

Biblioteka
U. M. K.
Toruń

77169 III
~~Biblioteka~~

MIECZYSLAW RULIKOWSKI

LITERATURA POLSKA
LUB
POLSKI DOTYCZĄCA
Z ZAKRESU GRAFIKI

WYDANIE DRUGIE
PRZEJRZANE I UZUPEŁNIONE

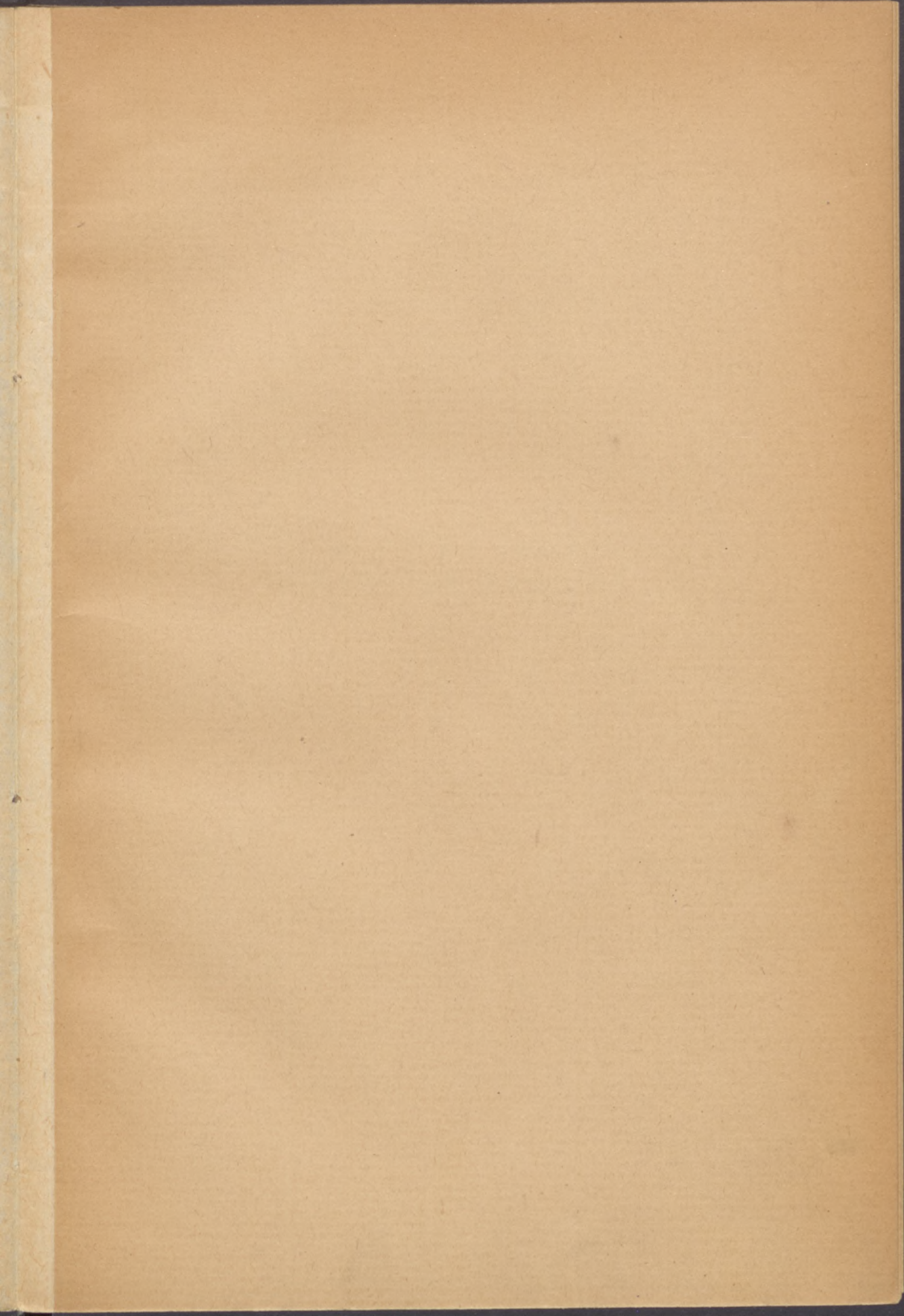
NAKŁADEM I DRUKIEM
TŁOCZNI WŁ. ŁAZARSKIEGO
WARSZAWA

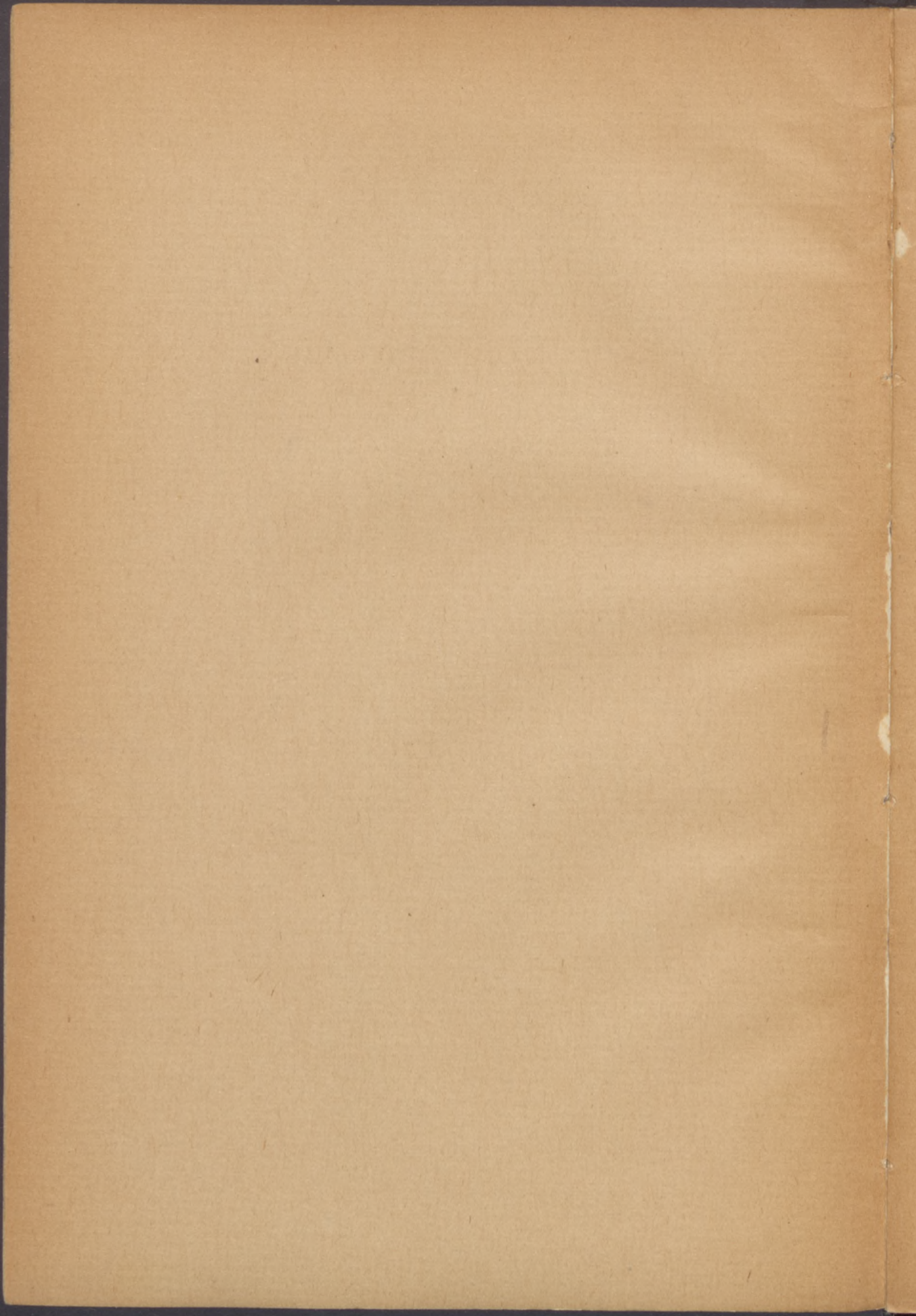
1922

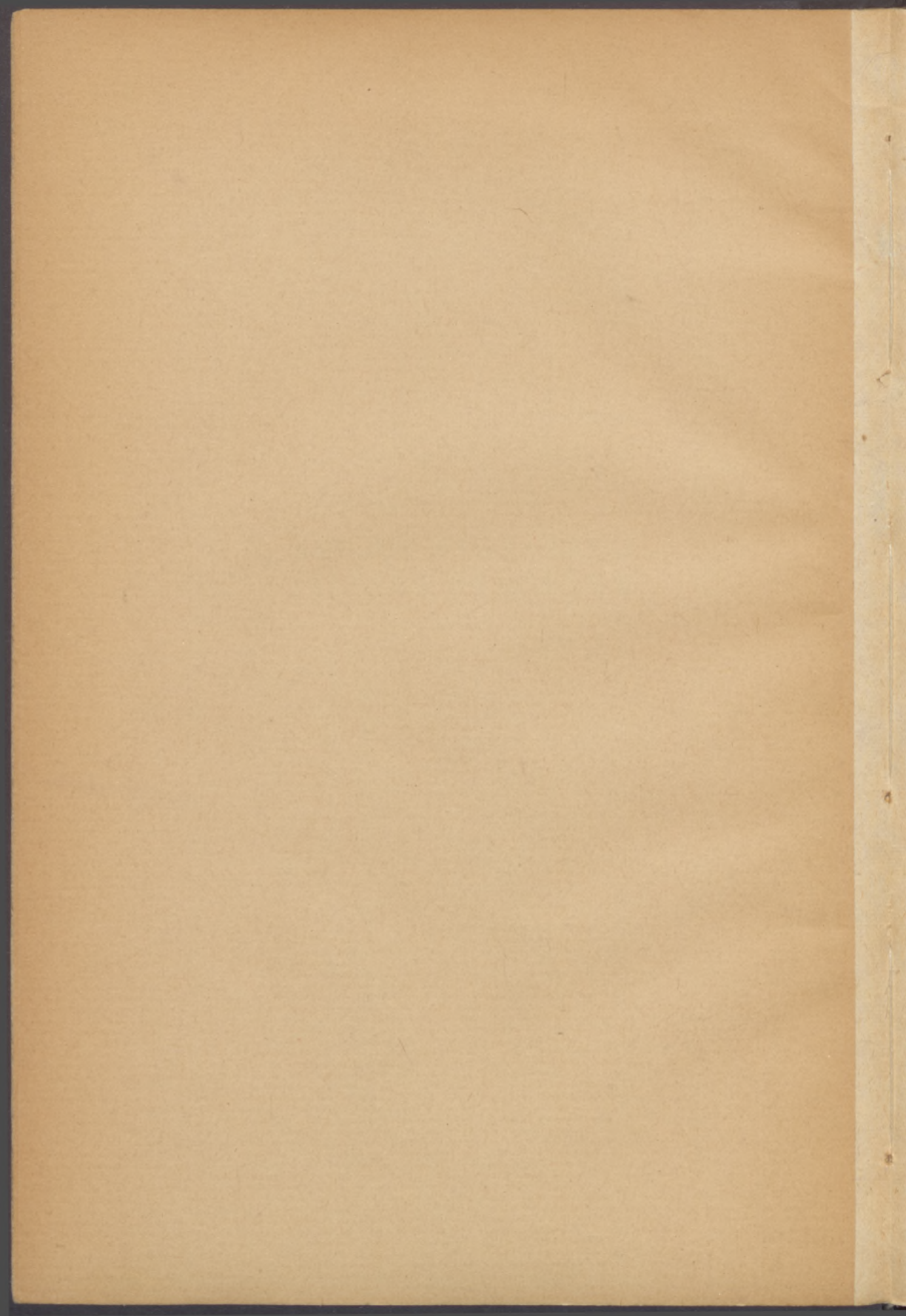

LITERATURA POLSKA
Z ZAKRESU GRAFIKI

MIECZYSLAW RULIKOWSKI

LITERATURA POLSKA
LUB
POLSKI DOTYCZĄCA
Z ZAKRESU GRAFIKI

*WYDANIE DRUGIE
PRZEJRZANE I UZUPEŁNIONE*

NAKŁADEM I DRUKIEM
TŁOCZNI WŁ. ŁAZARSKIEGO
WARSZAWA
1922

*Książkę niniejszą odbito w 500 egz.
jako trzeci numer Biblioteki Zawodowej
Graficznej.*

K. 2411/69

W pierwszej planowo pomyślanej serji wydawnictw, rzeczom graficznym poświęconych, nie mogło zabraknąć książki, obejmującej spis tego, co dotąd u nas lub o nas w tej dziedzinie napisano. Jest zrozumiałe i celowe, że Redakcja „Biblioteki Zawodowej“, zamierzając wydrukować stopniowo szereg prac specjalnych, zdecydowała na wstępie dać obraz całokształtu dotychczasowego dorobku: bibliografię polskiej literatury graficznej. Wzgląd na oszczędność pracy zalecał skorzystanie z rzeczy już dokonanej, choćby niewolnej od błędów, a nie podejmowanie nowej. Temu też przypisać trzeba, że drukowana przed dziesięciu laty w tak pięknie i z dobrą myślą rozpoczętem wydawnictwie Rocznika Kursów Kształcenia Zawodowego grafików (Warszawa 1912) „Literatura Polska z zakresu grafiki” ukazuje się w wydaniu drugim, oczywista, jak tego należało wymagać, uzupełnionem i doprowadzonym do ostatniej chwili. Prócz tego tekst musiał uleść sprawdzeniu i nieścisłości lub błędy wydania pierwszego w powtórnym są już, o ile było można, poprawione.

Objętość w stosunku do pracy z przed lat dziesięciu wzrosła dosyć znacznie, przybyło bowiem do spisu sto czterdzieści numerów (przeszło jedna czwarta pierwotnej ich liczby). W czasie korekty, która ciągnęła się rok cały, gromadziły się nowe tytuły, te więc nie zawsze właściwie są umieszczone i częściowo z konieczności pominięte w indeksach rzeczowych.

Innego znowu rodzaju niedomagania zaciążyły na wykazach treści czasopism, nie według jednego systemu sporządzonych. Usterki te, oraz takie, jak pewne nieścisłości w układzie lub neodpowiadająca naukowym wymaganiom transkrypcja tytułów rosyjskich, wreszcie inne jeszcze, na które autor bynajmniej nie ma oczu zamkniętych — wywołają, jak zgóry można przewidywać, niezadowolenie bibliografów,

w mniejszym wszakże, miejmy nadzieję, stopniu obniżą pożytek pracy, która ma przede wszystkim cel praktyczny i zadania wspólne z wychowawczym programem „Biblioteki Zawodowej Graficznej“.

Na parę szczegółów zwrócić jeszcze należy uwagę.

Spis, który w dalszym ciągu następuje, nie jest, rzecz oczywista, wyczerpujący (gdyż niema bibliografji bez opuszczeń); obok atoli braków nieświadomych są i rozmyślne, w dwóch mianowicie grupach: we „wzorach pism“ uwzględniono wyłącznie znane autorowi wydawnictwa oficyn drukarskich do końca ubiegłego wieku z pominięciem późniejszych (poza dwoma wyjątkami; katalogi odlewni czcionek są i z lat po 1900 r.), ze spisu zaś cenników wyłączono wydawane dla klienteli (czyli że uwzględnione są jedynie cenniki dla pracowników).

Pominięto również szereg druków wybitnie ulotnych i o charakterze specjalnym, np. wierszowane powinszowania, składane przełożonym przez drukarzy. Kilka tego rodzaju okazów znajdzie się poniżej (numery 201 — 204, 265 — 6), musiało ich być jednak znacznie więcej (dla przykładu: numery 717, 728, 729 Katalogu Wystawy 1922 R.).

Tytuły książek, częściowo tylko poruszających sprawy z zakresu grafiki, oznaczone są gwiazdką.

Układ — systemem krzyżowym (nazwiska autorów, tytuły i indeks rzeczowo-osobowy, wszystko w jednym alfabecie), przyjęty pierwotnie — pozostał bez zmiany w tem nowem wydaniu, najlepiej bowiem może odpowiada wymaganiom, jakie tej pracy trzeba stawiać, mianowicie szybkiej informacji i dawania odpowiedzi na pytanie: co w danej materji napisano.

A więc jeszcze raz możemy stwierdzić, że i tu przeważał wzgląd praktyczny, wzgląd na użyteczność tego spisu, przeznaczonego przede wszystkim dla tych, którzy w swej pracy zawodowej będą z niego korzystali.

1. A. O rytownictwie. — „Pamiętnik Lwowski“ 1818. III. 296—301.

2. A. B. W 50-letnią rocznicę pierwszego strejku drukarzy lwowskich. „Dziennik Ludowy“ [Lwów]. 1921. 25. I. № 22.

3. ALEKSANDROWICZ B. O wyrabianiu papieru z drzewa. — „Korespondent handlowy, przemysłowy i rolniczy“ (dodatek do „Gazety Warszawskiej“), 1854 № 28.

Anczyc Wł. L. Obacz: Wzory Pism.

4. ALEKSIEJEW P. A. Razsmatienije sławienskoj staropieczatnoj knigi Apostoła, kotoraja sprawlena doktorom Franciskom Skorinoju iz Połocka, napieczatana w Wilnie w 1525 godu w czetwiert' lista. — „Opyt trudow Wolnawo ross. Sobranija pri Moskowskom Uniwersitietie“. (Moskwa 1783). Cz. VI, str. 195—204.

5. [Ankieta Muzeum Techniczno-Przemysłowego w sprawie zawodowego słownictwa w dziale introligatorstwa]. Kraków, 1 marca 1911. 8° str. 8.

6. AUGUST II. Edictum ad Typographos per totum Regnum, ne Lucubrationes mathematicae seu Calendaria sine approbatione rectorali et speciali consensu ordinarii privilegiati mathematici imprimantur. 20 Xbris 1714. 4°, k. 2.

7. AUGUST III. Pozwolenie otworzenia typografii J. W. Xięciu Radziwiłłowi

w Nieświeżu. Dan w Warszawie d. 27 sierpnia 1750. 4°, k. 1.

8. — [Przywilej dla Jana Filipowicza, rytownika i drukarza lwowskiego, z Warszawy 14-IX-1752]. — „Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki“, V str. LXV.

9*. AVENEL G. VICOMTE D'. Mechanizm życia współczesnego (Wybór szkiców). Przełożył z oryginału francuskiego K. Sz [Na okładce: Papier—Światło—Opał (Wiedza i życie. Serja II, Tom 3)]. Lwów, Nakładem Księgarni H. Altenberga. Warszawa, Księgarnia pod firmą E. Wende i Spółka. 1901. — 8°, knl. 2+str. 207+1. nl.

Str. 1—76: Papier.

10. BANDTKIE JERZY SAMUEL. De primis Cracoviae in arte typographica incunabulis. Dissertatio brevis, qua sub Rectoratu Illustr. viri Seb. Com. Sierakowski Canon. Cath. Cr., Equit. Ord. S. Stan. etc. ad lectorium in Biblot. almae Univers. Cracov. publica debius Lunae Martis et Jovis ab hora pomeridiana III ad V tempore aestivo, ab hora vero II ad IV tempore hiemali apertum, viros eruditos et cives academicos invitavit Georg. Sam. Bandtkie Ph. Dr. Biblioth. et Bibliogr. Professor, regiae Soc. Philomat. Varsov. et scientiar. in superiori Lusatia Sodal. Cracoviae. Typ. Acad. 1812. — 4°, str. 8.

Cf. „Pamiętnik Lwowski“, 1818 I. 213.
11.—De Sueboldo Fiolo.—„Miscellanea Cracoviensia nova“. Cracoviae 1829.

12.—Historia Drukarń Krakowskich, od zaprowadzenia druków do tego Miasta, aż do czasów naszych, wiadomością o wynalezieniu Sztuki Drukarskiej poprzedzona. — Przez Jerzego Samuela Bandtkiego, Dr. Filoz. Profesora Bibliografii i Bibliotekarza Uniwersytetu Krakowskiego; Członka Królewsk. Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk, Towarz. Nauk w wyższej Luzacyi, Towarz. Wrocławskiego rozmnożenia Nauk i Przemysłu. W Krakowie. Rok 1815.—W Drukarni Gröblowskiej Józefa Mateckiego.—8°, knl. 5+str. 504+knl. 5 (Rejestr).

13.—Historia Drukarń w Królestwie Polskiem i Wielkiem Xięstwie Litewskiem, jako i w Krajach Zagranicznych, w których polskie dzieła wychodziły przez Jerzego Samuela Bandtkie, Doktora Filozofii i Bibliotekarza w Uniwers. Krakowskim, Członka Towarz. Królewskiego Przyjaciół Nauk w Warszawie, Towarzystw Uczonych Krakowskiego, Górnej Luzacyi i Wrocławskiego. Tom I. [Tom II. Tom III. Druki polskie zagraniczne]. W Krakowie w drukarni Józefa Mateckiego. 1826. — 8°, str. (knl. 2+str. V—XXXII=)XXXII+448; 352; 299+l. nl.

14.—O Światopolkie Fiole krakowskom tipografsczykie, pierwom izdatiele knig cierkownoslawianskich. Izwleczeno iz soczynienija Georgija Samuila Bandtkie: Historia drukarń krakowskich, M. T. Kaczenowskim. [B. osob. tyt., m. i r.].

15. BARANOWSKI B. Pierwszy drukarz lwowski. — „Gazeta Lwowska“, 1883 № 86.

16*. BARANOWSKI IGNACY. Przemysł polski w XVI. wieku. Z pośmiertnego rękopisu wydał K. Tymieniecki. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1919.

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa.—8°, kt. 2+str. 192+knl. 1.

Str.: 71—85: Papier. 85—95: Drukarstwo łącznie z giserstwem, drzeworytnictwem i introligatorstwem.

Bauer Pius. Obacz: Wzory Pism.

Bazylea. 531.

17. BEDNARSKI SZCZĘSNY. Materyały do historyi o drukarniach w Polsce a mianowicie o drukarniach lwowskich i prowincjonalnych. Zebrał i ułożył Szczęsny Bednarski, właściciel Drukarni Krajowej we Lwowie. Lwów. Nakład i druk autora. 1888.—16°, str. 136.

[O drukarniach we Lwowie, Przemysłu, Stanisławowie, Tarnopolu, Kolumny, Złoczowie, Brzeżanach, Stryju, Gródku i Czerniowcach. Nadto osobne rozdziały: Drukarnie żydowskie. Pierwsze pośpieszne maszyny i walce. Pogląd na drukarnie. O dziełach drukarskich. O pismach drukarskich. O terminologii drukarskiej].

Rec.: Stankiewicz M. „Kwartalnik historyczny“ III. 487—488.

18.—Dodatek do dziełka p. t. „Materyały do historyi o drukarniach lwowskich i prowincjonalnych.“ Lwów [1888]—8°, str. 3.

19.—Dodatek do książeczki z r. 1888 p. t. „Materyały do historyi o drukarniach lwowskich i prowincjonalnych.“ Zebrał i ułożył Szczęsny Bednarski, właściciel drukarni we Lwowie. [Na okładce: Do Materyałów. Pamiątka majowa 1890. Szczęsny Bednarski. Lwów]. We Lwowie. Nakładem i drukiem autora. 1890.—16°, str. 56.

20.—Dodatek II. do książeczki z r. 1888 p. t. „Materyały do historyi o drukarniach w Polsce, a mianowicie o drukarniach lwowskich i prowincjonalnych.“ Uwagi o prawach i obowiązkach członków oraz uczestników Gremium drukarzy typogr., litogr. i odlewaczy czcionek we Lwowie. Lwów. 1891.—16° str. nl. 1.+100.

21.—Pamiętka żałobnego pogrzebu zwłok ś. p. Franciszka Piątkowskiego, urodzonego we Lwowie w dniu 30 listopada 1818, wypisanego na czcionkoskładacza w dniu 1 stycznia 1837, zmarłego w dniu 25 lutego 1892. Lwów 1892.—8°, str. 4.

22.—Przyczynek do książeczki z r. 1888 p. t. Materyały do historii o drukarniach w Polsce, a mianowicie o drukarniach lwowskich i prowincjonalnych.

Treść: Znakomitsi drukarze polscy (z ilustracjami).—Pod sąd ogółu.—Słó-wko o nowym podatku. Skreślił Szczy-sny Bednarski Przełożony Gremium dru-karzy lwowskich i właściciel drukarni. We Lwowie. Nakładem i drukiem au-tora. 1892.—8°, str. 124, z 6 portr.

— Obacz: CZCIONKA

23. BENIS ARTUR DR. Materyały do historii drukarstwa i księgarstwa w Pol-sce: I. Maciej Scharffenberger i Floryan Ungler. Przez d-ra A. Benisa. Kraków. 1890.—8°, str. 71.

[Odbitka z „Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce].

24.—Materyały do historii drukarstwa i księgarstwa w Polsce. II. Biblioteki prywatne w XVI w. (Odbitka z tomu VII Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce). Kraków. Nakła-dem Akademii Umiejętności W drukarni „Czasu“. 1891.—8°, str. 43.

Rec.: Brückner A. „Kwart. histor.“ V. 395—396; VII 116—117. Prokesch Wl. „Ateneum“ 1891 II. 400—404.—Różycki K: Ueber zwei Buchhändler-inventarien aus d. J. 1547 u. 1551. „Centralblatt für Bibliothekswesen“, 1893 IX.—Zr. „Przewodnik Naukowo-Literacki“. R. XIX. z 10, str. 958—59. Bendorf J. Obacz: Wzory Pism.

25. BENTKOWSKI FELIKS. O nayda-nniejszych książkach drukow. w Polsce, a w szczególności o tych, które Jan Hal-ler w Krakowie wydał. Wiadomość ze-

brana przez Felixa Bentkowskiego, Pro-fessora Historii i Bibliotekarza w Li-ceum Warszawskiem. W Warszawie. W drukarni XX. Piarów. 1812.—8°, str. nl. 2+80+1 knl.

Cf. „Pamiętnik Lwowski“, 1818.

Berdyczów 424.

26. BERNACKI LUDWIK. Rozmowy które myał Król Salomon mądry z Mar-chołtem grubym a sprosnym... Wydał... Haarlem. Joh. Enschedé en Zonen. Na-kładem Wydawcy. 1913.—8°, knlb. 4+ str. 125+3 nlb.

„Publikację niniejszą tłoczyła dru-karnia światowej sławy Joh. Enschedé en Zonen w Haarlemie, używając do wstępu antykwy, rzniętej w XVIII wieku przez J. M. Fleischmanna; do zmodernizowanych tekstów „Mar-chołta“ antykwy z XV w., stworzo-nej podobno przez Piotra Schoeffera; do przedruku zaś wyjątków z „Mar-chołta“ pisma gotyckiego, którem po-sługiwał się w r. 1534 Christian Ege-nolff w Frankfurcie n. M.“

27.—Pierwsza książka pol-ska. Studium bibliograficzne. Z 86 po-dobiznami. (Wydawnictwa Biblioteki Za-kładu Nar. im. Ossolińskich. Tom I.). Lwów. Nakładem Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 1918.—8°, str. VIII + 510+2 nlb.

Rec.: Brückner Al.: „Nowa Refor-ma“ 1918 № 344, 346.

28. [BETLEJCZYK FR.] O rozdziale sylab. Przewodnik dla Drukareń. (Ustęp ze zapytów ortograficznych). Przez Glos-sofila. Kraków. 1861 r. W czcionkarni Z. J. Wywialkowskiego.—8°, str. 13+3 [14—15 czyste, 16: Spis wydawnictw Wy-wialkowskiego].

Bibliografia Grafiki 17. 293.

Bohomolec Fr. 100.

29. BOJANUS LUDWIK PROF. Wykład sztuki litograficznej. Rzecz czytana na sessyi literackiej Cesarskiego Uniwer-sytetu wileńskiego dnia. 15 września

1817 r. Z rys. — „Dziennik Wileński“, 1819 II. 29—41.

30. BORCHERT A. F. Zur Erinnerung an die 450 jährige Jubelfeier der Erfindung der Buchdruckerkunst am 22 Juni 1890. Danzig. Jäschkenthal. [1890]. —8°.

[Historia drukarstwa w Gdańsku].

31. BORSAKOWSKIJ. Moskowskij Knigopieczatnik XVI w., Iwan Fiedorow. Odessa 1884.

32. BOSTEL FERDYNAND. Przyczynek do dziejów pierwszej ruskiej drukarni we Lwowie. — „Pamiętnik Literacki“, I. 294—303.

33*. Z dziejów malarstwa lwowskiego. — „Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki“, V. 155—161.

[Układ między Iwanem Fedorowiczem a Hryniem Iwanowiczem].

34. BRENSZTEJN MICHAŁ. Druki litewskie. Studium historyczno - statystyczne. Z tabl. graf. — „Przegląd Historyczny“, 1906. T. I. Z. 1.

Brunsbęrga (Braniewo) 144. 150.

35. BRÜCKNER ALEKSANDER. Z teki bibliograficznej. I. Polskie indeksy książek zakazanych. — „Pamiętnik literacki“ II. 59—67.

36.—Z teki bibliograficznej. II. Polskie indeksy książek zakazanych. — „Pamiętnik Literacki“ II. 216.

Brześć 408.

Brzeżany 17.

37. Buchdruckerordnung E. Rath's aufs neue übersehene und vermehrte. Danzig. 1759. 4°, str. 16.

38. BUCHHOLTZ AREND. Geschichte der Buchdruckerkunst in Riga 1588—1888. Festschrift der Buchdrucker Rigas zur Erinnerung an die vor 300 Jahren erfolgte Einführung der Buchdruckerkunst in Riga. Riga. 1890. Z 6 tabl.

39. BUDIŁOWICZ A. Apostol Lwowskij pierwopiecz. Iwana Fiodorowa Moskwtina. — „Pamiętniki ruskiej stariny w zapad. gub.“ VII (Petersburg 1885) 113—124.

40. BUDNIK. [Czasopismo drukarskie, wydawane w Krakowie około roku 1880. Wyszło kilkanaście n-rów].

41. BULHAKOW F. I. Ilustrowana Istorija Knigopieczatanija i tipografskawo iskusstwa. Tom I. S izobrietienija knigopieczatanija po XVIII wiewk wkluczitielno. S.-Pietierburg [1889]. A. S. Suworin. — 8°. str. VIII+VIII+364+1. nl. Z 14 tabl. i 270 rys. w tekście.

[Drukarnie polskie i słowiańskie: 96 i nast.; 175 i nast.; 191 i nast.].

42. BUJAK FR. Początki kartografii w Polsce. — „Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne“. IV (1900) № 2, 180—186.

Rec.: E. Romer. „Kwartalnik historyczny“ XVI 469—470.

43. BYCZKOW A. F. O wieśma riedkoj broszurie, wyszedziej iz Bratskoj Lwowskoj tipografii. — „Bibliogr. Zap.“ III. 578—581.

44. CEDERBAUM HENRYK. Słowo i pismo wobec prawa. Warszawa 1916. Drukarnia Noskowskiego. — 8°, kt. + str. 27.

45.—Słowo i pismo wobec prawa. (Szkic). Wydanie drugie powiększone. Gebethner i Wolff. Warszawa — Lublin — Łódź — Kraków G. Gebethner i Spółka. Drukarnia i Litografia Jana Cotty w Warszawie. — 8°, str. 45.

46. CELICHOWSKI ZYGMUNT DR. Ars moriendi. Druk ksylograficzny. Opis egzemplarza Biblioteki Kórnickiej. Skreślił dr. Zygmunt Celichowski. (Odbitka z „Gazety Toruńskiej“). Toruń. Czcionkami drukarni J. Buszczyńskiego. 1874. — 8°, str. 15.

[O ksylografii wogóle].

47.—*Ars moriendi*. Rozprawa bibliograficzna. Kraków. 1892.—8°, str. 25. (Odbitka z „Rozpraw Akademii Umiejętności“, Wydział filolog. XVII 143—167).

48.—Egzemplarz kórnicki dzieła Jana z Turrekrematy: Explanatio in Psalterium — Cracis impressa. „Wiadomości Bibliograficzne“. II (1883) № 2, str. 33—37.

49.—Polskie indeksy książek zakazanych. Rozprawka bibliograficzna. Skreślił dr. Z. Celichowski. W Krakowie. Nakładem Akademii Umiejętności. Skład główny w księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej. 1899. Osobne odbicie z Tomu X Archiwum dla historii, literatury i oświaty w Polsce Akademii Umiejętności w Krakowie. Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządkiem J. Filipowskiego.—8°, knl. 1.+str. 11+3 czyste.

Cf. Janocki. Nachricht von... raren polnischen Büchern. 1 8—16.

Rec.: Brückner Al. „Pamiętnik Literacki“, ob.: 35 i 36. Ks. Lic. Miaszkowski. „Kwartalnik historyczny“ XV 233—234.

50. Cennik dla zecerów i drukarzy polskich (projekt). Lwów. Drukarnia Zakładu Narod. im. Ossolińskich. 1872.—4°, str. 4.

51. Cennik drukarski przyjęty w drodze umowy przez Związek właścicieli drukarni w Galicyi Zachodniej imieniem ogółu pryncypałów oraz Stowarzyszenie drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów dla Galicyi i W. Księstwa Krakowskiego imieniem ogółu towarzyszy. Kraków 1919. Nakładem Rozjemczego Sądu cennikowego dla Galicyi Zachodniej w Krakowie.—Bez wymien. drukarni. 16°, str. 72.

52. Cennik normalny dla wszystkich wyuczonych i wykwalifikowanych towarzyszy drukarskich i odlewaczy czcionek w austriackich krajach koronnych, ważny od 1 stycznia 1906 r. do 31 grudnia 1913 roku. Kraków. Nakładem Stowarzyszenia drukarzy i litografów. Drukarnia W. L. Anczyca i Spółki. 1906.—8°, str. 56+2 nl.

53. Cennik Normalny dla wykwalifikowanych pracowników drukarskich. Normalnyj Tarif dla sposobnych trużenikow pieczatnawo dieła. Warszawa. Druk Piotra Ambroziewicza. 1912.—8°, str. 39.

[Tekst rosyjski i polski].

54. Cennik robót drukarskich. Prejs-Kurant tipograficzeskich rabot. Warszawa. Druk Piotra Laskauera i S-ki. 1905.—8°, str. 23 [W 2-ch językach].

55. Cennik robót drukarskich. Zasady do obliczeń robót drukarskich. B. m. i r. [Warszawa (około 1905?)].—8°, str. nl. 4.

Obacz: 84, 190, 534.

56. Cenzura rosyjska i galicyjska.—„Dodatek jubileuszowy“ do „Naprzodu“. 1900

Cenzura i wolność druku. 35. 36. 44. 45. 49. 56. 84. 86. 102. 123. 134. 146. 162. 174. 190. 196. 205. 232. 268. 280. 302. 304. 319. 320. 321. 338. 392. 395. 428. 431. 432. 455. 477. 511. 516. 522. 541. 554. 626.

57. Chiński i japoński papier.—„Korrespondent rolniczy, handlowy i przemysłowy“ (dod. do „Gazety Warszawskiej“) 1867 № 23.

58. CHMIEL ADAM. [Introligatorzy krakowscy. W obszernej recenzji o pracy Wisłockiego: Incunabula...]. Obacz: Wisłocki.

59.—Oprawy introligatora krakowskiego Kaspra Rajmana (starszy) [sic] 1566—1600. (Osobna odbitka z czasopisma „Przemysł i Rzemiosło“ Rocznik I. № 1). Nakładem i drukiem M. Muzeum Przemysłowego im. A. Baranieckiego w Krakowie.—4° str. 6.

60.—Z dawnych opraw introligatorskich. (Lwów 1917).—4°, str. 13+5 tablic.

Odbitka z „Exlibrisu“, zeszyt. I. str. 8—20.

61*. CHODYNICKI IGNACY KS. Historia stołecznego Królestw Galicyi i Lodomeryi miasta Lwowa od założenia jego aż do czasów teraźniejszych. Lwów 1829.

[Str. 409—420: Drukarnie we Lwowie (według Bandtkiego)].

Chopin Fr. 294.

Chwastow. 501.

62. CICHOCKI WŁADYSŁAW. Najnowsze urządzenia maszyny papierniczej.—„Przegląd Techniczny“. 1887, I. XXIV, str. 285, z rys.

63.—O holendrach czyli młynach papierniczych. — „Przegląd Techniczny“. 1888. T. XXV, str. 124—6.

64.—Masa drzewna jako surogatszmat służących do wyrobu papieru. — „Przegląd Techniczny“. 1889. T. XXVI, str. 295 — 7, 324—6, z rys.

65.—Maszyna papiernicza H. Füllnera. — „Przegląd Techniczny“. 1889. T. XXVI, 352—3, z rys.

66.—Barwienie papieru ze szczególnem uwzględnieniem barwników sztucznych. — „Przegląd Techniczny“ 1891. T. XXVIII, str. 7—9.

67.—Papiernie z ich urządzeniem wewnętrznem. — „Przegląd Techniczny“. 1891, T. XXVIII, str. 202—5, z rys.

68.—Maszyny papiernicze i holendry. — „Przegląd Techniczny“. 1898, T. XXXVI, str. 409—414, z rys.

69.—Papiery dwubarwne. — „Przegląd Techniczny“. 1899. T. XXXVII, str. 336—9.

70.—Wyrób papierów cienkich i grubych. — „Przegląd Techniczny“. 1901. T. XXXIX. str. 425—426.

71. COLLIJN ISAAC. Der Drucker des Turrecremata in Krakau=Caspar Hochfeder. — „Centralblatt für Bibliothekswesen“. 1912. Bd. XXIX, str. 159—161.

72. CRUZEL. Atrament i papier litograficzny. — „Pamiętnik Rolniczo-Techniczny.“ 1832 III 158—163.

Cynkografia — obacz: *Litografia*.

Cynkotypia 349.

73*. CZAJEWSKI WIKTOR. (Warszawa ilustrowana). Czasopiśmiennictwo. Warszawa. Drukarnia Estetyczna Sierpińskiego, Ś-to Krzyzka 22, Mazowiecka 2. 1896.—8°, str. 144.

[T. IV dzieła: Warszawa ilustrowana. Podaje historię drukarni warszawskich].

74. [CZARNECKI ANDRZEJ KS.] Powinszowanie w dzień Imienin W. I. Xiędzu Andrzejowi Czarneckiemu, dnia 30 listopada 1812 r. ofiarowane. [Od drukarzy]. B. m. i r. [Warszawa]. —4°, knl. 1.

75. [CZARNECKI EDWARD KS.] Drukarnia Piiarska. Do W. IMC Xiędza Edwarda Czarneckiego, Rektora Kolegium Warszawskiego y Członka Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Dnia 13 października 1809 r. [K. 2-ga:] Wiersz.— B. m. i r. [Warszawa].—4°, knl. 2.

76.—Do W. Imci Xiędza Edwarda Czarneckiego, Rektora Szkoły i Zgromadzenia X.X. Piiarów, Członka Towarzystwa Królewskiego Przyjaciół Nauk. W dzień Jego Imienin Od Drukarzy Dnia 13 października 1810. [K. 2-a:] Wiersz. — B. m. i r. [Warszawa]. —4°, knl. 2.

77.—Więsz W. Imci Xiędzu Edwardowi Czarneckiemu, Rektorowi Szkół i Zgromadzenia X.X. Piiarów Warszawskich, Członkowi Towarzystwa Królewskiego Przyjaciół Nauk. W Dzień Jego Imienin, przez Towarzyszów Drukarni Piiarskiej złożony. Dnia 13 października 1811. B. m. i r. [Warszawa]. —4°, knl. 2.

78. [CZARNOWSKI STANISŁAW]. Wydawnictwo S. Czarnowskiego i Sp. Rys historyi księgarstwa. Przyczynek do dziejów oświaty. (Odbitka z Rocznika literackiego, 1872 r.) Warszawa. Nakład Wydawnictwa S. Czarnowskiego i Sp., ul. Nowy Świat № 19. 1880 Druk K. Kowalewskiego, Królewska № 23.—8°, str. (265—323 i l. nl.) 40.

Cf. Rys historyi księgarstwa wogóle, a u nas w szczególności.— „Warszawski Rocznik Literacki“. Rok drugi. 1872. Str. 265—313.

[Dotyczy również historyi drukarstwa].

79. —. Samuel Orgelbrandt. — „Warszawski Rocznik Literacki.“ Rok czwarty, 1874. Str. 1—6 (osobnej paginacji).

Czasopiśmiennictwo zawodowe. 40. 80. 140. 141. 142. 295. 309. 310. 343. 379. 396. 398. 537.

80. CZCIONKA. Pismo poświęcone sprawom drukarskim. Czasopismo wy-

chodzi 1 i 15 każdego miesiąca. Red. i Adm. ul. Zacerkiewna l. 4, drukarnia Stauropigiańska. Wydawca i odpow. red. Szczęsny Bednarski. Z drukarni Krajowej M. F. Poremby. [Lwów]. 1872—1873 [?].

Rok I (1872) n-6w 38 (1 I—28 XII) str. 152.

Rok II (1873) n-6w 52 (4 I—31 XII) str. 208.

Rok III (1874) n-6w 12 (29 I—30 IV) str. 48.

[Od № 3-go 1872 r. do ostatniego № 1874 r. jako redaktor podpisany Leon Zubalewicz, który z N-rem tym zręka się redakcyi. Według Estreichera (VI 141) wychodziła „Czcionka“ jeszcze w ciągu 1875 — 1878, a nawet (VI 134) — do 1880. — Przez 1872 r. wychodziło pismo początkowo 1 i 15 każdego miesiąca, od № zaś 4-go—1 i 16; przez 1873 r. tygodniowo, co środę; wreszcie w 1874 r. trzy razy na miesiąc: 10, 20, 30-go. Ossolineum posiada tylko wymienione wyżej trzy roczniki (№ 70392)].

Czech Józef. Obacz: Wzory pism.

Czerwiński i Sp. Obacz: Wzory pism.

Czerniowce 17.

Czwertnia. 281.

Częstochowa 458. 459.

81. Człowiek i papier. — „Księga świata“, 1853-4. Str. 320-322.

82. Czy zna pan maszyny do składania czcionek „Typograph“? B. m. i r.—8°, str. 24.

83. DANIELEWICZ WŁADYSŁAW. Podręcznik dla maszynistów drukarskich przez Władysława Danielewicza, b. podstar. Zgrom. druk. warsz. Warszawa Nakładem Księgarni Naukowej. 1909. Czcionkami drukarni Naukowej, Warszawa, Hoża 60.—8°, knl. 3+str. II+111. Z rys. w tekście.

Rec.: „Wiadomości Graficzne“, II. № 11.

84.—Podręcznik dla zecerów. Przez Władysława Danielewicza, Podstarszego Zgr. Druk. Warsz. Własność Zgrom. Druk. Warsz. Warszawa Druk S. Le-

wentala, Nowy Świat № 41. 1892.—8°, knl. 3+str. 172 [—I]+2 nl.+4 k. ogłoszeń. Z rys. w tekście.

[Str. 143—160 Wyciąg z Ustawy Cenzuralnej; 161—167 Lista drukarni w Królestwie Polskiem; 168—172 Cennik robót zecerskich].

Daszyński Ign. 294.

85. DĄBKOWSKI PRZEMYSŁAW DR. Kilka uwag o dacie wydania książek. „Kuryer Lwowski“, 1916. 22. I. № 39.

Przedruk. w wyd. tegoż autora: Pokłosie z dwudziestu lat pracy naukowej zebrane 1897-1916. Lwów, 1917, str. 55-58.

86. Dekret w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych (7 lutego 1919 r.). — Dekret w przedmiocie przepisów tymczasowych o zakładach drukarskich i składach druków. Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w przedmiocie przepisów wykonawczych do Dekretu z dnia 7 lutego 1919 o tymczasowych przepisach prasowych oraz o zakładach drukarskich i składach druków. „Dziennik Praw“ 1919. № 14. Pozycye 146 i 186.

Por.: „Monitor Polski“ 1919. 34—38 z dd.: 12, 13, 14, 15 i 17 lutego. „Przegląd Księgarski“ I. (VII) 1919. № 6, str. 152—157—z dołączeniem tekstów dwóch następujących dokumentów: Obowiązkowe egzemplarze książek (12 lutego 1919) — Okólnik Ministra spraw wewnętrznych do komisarzy ludowych i naczelnego inspektora policji w Warszawie w przedmiocie przesyłania do Wydziału prasowego M. S. W. egzemplarzy obowiązkowych druków.—Lam St. dr. Przepisy prasowe i widowiskowe obowiązujące w granicach Państwa Polskiego. Warszawa 1921. r.

Dermań 281.

Didot A. F. 118.

87. DMOCHOWSKI F. S. O wydawnictwie warszawskiem, od początku bie-

żącego stulecia do roku 1840. — „Prze-
gląd Naukowy“ 1863 III 692—705.

Dobromil 242. 270.

88. DOBRZYCKI H. DR. Hygiena ze-
cerów t. zw. towarzyszków sztuki dru-
karskiej oraz drukarzy, presserów i le-
jarzy czcionek. Odbitka ze „Zdrowia“.
Warszawa. W Drukarni St. Niemiry
Synów. 1898.—8°, str. 32.

89. DREWNOWSKI IGNACY INŻ. Z wy-
cieczki do Czerlan. [Papiernictwo]. „Cza-
sopismo Techniczne“ [Lwów]. 1911.

Drezno 228.

90.—Drukarstwo w Polsce.—
„Księga Świata“ 1860. Cz. I-a, 180—181,
197—202, 206—208.

Drukarstwo. 82. 83. 84. 95. 113. 117.
128. 129. 190. 275. 276. 277.

Technika. 284. 303. 308. 314. 349. 382.
387. 402. 416. 529. 548. 575. 631.

Historia ogólna. 90. 115. 121. 126.
127. 154. 185. 248. 249. 269. 300. 349. 384.
442. 437. 450. 477. 508. 532. 543. 547. 565.
566. 567.

Historia druczarni w Polsce. 6. 7.
8. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
22. 23. 24. 25. 30. 130. 133. 135. 136. 139.
140. 147. 148. 149. 150. 154. 163. 164. 165.
167. 168. 169. 175. 179. 186. 174. 176. 208.
209. 211. 220. 221. 229. 235. 240. 244. 248.
251. 255. 260. 269. 270. 271. 272. 278. 280.
281. 283. 290. 298. 313. 328. 334. 349. 350.
353. 355. 356. 372. 375. 385. 401. 403. 406.
408. 411. 413. 414. 424. 425. 426. 433. 434.
435. 437. 442. 444. 446. 448. 449. 458. 459.
461. 465. 474. 513. 515. 526. 538. 539. 552.
573. 622. 627. 629. 630. 631. 633. 642. —
Drukarz „Turrecrematy“: 48. 71. 108.
359. 374. 377. 399. 434. 435. 628.

Drukarstwo cerkiewno-słowiańskie
na ziemiach polskich. 4. 32. 93. 119-
132. 163. 164. 165. 213. 245. 251. 281. 282.
290. 331. 370. 403. 404. 405. 420. 445. 447.
457. 475. 501. 503. 513. 547. 640.

Drukarnie hebrajskie. 17. 120.

Historia druczarni polskiego na
obczyźnie. Drukarze-polacy za granicą:
175. 228. 285. 322. 341. 350. 352. 531. 550.

Stereotypia 95. 250. 317. 349. 398. 409.
498. 499. 537.

Giserstwo. 16. 129. 157. 211. 212. 279.
398. 537.

Druki anastyczne i homografia. 315.
364. 365. 369. 468.

90a. [Drukarstwo i introli-
gatorstwo na Powszechnej Wysta-
wie Krajowej we Lwowie w 1894 r.].
Ob.: Koneczny Feliks. Oświata i Lite-
ratura. W wyd.: Powszechna Wystawa
Krajowa we Lwowie w 1894 r. Kraków.
1896. Spółka Wydawnicza Polska. Wy-
danie „Przeglądu Polskiego“ (str. 6).

91. *Drukarstwo czasu woj-
ny*. [W Kalendarzu Drukarni Naro-
dowej w Krakowie na R. 1916].—32°,
str. nl. 4.

92. *Drukarz, jednodniówka*, wy-
dana przez Stowarzyszenie Drukarzy
polskich w Stanach Zjednoczonych Pół-
nocnej Ameryki. Chicago. III. Drukarnia
„Dziennika Narodowego“. 1901.—
4°, str. 20.

DRUKARZ I LITOGRAF. Obacz 537.

DRUKARZ. Jednodniówka. Obacz 537.

93. [Druki ruskie w Krako-
wie w 1529 r.].—„Sprawozdania Ko-
misji do badania historii sztuki“. VI.
str. XCIX.

94. *Drzeworyty w różnych*
*dzielnach polskich używane przez dru-
karzy krakowskich w XVI, XVII i XVIII*
wieku, a zachowane dotąd w Zbiorze
prywatnym D. E. F. [riedleina]. W Kra-
kowie. B. r. [1847].—F^o podl. 12 tablic.
[Odbite w 50 egz.]

Drzeworytnictwo. 16. 94. 95. 125. 225.
292. 349. 350. 368. 471. 476. 543.

95. [DUBOWSKI A. G. I ZIELIŃSKI WL.
KORN.] *Z dziedziny druczarni*. Prak-
tyczne wskazówki dla autorów, księ-
garzy i drukarzy, podług Karola B.
Lorck'a. — „Wiadomości Bibliograficz-
ne.“ IV (1885) 17. 42. 62. 95. 125. 148.
186. 210. 229. 256.

I. *Historia sztuki drukarskiej* (W.
Z. K.). II. *Technika sztuki drukar-*

- skiej (A. G. D.). III. Praktyczne wskazówki drukowania dzieł. IV. Jak należy czytać korektę. V. Jak autor przyczynić się może do taniości druku. VI. Papier i nakład. VII. Stereotypia i drzeworyty. VIII. Broszowanie, oprawianie i zbyt
- [Praca ta w pewnej części, zwłaszcza odnośnie do właściwego drukarstwa, znajduje się w „Podręczniku księgarskim“ (Warszawa 1894). Obacz: 349. Paprocki T.]
96. (DUBROWSKI PIOTR). Jan Gutenberg.—Dzwon Literacki, Pismo zbiorowe.“ I (1846) 279—297.
97. DUBRUNFAUT. Machina walcowa do mielenia szmat na masę papierową, z zaprowadzonymi w teże ulepszeniami—„Izys Polska“. 1827-8 II 338-347. *Duchńska Sew.* 294.
98. DUFOUR PIOTR. O urządzeniu drukarni krajowych. Warszawa. 1789.—F^o, knl. 7 [A—(D)].
- [Obejmuje m. in.: Wykład stanu suplikującego.—Zaszczyty i przywileje drukarzy. Potrzeba prawnego urządzenia.—Stan terażniejszy drukarni warszawskich. — Urządzenia drukarni w krajach obcych i t. d.]
- 99.—Supplement do Summaryusza Imci Pana Dufoura. Przeciwno Imci Panu Gierykowi. I odpowiedzi z obserwacyami na punkta jego interrogatoryi podaney według Dekretu na Inkwizycyą. B. m. i r.—F^o, knl. 4.
- [Do historii drukarni Dufoura].
100. [Dwa listy F. Bohomolca do Stanisława Augusta, z d. 10. X. 1773 i drugi bez daty, w sprawie drukarni jezuickiej (Nadwornej)]. „Przewodnik Bibliograficzny“ 1883 VII 146-147.
101. DZIATZKO K. Caspar Elyan Breislaus erster Drucker.—„Ztschr. d. Verein f. Geschichte Schlesiens“ 1880 XV.
102. DZIEROŻYŃSKI DAMAS. O wolności druku. B. m. dr. [Warszawa 1831].—16°. sw. 17.
- Echa drukarskie.* Obacz 537.
103. EINHORN WITALIS. Kniha Kijewskoj i Lwowskiej peczaty w Moskwi w tretiju czetwert' XVIII wieka—„Knihowidynije“ 1894.
- [Dotyczy również wolności druku]. *Rec.: Wołyniak.* „Kwartalnik historyczny.“ X. 356-357.
104. EISEMANN HEINRICH. Druck und Zeitungswesen in Grodno.—„Grodnoer Zeitung“. 1917. 1. XII. Odbitka: Frankfurt a M. J. Kaufmann.
105. Ektypografia metaliczna czyli nowy sposób wypukłego rytowania. Tłomaczył A. K.—„Magazyn Powszechny.“ 1840 28—30.
- Elbląg* 150.
- Elyan Kasper.* 101.
106. (EPIMACH-SZYPILLO). Pierwaja Wsierassijskaja Wystawka Pieczatnawo Dieła. Katalog istoriceskawo otdieła. Polskij otdieł. 19 fiewrala—15 ijunia 1895 goda. S.-Pietierburg Solianoj Gorodok. Pantieliejmonskaaja 2. S.-Pietierburg. 1895. Petersburg. Drukarnia N. Findeizena, Mała Morska 9.—4°, knl. 2+str. 19.
- Organizacją polskiego działu historycznego zajmował się Zygmunt Wolski. Katalog opracował B. I. Epimach-Szypillo.
107. ESTREICHER KAROL. Guttenberg (Odbicie z „Czasu“, № 164 z r. 1900). Kraków. Nakład. Redakcyi „Czasu.“ Drukarnia „Czasu“ 1900. — 8°, str. 16.
- 108.—Günter Zainer i Świętopełk Fiol. Rozprawa napisana w celu uzyskania stopnia doktora filozofii. Przez Karola Estreichera, Adjunkta Profes. bibliografii przy Szkole Głównej, Podbibliotekarza Biblioteki Głównej, Członka Tow. Nauk. Krak. Z 5-ma tablicami. (Oddruk z „Biblioteki Warszawskiej“). Warszawa. W drukarni „Gazety Polskiej“ 1867.—8°, knl. 2+str. 66+1 knl.+5 tablic.
- 109.—O bibliografii. Przemó-

wienie w Szkole Głównej w Warszawie, miane dnia 22 marca 1865 r., przy rozpoczęciu wykładu tej umiejętności. Przez Karola Estrejchera. Warszawa. W drukarni Gazety Polskiej. 1865.—8°, knl. 1 + str. 26.

110.—[S t a t y s t y k a d r u k ó w XVI—XVI w. Spis drukarni na ziemiach polskich]—Wstęp do t. VIII-go Bibliografii Polskiej.

111. *Estreicher Stanisl.* Obacz: Grabowski Ambr., Wspomnienia. 139.

112. ESTREICHER TAD. DR. W sprawie „najpierwszej książki polskiej“ wyjaśnienie.—„Wędrowiec“, 1901 № 45. Obacz 133.

113. F. B. Maszyny dowyrobu i składania czcionek. „Przegląd Techniczny“ 1910. №№ 11—22.

114. F. K. W sprawie papieru.—„Kurjer Warszawski“ 1883 № 123 z d. 22. V.

115. FALKENSTEIN KARL DR. Geschichte der Buchdruckerkunst in ihrer Entstehung und Ausbildung. Ein Denkmal zur vierten Säcular-Feier der Erfindung der Typographie. Leipzig. Verlag und Druck von B. G. Teubner. 1840.—4°, knl. 3+str. 16+8 [VII—XIV]+1 knl.+str. 406+11 knl.

Str. 303—308: Polen und Lithauen [Kraków, Zamość, Szamotuły, Lublin, Brześć, Pińczów, Koźmin, Węgrów, Zasław, Poznań, Wilno, Ostróg, Lwów, Warszawa.].

116. [Fedorowicz Jan].—„Kraj“ 1883 № 50.

Fedorowicz. Ob.: *Fiodorow.*

117*. FIGUIER LUDWIK. Najważniejsze odkrycia i wynalazki w dziedzinie nauk, sztuk i przemysłu. Warszawa. 1876—8°, str. 297.

[Rozdział I: Drukarstwo.—Tłomacz. Wincenty Niewiadomski?].

Filigrawy. 244. 253. 360. 361. 362.

Filipowicz Jan. 8.

Fiodorow. 31. 33. 39. 116. 178. 187. 191. 192. 194. 200. 367. 403. 404. 445. 517.

Fiol Świętopelk. 11. 14. 108. 132. 137. 138. 165 193. 236. 278. 400. 547.

118. Ambroży Firmin Didot. [Z portretem].—„Kłosy“ XXII № 565 str. 264-265.

Fleck Otton 624.

119. FLEROW I. O lwowskich sławianskich tipografijach.—W wyd. tegoż autora: „O prawosławnych cierkownych bratstwach“. Petersburg 1857. Str. 120-134.

120. FRIEDBERG B. Geschichte der hebräischen Typographie in Krakau von 1530 bis auf die Gegenwart. Krakau 1900.

[Tytuł po niemiecku i hebrajsku; tekst po hebrajsku].

Friedlein D. E. 94. 622.

Funck Wigand. 210.

Fust 547.

Galicja. 313. 629. 640.

121. GATCUK A. Oczerk istorii knigopieczatanija w Rossii.—„Russkij Wiestnik“ 1872.

Gdańsk. 30. 37. 150. 413. 447.

122. GAWIŃSKI ANTONI. O książkach Wyspiańskiego. „Przegląd Biblioteczny“ I, zes. 2. str. 85—91.

[Strona typograficzno-estetyczna książki Wyspiańskiego].

123. GAŚSIOROWSKA NATALIA. Wolność druku w Królestwie Kongresowem 1815—1830. (Monografie w zakresie dziejów nowożytnych. T. XXIII). Warszawa 1916. Czcionkami Drukarni Naukowej.—8°, str. XI+1 knl.+str. 438+1 nl.+knl.+VI.

Rec.: Kipa E. „Kwartalnik Historyczny“ 1917 (XXXI), str. 191—195.—Gubrynowicz Br. „Pamiętnik Literacki“. 1918. (XVI), str. 135—138.

124. GEDELIUS ALBERT. Typographiae Calissiensis studium honoris Illustrissimi Principis et Reverendissimi Domini D. Laurentij Gembicki, Dei et Apostolicae sedis gratia Archiepiscopi Gnesnensis Legati Nati Regni Poloniae Primatis ac primi Principis. Opera Al-

berti Gedelij Typographi Calissiensis
Impressum Calissi Anno Dni MDCXVII—
40, k. 6. [Wierszem].

125. GERSON WOJCIECH. Drzeworyt-
nictwo polskie. (II). Od roku 1842—1878.
„Tygodnik Ilustrowany“ 1878 № 158
(№ 1000).

Obacz: 351. Pawiński A.

126. Geschichte der Buch-
druckereien in Königsberg. Aus-
gegeben am Tage des in Königsber-
ger stattfindenden Buchdrucker—Jubi-
läums am 5 December 1840. Königsberg.
Druck von Hartung.—80, str. 62.

127. (GESSNER CHR. FR.). Die so nö-
thig als nützliche Buchdruckerkunst und
Schriftgiesserey, mit ihren Schriften,
Formaten und allen dazu gehörigen In-
strumenten abgebildet auch klärlich be-
schrieben, und nebst einer kurzgefas-
sten Erzählung vom Ursprung und Fort-
gang der Buchdruckerkunst, überhaupt,
insonderheit von den vornehmsten
Buchdruckern in Leipzig und andern
Orten Deutschlands in 300 Jahre nach
Erfindung derselben ans Licht gestel-
let. Mit einer Vorrede Herrn Johann
Erhard Kappens, Prof. Eloqu. Publ. in
Leipzig und des grossen Fürsten —
Collegii Collegiatens daselbst. [Winiet-
ka z napisem u góry: *Cura Fert Gloriam*].
Leipzig, bey Christian Friedrich Ges-
sner 1740.—80, knl. 18+str. 140+262+2
nl. Z licznemi tabelkami i portretami.

[Str. 78—80 Das Polnische Alpha-
bet; 249 i nast: Verzeichniss derer
bey diesem 3-ten Jubel-Jahr meist le-
benden Buchdruckerherren in Deut-
schland und andern Orten (Wro-
cław, Leszno)].

Gierzkowski Stanisław. Obacz: Wzo-
ry pism.

Gierzkowscy b-cia. Ob.: Wzory pism.

128. GIRARDET. Sposób otrzymania
rysunków litograficznych wypukłych,
do odcisków w prasach drukarskich
przydatnych. — „Pamiętnik Rolniczo-
Techn.“ 1883 IV 162—167.

129.—Giserstwo, zecerstwo
i presserstwo w ogólności. Z 3-ma
drzeworytami. — „Księga Świata“ 1860
I. 57—60.

130*. GLOGER Z. Encyklopedia Sta-
ropolska ilustrowana. 4 tomy.

[II 38.—48: Drukarnie w Polsce.
Z. 17 podobiznami godeł drukar-
skich polskich. III. 148—150: Litogra-
fje polskie najpierwsze (przez W. Go-
mulickiego). III. 321—322: Papier i pa-
piernie. III. 295—296: Oprawa, opraw-
ianie książek].

Glossofil—obacz: Betlejczyk Fr.

Glücksberg N. Obacz: Wzory pism.
Gniezno. 186.

131. GOŁĘBIOWSKI JAN. Nauka pisa-
nia na nowych poglądach. I. Z dziejów
pisma. II. O piśmie ozdobnem. III. O pi-
śmie użytkowem. Lwów. Nakładem Pol-
skiego Towarzystwa Pedagogicznego.
I. Związkowa Drukarnia we Lwowie.
1917.—80, str. 103+1 nl.

132. GOŁOWACKI J. Sweipolt Fiol
und seine kyrillische Buchdruckerei
in Krakau vom Jahre 1491. Eine biblio-
graphisch - historische Untersuchung
von Jakob Fiodorowitsch Golowatzkij
in Wilna. Wien 1876. In Commission
bei Karl Gerold's Sohn Buchhändler
der Kais. Akademie der Wissenschaften.
Druck von Adolf Holzhausen in
Wien. (Aus dem Julihefte des Jahr-
ganges 1876 der Sitzungsberichte der
phil.-hist. Classe der Kais. Akademie
der Wissenschaften. (Bd. LXXXIII, S.
425) besonders abgedruckt.—80, str. 26.

Obacz 165.

133. GOMULICKI WIKTOR. O najda-
wniejszej książce polskiej i o nowym
do tej sprawy przyczynku. Z ryc. —
„Wędrowiec“ 1901 № 40—42.

Obacz 112.

134. GORSKI STEFAN. Z dziejów cen-
zury w Polsce. Warszawa. 1906—80, st. 25.
(Odbitka z „Biblioteki Warszawskiej“).

135. (GRABOWSKI AMBROŻY). Nazwi-
ska księgarzy krakowskich, od początku

XVI do XVII wieku, kolejną lat, jak są wzmiankowani w księgach aktów radzieckich krakowskich. (Wyjątek z rękopisu: *Starożytności miasta Krakowa* i t. d. przez Ambr. Grabowskiego, C. T. N. Krakowskiego). — „Biblioteka Warszawska“ 1899 VIII 389—397.

136.—Skarbniczka naszej Archeologii. Lipsk 1854.

[Str. 152—153: Drukarze i księgarze krakowscy w wieku XVI].

137.—Starożytności historyczne polskie. Kraków 1840.

[T. I. Świętopełk Fiol].

138.—Starożytnicze wiadomości o Krakowie. Kraków 1852.

[Str. 267: Fiol. Śwjętopełk. 287—288. Unglerowa. Wierzbęta Maciej. Wierator Hieronim].

139.—Wspomnienia Ambrożego Grabowskiego. Wydał Stanisław Estreicher. (Biblioteka Krakowska 40-41). Kraków 1909.

[I. 333; 333 i n.—II. 44—48: Gröbłowie; 78—80: Jan Maj].

140.—*GRAFIKA*. Staraniem Wł. Łazarskiego. Rocznik I. 1912. Nakład Kursów kształcenia zawodowego grafików. O. M. R. i S. S. w Warszawie. — 4°, str. 75 + knl. 4 (ogłoszenia). Z liczn. ilustr. i portretem J. I. Kraszewskiego na oddzielnej planszy.

Treść: I. Wstęp. — Trojanowski Wincenty. Książka i okładka, szkic historyczny ich rozwoju. — Krasnodębski Piotr. Przemysł i sztuka. — Rulikowski Mieczysław. Literatura polska lub Polski dotycząca z zakresu grafiki — Rosner Teodor. O papierze. — R. M. Drukarnia J. I. Kraszewskiego w Dreźnie 1868—1871. — Kursy kształcenia zawodowego grafików, Oddział Muzeum Rzemiosł i sztuki stosowanej: I. sprawozdanie II-ie za rok 1910-11. II. Program wykładów. — Ogłoszenia

141. *GRAFIKA*. Tygodnik ekonomiczno-zawodowy dla drukarzy, lito-

grafów, introligatorów, oraz Handlów materyałów piśmiennych. Redakcja i Administracja Nowy Świat 21 m. 24. Godziny redakcyjne od 6 do 9 w.—Redaktor i Wydawca K. Kułakowski. Warszawski Zakład Drukarski, Nowy Świat 21. [Warszawa]. 1906.

Rok 1 (1906) N-rów 9 (5 1—3 III). Str. 124.

Treść: № 1. Grafika [artykuł programowy].—Witold Koszutski. Drukarstwo nasze a chwila bieżąca. — Hugo. Strajk praktykantów drukarskich.—Szkoly zawodowa.—n. Oprawy artystyczne Pawła Kerstena [z notatką Redakcji].—Wiktor Karliński. Obce rynki. — Upadek handlu materyałów piśmiennych.—M.S. Pocztówki—tanią reklamą.—Papier aluminiowy. — Miłośnik sztuki drukarskiej.—Listy.—Kronika.

№ 2. Łatwo krytykować [artykuł Redakcji] — Leon P-ki. Wzorowe prowadzenie interesu i kalkulacja.—Z posiedzenia Koła wł. dr.—Projekt ustawy Tow. p. f. Drukarnia współdzielcza w Warszawie.—Druk książek i ochrona wzroku. — Przemysł drukarsko-litograf. w Austrii.—Słownictwo — Szkoła düsseldorfiska. — Oblicz. robót w introligatorstwie.—Pokrzywdzeni.—h. Cenne książki.—R. L. Pocztówki.—Maryan L. Fotografia a pocztówka. — Z. D-cz. Ulepszone kałamarze.—Atrament autograficzny.—Kronika.

№ 3. Pałaca potrzeba. — Z Koła właścicieli drukarń. — Szkoła techniczno-drukarska w Lipsku.—Cennik robót drukarskich ustanowiony na ostatnim posiedzeniu Koła właścicieli drukarń.—Cennik normalny dla towarzyszy drukarskich i odlewaczy czcionek w Austrii. (Koresp. własna „Grafiki“). — Papier litograficzny i jego historia.—Sakiewki damskie (nowy artykuł dla introligatorów).—Farby „tempera.“—Kronika.

№ 4-5. Popularyzowanie wiedzy zawodowej i wynalazków.—A. Hurkiewicz. Kiedy u nas sztuka drukarska stanie na wysokości swego zadania.—Kurs dla składaczy.—Tłumaczenie polskie ukazu o prasie.—Oszczędność w wydawnictwie gazet.—Zasady druku w litografii i chemikalia, używane przy nim.—W. J. Wykształcenie artystyczne litografa.—B. A. Bukaty. Dla ciekawego litografa. [Do historii litografii w Warszawie].—W. W. Zdjęcia siatkowe.—Uchwały introligatorów.—R. L. Jak oprowiać rzeczy, składające się z kilkunastu kartek?—h. Oprawy wschodnie.—Hr. Ramki modernistyczne. K. K. Bibuła do odciskania.—Wystawa austriacka w Londynie.—Najtańszy kałamarz.—J. O. Sulnicki. Energia amerykańska w przemyśle.—Listy do Redakcyi.—Pocztówki.—Drobne wiadomości.

№ 6. Zygmunt Terakowski. Cennik właścicieli drukarń w Warszawie, a prowincya.—Druk trójbarwny.—Kurs dla składaczy.—Zmywanie walców.—M. W. Autotypie w litografii.—Dlaczego litografia nie rozwija się.—Nowy sposób trawienia.—Oprawy krajowe (p. Jan Recmanik w Warszawie).—Barwienie i marmurowanie skóry (streścił St. Poraj).—h. Prace Wilhelma Raucha.—Z. Nowość w albumach do pocztówek.—Związek osób, zajmujących się w handlu papierem i materiałami piśmiennymi. Drobne wiadomości.

№ 7. Płyty Mäsera.—Litograf jako fotograf.—przez Jana Mai'a.—Rotograf.—W. K. Doniosły wynalazek [przyrząd do druku w introligatorstwie].—W. K. Krajowe passe-partout.—Stanisława Z-cka. Popieranie przemysłu krajowego, a nauczyciele.—Nowości.—Drobne wiadomości.

№ 8-9. Metoda błonowa. („Tan-

giermanier“). — Wzory akcydensów. — Pod adresem Koła Właścicieli Drukarni.—Chemiczne barwienie mosiądzu i cynku na czarno.—R. L. Kreskowe trawionki cynkowe i autotypie na cynku i miedzi.—Wiktor Karliński. Roboty krajowe z pracowni p. J. Recmanika.—Z. M. Klasa introligatorstwa artystycznego przy szkole Związku berlińskich introligatorów. — Maszyna „Sac sur sac.“—Z. J. W czym klientowi demonstrować pocztówki?—Nowości.—Drobne wiadomości.

[Niektóre z wymienionych artykułów ciągną się przez kilka numerów].

142. *GRAFIKA POLSKA*. Miesięcznik poświęcony sztuce graficznej. Wychodzi 15-go każdego miesiąca. Wydawca: W. Zajączkowski. Redaktor: Roman Mathia. Tłocznia L. Bogusławskiego w Warszawie. Rok I. Zeszyt I. Sierpień 1921. Sq.

Grafika (jako nauka o piśmie) 127. 158. 159. 195. 244. 460.

Grodno 104.

Gröbel. Obacz: 139. Wzory pism.

143. GRÖLL MICHAŁ. O roślinie jedwabiowej i jej pożytkach. „Kalendarz polityczny na r. 1794“ (Grölla). Str. 385-391.

[O wyrobie z rośliny jedwabiowej papieru].

Ob. 353. 557.

Gródek 17.

144. GRUCHOT HERM. Zur geschichte der Braunsberger Buchdruckerei. (W wyd.: Jahres-Bericht über das Königliche Gymnasium zu Braunsberg. 1890). Braunsberg 1890.—4°.

145.—Gutenber g. [Wiersz]. („Piśmiennictwo Krajowe“ H. Skimborowicza № 18).

Gutenberg. Jednodniówka. Ob.: 537.

Gutenberg. 96. 107. 145. 183. 217. 294. 380. 442. 510. 545. 547. 556. 621.

146. GUTKOWSKI TADEUSZ. Cenzura

w wolnem mieście Krakowie 1832—1846. W Krakowie. Nakładem Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. W drukarni „Czasu“ pod zarządem A. Świerzyńskiego. 1914. — 8°, str. 91 + 1 („Biblioteka Krakowska“ № 49).

Rec.: Vrtel St. dr. „Pamiętnik Literacki“ 1915. (XIV), str. 148.

147. H. O sztuce drukarskiej w Polsce. I. II. Zakłady drukarskie w Warszawie począwszy od r. 1624 do 1831. — „Przegląd Księgarski“. 1913 (IV) № № 2—3; 7—8.

148*. HAJDECKI ALEXANDER. Vestigia artificum Polonorum Viennensia (1590 do 1750). Studium archiwalne do dziejów sztuki polskiej. „Przewodnik Naukowy i Literacki“. 1910. Str. 547 — 548; 612—617. (Drukarze).

Haller Jan. 25. 174. 223. 278. 474. 547.

149. HANKA WACŁAW. Prwotisk ces. kya prwotisk polsky. 8°. Z fac sim.

150. HANOW MICHAŁ KRZYSZTOF. Denkmal der Danziger Buchdruckereyen und Buchdrucker, seit dem Jahre 1539 bis 1740, mit einigen Gedanken vom Michael Christoph. Hanow. Philos. Prof. in Athenaeo Gedan. et Bibliothec. Danzig. 1740. Gedruckt bei Thomas Johann Schreiber, E. Hochädlen Hochweisen Rath und des löblichen Gymnasii Buchdrucker. — 4°, ark. nł. A-K₄+k. 1.

[Dotyczy prócz Gdańska: Oliwy, Malbarga, Elbląga, Torunia i Brunsbergi] Ob.: Schreiber Th. John.

Obacz.: 448. 450.

151. [Hartungowie w Królewcu]. Das Angenehme und Unangenehme bey der Veränderung wurde bey der Woltersdorf-und Hartungschen Eheverbindung betrachtet von denen sämtlichen Kunstverwandten in der Buchdruckerey der Hartungschen Erben. Königsberg, den 10 Julii 1759—F^o.

152.—Eine glückliche Ehe wolte dem beglückten Woltersdorf und Hartungschen Brautpaar... Königsberg. 1759.

153. HEERMANN JOANNES. Ehren-Ruhm Der Edlen Buchdrucker-Kunst: Welche Gott im Jahr nach Christi Geburt 1440 jetzo vor zwei hundert Jahren, auss sonderbahrer Gnade der Welt geschenket hat. Angesetzet von Johan. Heermann. P. L. C. Pfarrn zu Köben. Und Gedruckt durch Wigandum Funck, Buchdruckern zur Lissa in Gross — Pohlen. Im Jahr Christi 1640. — 8°. Aij—Av.

Heliografia. 381.

154. HEIDEKE. Ueber die Einführung und den Fortgang der Buchdruckerkunst in Russland. — „Janus oder Russische Papiere“. I (Ryga 1808), str. 20—40.

155. HEPPEN JULIAN. Przed wystawą introligatorską—„Kurjer Warszawski“ 1896 15-XI.

156.—Z powodu mapy „Wędrowca.“—„Kurjer Warszawski“ 1896 16-XII.

157. HERDAN A. O odlewie liter. Krótkie wiadomości historyczne i teorya, przez A. Herdana. Warszawa. Nakł. Tow. Akc. S. Orgelbranda Synów. 1907. — 8°, knł. 4+str. 87. Z ryc. w tekście.

158. HERTZÓWNA AMELIA. Historia pisma. The history of writing. Odbitka ze sprawozdań z posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wydział nauk antropologicznych, społecznych, historyi i filozofii. Posiedzenie z dnia 16 czerwca 1916 roku. Rok IX. Zeszyt 6. Warszawa, 1916. — 8°, kt. + str. 32. (65—96). [str. 94—96 tekst angielski].

159.—Przyczynek do metody historyi kultury. Contribution à la méthode de l'histoire de la civilisation. Odbitka ze Sprawozdań z posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wydział nauk antropologicznych, społecznych historyi i filozofii. Posiedzenie z dnia 25 stycznia 1918 roku. Rok XI. Zeszyt 1. Warszawa, 1918. — 8°, kt.+str. 21 (18—38).

[Dotyczy sprawy rozwoju pisma].

160. H. [EURICH] J. [JULIUSZ]. Fabryka papieru z włókna drzewnego. Fototypia.—„Przegląd technologii i wynalazków“ w „Jana Jaworskiego Kalendarzu Illustrowanym na rok 1873.“—Str. 9—17.

161.—Papier z ryb.—„Przegląd technologii i wynalazków“ w „Jana Jaworskiego Kalendarzu Illustrowanym na rok 1874.“—Str. 9—16.

162. HEYLMANN AUGUST. O wolności druku. B. m. i r. [Warszawa 1831].—8°, str. 30.

163. HILDEBRANDT P. A. Materijaly dla zapadno-russkoj staropieczati.— („Pamiętniki russkoj stariny w zap. gub. Impierii“, wyd. przez P. N. Batuszkowa. Zesz. IV 140—160).

164.—Pieczęć po typografijam i godam zapadno-russkim starop. izdanijam cirkowno-slaw. szryfta.— („Pamiętniki russkoj stariny w zap. gub. Impierii“ Zesz. VI. 171—193).

165.—Po powodu razbora Wierzbowskawo statji Gołowackawo „Sweipolt Fiol und seine kyrillische Buchdruckerei in Krakau.“ — „Drewniaja i nowaja Rossija.“ 1880 № 2.

166. Historia papieru i jego fabrykacya.—„Kalendarz J. Ungra“ na r. 1873. Str. 105—123.

Hoesick F. 294.

167. HOFFMANN JAN DANIEL. De typographiis earumque initiis et incrementis in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae cum variis observationibus rem et literariam et typographicam utriusque gentis aliqua ex parte illustrantibus. Dantisci MDCCXL Apud Georgium Marcum Knochium.—4°, kt.—str. nl. 6+71+1 czysta.

Obacz: 449.

[Toż samo w: „Collectio Nova Scriptorum rerum Polon. et Pruss.“ Gdańsk 1753].

Hygiēna zecerów. 88.

168. Idea Characterum Typographiae Sac. Reg. Maj. in Collegio Premislensi Societatis Jesu Pri-

vilegio donata recens illatorum Majori Divinae Glorae pretiosissima Dei parentis illibato honoris Perreniq Sanctorum Cultui Consecratorum utilitati demum publicae 1 Januarii 1765 propositorum. Tot Tibi sint laudes Virgo, quot puncta notarum. Congerit, et Typ. digerit iste Typ.—8°, str. 16.

169. Informacya, w której się jasnie pokazuje, iż Bibliopolowie i Typografowie sławney Akademii Krakowskiej, przy wolnościach teyże Akademiey Krakowskiej, od świątobliwych Królów polskich fundatorów nadanych y wszech Stanów teyże Polskiej Rzeczypospolitey potwierdzonych i dotychczas inviolabiliter dotrzymanych, mają bydź zachowani. B. m. i r. [Kraków w połowie w. XVII-go].—F^o, ark. 1.

169a.—INFORMATOY Związku Drukarzy Polskich i Pokr. Zawodów w Poznaniu. Redaktor: Leon Szczepaniak. Nakładem Związku Drukarzy Polskich i Pokrewnych Zawodów. Czcionkami Drukarni „Dziennika Poznańskiego“ (od № 4-go: Czcionkami Drukarni W. Gólusa w Poznaniu). Rok I. № I. Marzec 1921. Do 1 Listopapa 1921 r. ukazało się 11 n-ów.

170. [Introligatorstwo]. „Przegląd Rękodzielniczy“ Kraków 1913. I. IX. zesz. 9.

[Numer, poświęcony I. Krajowemu wiecowi introligatorów, odbytemu w Krakowie w dniach 15, 16 i 17 sierpnia 1913 r.].

Introligatorstwo. 5. 16. 58. 59. 60. 90. 95. 130. 155. 170. 199. 212. 215. 216. 231. 233. 239. 261. 327. 349. 412. 421. 460. 512. 535. 546. 553.

171. J. ST. O życiu Jadwigi Piotrkowczykowej. — „Pamiętnik Galicyjski“. 1821 I.

172. J. ST. P. Papier i papiernie w Polsce. „Głos Narodu“. 1917 № 52.

173. JAKOWLEW W. A. Russkaja pieczat' w Priwislinskom kraje. Istorikobibliograficzeskij oczerk W. A. Jako-

wlewa. Warszawa. W typografii Iwana Noskowskawa, Mazowiecka ulica № 11. 1878.—4°, str. 43+1 czysta.

[Drukowane poprzednio p. t. Istoriceskij oczerk russkoj pieczati w Priwislinskom Kraje. Riecz k Aktu 30-wo Awgusta 1887 goda, profiesora W. A. Jakowlewa. — W wyd. „Godicznij akt I. Warsz. Uniw.“ 1877.—Podaje statystykę].

Jakubowski J. K. Obacz: Wzory pism.

174*. JANOCKI J. D. Nachricht von denen in der Hochgräflich Zalusischen Bibliothek sich befindenden raren polnischen Büchern, heraus gegeben von Johann Daniel Janozki. Dresden 1747—Breslau. 5 części.

[Cz. I. 13. 32. 35. 38. 44. 48. Haller. Łazarzowa drukarnia. Vietor. Wierzbęta.—Cz. II. 16 Cenzura kościelna.—Cz. III-V. 100-4. 107. 109. 111. 117. 121-2. 136. 142].

175. JANUSZKIEWICZ EUSTACHY. Kilkasłów drukarni polskiej. Paryż. Druk Bourgoigne et Martinet. 1835.—8°, str. 8.

Cf. Br. Z. [aleski]. Królikowski Karol, wspomnienie pośmiertne. W wyd. „Rocznik Tow. hist.-lit. w Paryżu. Rok 1870—1872.“ (Poznań 1872). Str. 619—629.—L. Gadon. Emigracya polska. (Kraków 1902). III. 287.

176. JANUSZOWSKI JAN. Nowy charakter polski z drukarni Łazarzowéy; y Orthographia polska: Jana Kochanowskiego. Je^o M. P. Łukasza Górnickiego, Jana Januszowskiego. Roku Pańskiego, 1594—4°, knl. 32.

Januszowski Jan. 371. 466. 642.

177. JARKOWSKI STANISŁAW. Czasopismienictwo bibliograficzne polskie a rejestracya polskiej produkcyi wydawniczej. Warszawa. Księgarnia F. Hoesicka. Drukarnia L. Bogusławskiego, 1916.—8°, str. 22.

Odb. z czasopisma „Sfinks“. 1916. № 7—8.

Jarostaw. 214.

Jaryszów. 426.

178. JASTREBOW W. K. 300-letniomu jubileju Iw. Fiodorowa. — „Kijewskaja starina.“ 1883.

179*. JAWORSKI FRANCISZEK. Lwów stary i wczorajszy. Lwów 1911. Wyd. 2-e.

[Str. 198—204: Latający drukarz i pierwsza polska książka we Lwowie (Paweł Szczerbiec)].

180. JENIKE LUDWIK. Dr. Jan Siestrzyński, b. nauczyciel Warszawskiego Instytutu głuchoniemych, założyciel pierwszej litografii w Polsce. Przez Ludwika Jenike. — „Biblioteka Warszawska“ 1856 VIII. 205—232.

[Wymienia dawniejsze pisma, w których ukazały się życiorysy Siestrzyńskiego].

181.—Jan Siestrzyński. — „Tygodnik Illustrowany.“ 1872. Str. 156.

182. Jeszcze kilka słów o papiernictwie w kraju naszym. — „Korrespondent handlowy, przemysłowy i rolniczy“ (dod. do „Gazety Warszawskiej“). 1854 № 32.

183. Jubileusz Gutenberga. („Kurjer Warszawski.“ 1900, № 172 z d. 24 czerwca).

184. JURKIEWICZ KAROL I WEINBERG ALEKSANDER MARYAN. Badania nad papierami krajowymi ze względu na ich własności fizyczne i skład chemiczny dokonali prof. dr. Karol Jurkiewicz, b. Dziekan Ces. Uniw. i Aleksander Maryan Weinberg, Dr. fil. i Mag. nauk przyrod. I Papiery dokumentowe z 2 drzeworytami i jedną tablicą mikrograficzną. Warszawa. Druk K. Kowalewskiego, Królewska № 29. 1887.—8°, knl. 1+str. III+45+1 nl. i 3 tablice.

[Odbite na czterech gatunkach papieru, każdy arkusz na innym. — Obejmuje nadto część historyczną i opis fabrykacyi papieru].

185. JUST E. Muzeum sztuki drukarskiej w Lipsku.—„Przewodnik Antykarski“. № VI 10-11.

186. K. B. J. Wspomnienie o półwiekowym istnieniu księgarni i dru-

karni J. B. Lange w Gnieźnie, poświęcone pamięci jej założyciela, Jana Bernarda Langego, * 1817 † 1881, skreślił B. J. K. Gniezno, 15 IX 1899.—4°, str. 28. Z 7 portr. i ryc.

187. K. W. Po powodu jubileja pierwawo russkawo pieczatnika Iwana Fiodorowa. — „Wiestnik Jewropy.“ 1884 III.

188. KADO MICHAŁ. Opisanie fabryki papierni. — „Dziennik Wileński.“ 1817 II. 429—471.

[Według Kucharzewskiego pierwsza praca polska o piapiernictwie. Por.: Kucharzewski Feliks. Piśmiennictwo techniczne polskie. Warszawa. 1921. II., 523].

189. Kalendarz drukarski na r. 1901. Kraków. Nakładem Wład. Teodorczuka, druk Uniw. Jag. 16°, str. 2 nl.+118. Z rys. w tekście.

190. Kalendarz-Informator dla drukarzy i pokrewnych zawodów na rok 1912. Warszawa. Druk F. Wyszynskiego.—16°, str. 176. [Bez kt; tytuł wytłoczony na oprawie].

Zawiera: Str. 83-93 O pisowni 93-122 O formatach. 123-4 System Didota. 124-5 Zestawienie miary drukarskiej z miarą metryczną. 126 Tablica, wskazująca pierwszą paginę arkusza. 127-8 Czasowe przepisy cenzuralne tyżące się książek. 129-134 Kaszta polska, kaszta rosyjska, kaszta grecka, alfabet grecki, kaszta hebrajska, alfabet hebrajski, alfabet niemiecki, kaszta niemiecka. 137-142 Objaśnienie znaków. 144 Podanie o świadectwo na drukarnię. 145-158 Streszczenie nowego cennika drukarskiego, opracowanego przez komisję cennikową, wybraną przez Ogólne Zgromadzenie Drukarzy w dniu 3 grudnia 1911 roku. 159-169 Spis zakładów graficznych. 169—170 Odlewnie czcionek, przybory drukarskie, maszyny, farby. 170-172 Fabryki papieru i tektury. 172-5 Intro-

ligatornie i fabryki wyrobów z papieru i tektury. 175-6 Księgarnie.

Kalisz. 124.

191. KALAJDOWICZ K. Bibliograficznoje izwiestije o Jewangieliu Uczitelnom, napieczatannom w Zabłudowie 1569 g. pierwymi moskowskimi tipografszczykami Iw. Fiod. Moskwitynim i Pietrom Timof. Mstisławcewym.—„Sie-wiernyj Archiw“. Cz. V. (1823) № 4, str. 318-326.

192.—Joann Fiodorow, pierwszy moskowskij tipografszczyk.—„Wiestnik Jewropy“ 1813. Cz. 71.

193.—Swiedienija o trudach Swai-polta Fiolia, drewniejszawo sławianskawo tipografszczyka. Moskwa. W tipografii Sieliwanowskawo. 1820.—8°, str. 13.

Odb. z pisma „Wiestnik Jewropy“ 1819. Cz. 106 i 107.

194.—Zapiska ob Joannie Fiodorowie.—„Wiestnik Jewropy.“ 1822. Cz. 123. Z podobizną nagrobka F-a we Lwowie.

195. KALUŻNIACKI EM. PROF. Historische Uebersicht der Graphik und der Orthographie der Polen (Aus den Sitzungsberichten der phil.-hist. Classe der K. Akademie der Wissenschaften, XCIX Band 2 Heft, besonders abgedruckt). Wien, C. Gerold's Sohn. 1882.—8°, str. 42.

Rec.: [Wisłocki]. „Przewodnik bibliograficzny“. 1882 IX 175.

Kamieniec Podolski. 394.

196. KAMIENSKI WALENTYKS. Controversiae a Religiosis Scholarum Piarum Collegii Varsoviensis, Collegio Varsoviensi Societ. Jesu de Jure publicae imprimendi illatae a Valentino Kamieński Schol. Piar. B. m. i r. [Warszawa, około 1744?].—4°, knl. 28.

197. KARATAJEW I. Osmogłasnik 1491 g., napieczatannyj w Krakowie. Z 1 ryc. Petersburg 1876.

Kartografia. 42. 156. 414.

198. Katalog biblioteki Stowarzyszenia drukarzy i litografów „Og-

nisko" w Krakowie. Kraków. 1889. — 8°, str. 42.

199. Katalog Wystawki Pie-replotnawo Iskusstwa 1897. Katalog Wy-stawy Introligatorskiej. Wystawa In-troligatorska urządzona przez Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej, w gma-chu Muzeum Przemysłu i rolnictwa; w Maju i Czerwcu 1897 r. Druk P. La-skauera & W. Babickiego, ul. Ś-to Krzyz-ka № 11.—8°, knl. 2 (tytuł)+str. nl. 70 (Lista wystawców i wstęp)+28 (ogło-szenia).

[Str. 1 — 22: Z dziejów introliga-torstwa polskiego (przez Zygmunta Wolskiego)].

200. KEPPEP P. I. O pamiatnikie Iwa-nu Fiodorowu. — W wyd.: „Spisok russkich pamiatnikow.“ Moskwa. 1822. Str. 38.

[*Kiciński Brunon hr.*].

201. Brunonowi Hrabi Kicińskiemu Wydawcy Tygodnika i Gazety Codziennej w Dzień Jego Imienin dnia 6-go Października 1818 r. Drukarnia.—B. m. i r.—4°, knl. 1. [Wierszem].

202.—Brunonowi Hrabi Kicińskiemu w Dzień Jego Imienin Dnia 6-go Października 1819 Roku. Drukarnia. [k. 2-a:] Wiersz.—B. m. i r.—4°, knl. 2.

203. Brunonowi Hrabi Kicińskiemu, w Dzień Jego Imienin dnia 6-go Października 1820. Drukarnia. [k. 2-a:] Wiersz.—B. m. i r.—4°, knl. 2.

204.—Do JW. Hrabi Brunona Kicińskiego. w Dzień JEGO Imienin d. 6-go Października 1822 B. m. i r. — 4°, knl. 1. [Wierszem].

[„Książka jubileuszowa“ Kurjera Warszawskiego (str. 29) wspomina o jednym tylko takim powinszowaniu dla Kicińskiego, bez daty, i przy-tacza tekst inny, niż w czterech wy-żej wymienionych. Będzie to za-pewne powinszowanie z r. 1821].

204-a. KIESZKOWSKI JERZY. Zwięzły Katalog Wystawy dawnych drzewory-tów ludowych zebranych i wydanych

przez Zygmunta Łazarskiego. Warsza-wa. Tłocznia Wł. Łazarskiego. 1921. — 8°, str. 39.

Kijów 503. 514. 519. 623.

205. KNAPIŃSKI WŁADYSŁAW KS. DR. Jubileusz Ojca św. i cenzura rosyjska Odbitka z „Przeglądu Polskiego.“ Kra-ków. Nakładem autora. Drukarnia „Cza-su.“ 1893.—8°, str. 45.

206. KNAUTHEN KRYSZYAN. Annales typographici Lusatie Superioris oder Geschichte der Ober - Lausitzischen Buchdruckereien, darinnen von denen An-und Einrichtungen, glücklich- und unglücklichen Schicksalen der Buch-druckereien in Ober-Lausitz, derselben Drucker-Herren, und denen aus sel-bigen ans Licht erschienenen Schriften gehandelt wird, als ein Beitrag zu der Buchdrucker Historie mitgetheilet von Christian Knauthen, Gorlic. Lauban gedruckt und verlegt von Nicolau Schil-len.—B. r. [1740]—4°, knl. 4+str. 90.

207.—Historischer Abriss von dem Anfang und Wachstum der Gelehr-samkeit in Ober Lausitz, und wie die Ober - Lausitzischen Buchdruckereien derselben gedienet, bei Gelegenheit des dritten Buchdrucker-Jubel-Festes 1740 entworfen von Christian Knauthen, Gorl Leipzig und Görlitz, zu finden bei Siegmund Ehrenfried Richtern.—B. r. [1740].—4°, knl. 2+str. 27.

208. KOCHANOWSKI J. K. Bibliogra-fia druków Zamojskich 1594 — 1800. — Z podobizną jednego ze starszych dru-ków zamojskich z wyobrażeniem po-środku gośdlem drukarni zamojskiej.

[Str. I—LXVII w pracy tegoż au-tora: „Dzieje Akademii zamojskiej.“ (Kraków 1899—1900). „Objaśnienie“ (str. III—V) zawiera historię oficyny zamojskiej].

209.—Drukarze zamojscy. Zamość. Nakładem Zygmunta Pomarańskiego i Sp. Drukiem J. Pietrzykowskiego w Lu-blinie. 1919. („Biblioteka Kroniki Powia-tu Zamojskiego“ № 15).—8°, str. 11.

210. KOEHLER KAROL DR. Druki kościańskie Wiganda Funcka w wieku XVII. Z uwzględnieniem działalności tego drukarza w Lesznie. Podał dr. K. Koehler. Poznań. Czcionkami drukarni „Dziennika Poznańskiego.“ 1895. — 8°, str. 14. (Odbitka z t. XXI „Rocznika Tow. przyj. nauk poznańskiego“).

211*. KOŁACZKOWSKI JULIAN. Wiadomości o fabrykach i rękodzielach w dawnej Polsce. (Odbitka z Przeglądu Bibliograficzno-Archeologicznego). Warszawa 1881.

[Str. 17—23 i 75: Drukarnie. 26: Gisernie czcionek drukarskich. 47-48 i 77-78: Papiernie].

212.*—Wiadomości dotyczące się przemysłu i sztuki w dawnej Polsce, napisał Julian Kołaczkowski. Kraków i Warszawa. 1888 — 8°, 744.

[Str. 141: Cynkografia. 148 — 159: Drukarnie. 180-181: Gisernie czcionek drukarskich. 224—228: Introligatorstwo. 275: Litografia 432—438: Papiernie. 447-448: Pergamin. 513-514: Rytownictwo].

Kołomyja. 17.

213. KOMPANIEWICZ B. Primus Truber oraz wiadomości o niektórych drukarniach sławiańskich i dziełach tamże wydanych. — W wyd.: „Pamiętki historyczne krajowe. Zebrał i własnym nakładem wydał Ludwik Zieliński“ We Lwowie. 1841. Str. 109—146.

214. KOPERA FELIKS. Książka z roku 1621, drukowana w Jarosławiu. — „Sprawozdania komisji do badania historii sztuki.“ VIII str. CLXXIV.

215.—Oprawa książki z biblioteki Długosza z Biblioteki ces. w Petersburgu — „Sprawozdania komisji do badania historii sztuki.“ VII.

216.—Oprawa srebrna Ewangeliarza Księżnej Anastazyi, żony Bolesława Kędzierzawego, w Bibliotece Publicznej w Petersburgu. — „Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki.“ VII. 41—47.

216-a—Znaki drukarni polskich w XV i XVI w.—O drzeworytach XV i XVI w. Z ilustr.—W wyd.: Feliks Kopera i Julian Pugaczewski. Polskie Muzeum. Kraków.

Korekta. 28. 95. 273. 332. 349. 533.

217. KOROTYŃSKI LUDWIK. 500-lecie Gutenberga. „Tygodnik Ilustrowany.“ 1900 № 25 str. 482-3. Z portr. Fiola, 4-ma podobiznami kart tytułowych i kompozycją T. Jaroszyńskiego: Pierwsza odbitka.

218.—[Ludwik Korotyński]. Stulecie litografii. — „Tygodnik Ilustrowany“ 1895 № 42.

[Z portretem i życiorysem Jana Siostrzyńskiego].

219. KOROTYŃSKI WINCENTY. Adam Zawadzki. — „Tygodnik Ilustrowany.“ 1875. Str. 241 i 259.

[Toż samo p. t. „Józef i Adam Zawadzcy, księgarze wydawcy w Wilnie“ — w wyd. „Warszawski Rocznik Literacki.“ Rok piąty, 1875, str. 273 — 278. Z portretem Adama Zawadzkiego].

220.—Postępy drukarstwa polskiego. — „Tygodnik Ilustrowany.“ 1878 №№ 158 i 159 (1000 i 1001).

221. KOROTYŃSKI WŁADYSŁAW. Drukarnictwo. — „Wielka Encyklopedia Powszechna.“ XVII. 116—136.

222.—Drukarze bez druków.—„Kurjer Warszawski.“ 1903. 26-XI.

[W sprawie bezczynności Zgromadzenia drukarzy i potrzeby istnienia przy niem biblioteki fachowej].

223.—Jan Haller.—W wyd.: „Panteon polski wiedzy i sztuki“ Warszawa 1898. Str. 50—52.

[Z podobizną liter hallerowskich].

224.—Pierwociny litografii w Warszawie. — „Wędrowiec“ 1896 № 6. Z 5 rys.

Kościana 210.

225. (KOSICKI LUDWIK, wydawca) [Odbicia drzeworytów z drukarni kra

kowskich XVI w. Kraków 1840]. F^o, knl. 204 (172-a czysta).

[Obejmuje: k. 1 i 2: 41 drzeworytów odbitych w czterech kolorach; k. 3: Przedmowa; k. 4—62: drzeworyty, w ilości 117, z Biblii szarfenbergerowskiej oraz Postylli Wujka; k. 63—135: drzeworyty, w ilości 199 (7 nienumerowanych+192) do tychże wydawnictw, Nowy Testament; k. 136—138: Objaśnienie drzeworytów; k. 139—186: drzeworyty, w ilości 369 (prócz 11, odbitych powtórnie w kolorach), do Kroniki Miechowity (Haller 1521), Kroniki Polskiej Bielskiego (Sibeneycher 1597), tegoż Kroniki Świata (1550, 1553, 1564), nadto monety (z dzieła niewiadomego) i Rozmaitości; k. 187—200: herby (319 drzew.); k. 201: herby województw i ziemi (16 drzew.); k. 202: herby miast i księstw (13 drzew.); k. 203-204: Objaśnienie odbić herbów.—Odbite z drzeworytów, przechowanych w Bibliotece Jagiell, w 100 egz., staranien Jana Schindlera, kanonika krak., pod kierunkiem Ludwika Kosickiego, dyrektora szkoły technicznej].

Rec.: Wl. Odbicia drzeworytów. „Biblioteka Warszawska“ 1841 III. 650-651.

226. KOSTECKI PLATON. W stuletnią [sic] rocznicę założenia drukarni Pillerów (1773—1873. Józef, Piotr Kornel) we Lwowie; Kornelowi Pillerowi, właścicielowi drukarni, litografii i giserni dnia 18 września 1873 lwowscy towarzysze sztuki drukarskiej. Lwów, I. Związkowa drukarnia, 1873.—F^o, knl. 2.

227. KOTULA RUDOLF DR. Das Pflicht-exemplar in Südpolen. Leipzig. Otto Harrassowitz. [1917].—8°, str. 4 (231-234). Saparatabdruck aus dem Zentralblatt für Bibliothekswesen. XXXIV Jg.

Kraków. 12. 120. 132. 165. 197. 198. 294.
Krasnodębski Piotr. 140.

228. KRASZEWSKI J. I. Pamiątka dru-

karni J. I. Kraszewskiego w Dreźnie. 1868—1871. Drezno. Drukarnia J. I. Kraszewskiego. 1871.—8°, str. 16.

229.*—Wilno od początków jego do roku 1750 przez J. I. Kraszewskiego. Wilno. 1840—1842. 4-y.

[IV 71—76: Drukarnie w Wilnie; R. XVI-y: Cenzura ksiąg; R. XV-y Cech introligatorski].

Ob. 140. 341.

230. KRAUSEJ L. Papier. „Wielka Encyklopedia Powszechna Illustrowana“ serja III. T. I, zesz. 7 i 8.

231. KRAUSHAR ALEKSANDER. (Miscellanea historyczne. V). Księgarze warszawscy i spory ich z introligatorami. Kartka historyczna z wieku XVIII. Warszawa. Nakładem „Przeglądu Historycznego.“ Druk Wl. Łazarskiego, Marszałkowska 114. 1906.—8°, str. 30 + 1 czysta.

232.—Senator Nowosilcow i cenzura za Królestwa Kongresowego (1819-1829). Ze źródeł archiwalnych. (Miscellanea Historyczne LIV). Kraków. G. Gebethner i S-ka. 1913.—8°, str. 155+V.

Odbitka i nakład „Przeglądu Polskiego“.

233. KREUSCH WILHELM. O introligatorstwie słów kilka. — „Gazeta Przemysłowo - Rzemieślnicza.“ 1873. 91-92, 98-99.

234.—Maszyna angielska pośpieszna do rubrykowania i liniowania papieru. — „Gazeta handlowa i przemysłowa.“ 1845 № 95.

Królewiec. 126. 151. 152. 452.

235. KRÓLIKOWSKI LEOPOLD. Kilka słów o sztuce drukarskiej w Polsce, z uwzględnieniem literatury porozbiorowej w Wielkiem Księstwie Poznańskiem. Napisał Leopold Królikowski, zarządca drukarni N. Kamieńskiego i Sp. w Poznaniu. (Odczyt miany w Poznaniu dnia 29 czerwca 1890 r. w 450-tą rocznicę wynalezienia Sztuki Drukarskiej). (Część dochodu przeznaczona się na fundusz zakładowy dla towarzyszy,

którzy 50 lat w zawodzie drukarskim wytrwali). Poznań. Drukiem i nakładem P. Krzyżankiewicza. 1890. [Wyszło właściwie w początkach 1891.]—16°, str. 47 (= 1 knl. + IV + (9—47).

[Str. 37—47: Imienny spis obecnych właścicieli drukarni i towarzyszków sztuki drukarskiej w główniejszych miastach na obszarze przed i porozbiorowej Polski].

Krzemieniec. 281.

Ksylografia. 46. 47. 48.

Kształcenie zawodowe. 363. 489. 490. 491. 492.

236. KUGLIN WILHELM. Świętopelk Fiol z Krakowa i jego druki w Rosji.—„Muzeum Polskie“. 1918, str. 131—138.

237. Kultura Polska w niebezpieczeństwie. Przyczynek do badań epidemji strajkowej. (Wydawnictwo „Ligi Pracy“). Warszawa 1920. Wykonano w Zakład. Graf. A. Hurkiewicza i S ka.—8°, str. 23.

[Dotyczy strajku drukarskiego w Warszawie w jesieni 1919 r. — Treść: Dane statystyczne. Organizacja strajku. Żądania, wystawione przez strajkujących. Zmniejszenie czasu pracy. Skasowanie pracy akordowej. System płac, zmierzający do obniżenia wydajności pracy. Walka z maszyną i technicznymi ulepszeniami. Zadania, utrudniające lub uniemożliwiające prawidłową organizację. Monopolizacja pracy drukarskiej. Wynagrodzenie. Stanowisko właścicieli drukarni. Straty, spowodowane przez strajk. Zakończenie].

Kursy kształcenia zawodowego grafików. Ob. Grafika 363. Pierwsze sprawozdanie.

238*. Kurjer Warszawski. Książka jubileuszowa ozdobiona 247 rysunkami w tekście. 1821—1896. Warszawa 1896.—8°, knl. 1+str. 735.

[Drukarnia Kurjera: Str. 287—99 i wzmianki w cz. 1-szej].

239. L. Introligatorstwo. Papier Saffianowy.—„Sławianin“ I 5 str. 69-71.

240. LAM STANISŁAW. Polskie znaki drukarskie. „Tygodnik Ilustrowany“. 1921. 16. IV. № 16. Z 12 reprodukcjami. Ob. 86.

241. LAMBECK ERNEST. Geschichte der Rathsbuchdruckerei von Thorn. Gedruckt in der Rathsbuchdruckerei. 1868.—4°, str. 20.

Lange J. B. 186.

242. LASKOWSKI JAROSŁAW. Z przeszłości Dobromila.—W wyd.: Jednodniówka dobromilska dla VIII Zjazdu ochotniczych straży pożarnych. Drukarnia Pillera i Sp. 1897. 4°, str. 18.—Str. 3—13.

[Drukarnia dobromilska].

243. LECHNER K. Nachtrag zur Olmützer Agenda des Bischofs Stanislaus Pawlowsky.—„Centralblatt für Bibliothekswesen.“ 1897 IV 175—179.

244. LELEWEL JOACHIM. Joachima Lelewela Bibliograficznych Ksiąg Dwoje, w których rozebrane i pomnożone zostały dwa dzieła Jerzego Samuela Bandtke *Historia drukarni krakowskich—tudzież Historia Biblioteki Uniw. Jagiell. w Krakowie a przydany Katalog inkunabulów polskich.*—Non haec in nostris, ut quondam, scribimus hortis. *Ovid. trist. I. 10. v. 37*—Tom I [Tom II]. Wilno. Nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego Typografa Imperatorskiego Uniwersytetu 1823 [t. II-gi: 1826].—8°, str. 280 i 5 tablic [I-IV i X]; str. 435 i 8 tablic [VII-IX i XIV-XVIII].

[Brakujące tablice, w ilości pięciu, nie były do dzieła dołączone; miały one wejść do projektowanego dodatku. Umieścił je natomiast autor w swym „Albumie rytownika polskiego, gdzie są tą koleją: 1) nieliczbowana, dotycząca dyplomatyki ruskiej, 2) nieliczbowana, z drukarni Fiola i Skoryny, 3-5) V, XII i XIII].

Por.: Wierczyński Stefan. Tablice do „Bibliograficznych Ksiąg Lele-

- wela". „Exlibris". Zesz. III, Lwów 1920, str. 55-56.
245. LEONID, archim. Bibliograficz-
czeskiego zamietki o słuźebnikach wi-
lenskiej pieczati XVI w.—W wyd.: „Pa-
miatniki drewniej piśmiennosti" 1822 IX.
246. LEPSZY LEONARD. Pergameniś-
ci i papiernicy krakowscy w ubiegłych
wiekach i ich wyroby. Napisał Leonard
Lepszy. — „Rocznik Krakowski" IV
233—248.
- Rec.*: Dr. Zbigniew Pazdro. „Kwar-
talnik historyczny" XIV 681—683.
247. LESPREMONT. Uwiadomienie
o nowowynalezionym sposobie kleje-
nia papieru w kadziach.—„Izys polska."
1827-28 III 91—94.
- Leszno*. 210.
248. LEWESTAM F. H. O wynalezie-
niu sztuki drukarskiej i o zakładach
S. Orgelbranda w Warszawie. Przez
F. H. Lewestama.—Z 9 ryc. W Kalen-
darzu W. T. D. na r. 1863. Rok I. Pod
red. J. I. Kraszewskiego. Warszawa,
druk S. Orgelbranda. Str. 77—88.
- 249.—L. [ewestam] F. H. Drukars-
tvo. — „Encyklopedyja Powszechna
Orgelbranda" VII 450—455.
- 250.—Stereotypyja. — „Encyklope-
dyja Powszechna Orgelbranda". XXIV
151—152.
251. LIBROWICZ Z. Istorja Knigi
w Rossii. S. snimkami s drewnich ru-
kopisiej, obrazcow pierwopieczatnych
knig i pozniejszych riedkich izdanij,
s portretami, kopjami kartin, grawiur
i pr. i pr. Petersburg—Moskwa. M. O.
Wolff, 1913.—8°, str. 224.
252. LICHACZEW N. P. Bumaga. Dre-
wniejzija bumażnyja mielnicy w Mos-
kowskom gosudarstwie. Moskwa. 1891.
- 253.—Paleograficzესkoje znaczenije
bumażnych wodnianych znakow.—Pe-
tersburg. 1899.—4°, str. 17 + 635 tabl. +
4 tabl. F^o. [Wyd. 2-e].
- [Wyd. 1-e: Petersburg. 1891 8°,
116 tabl.]
254. LIEPMANN. Odciskanie olej-
nych obrazów.—„Wiadomości handlo-
we i przemyslowe" (dod. do „Gazety
Codziennej"). 1841 № 6.
255. LISOWSKI STANISŁAW. Wiado-
mość historyczna o księgarniach i dru-
karniach warszawskich od najdawniej-
szych czasów aż do roku 1793-go, czer-
pana z akt dawnych przez Stanisława
Lisowskiego. Warszawa. 1851.—8°, str.
30 + 1 nl.
- [Nadbitka z „Biblioteki Warsza-
wskiej" 1851 III 1—29].
256. Litografia. — „Pamięt-
nik rolniczo-techn." 1834 XIV 148-152.
257. Litografia w Warsza-
wie. — „Izys Polska." 1820 II. 218-225.
258. Litografia w Warsza-
wie.—„Rozmaitości" [Iwowski]. 1821.
№ 98: 391-392; № 99: 395-396.
- Litografia*. 29. 72. 123. 130. 180. 181.
212. 218. 224 256. 257. 258. 259. 289. 349.
378. 464. 468. 470. 479. 530. 543. 544. 624.
632.
259. Litotypografia optycz-
na. — „Pamiętnik Sztuk Pięknych"
Str. 199.
- [Krótka notatka].
Litwa. 26. 272. 447. 553.
Liuczak Józef. 416.
260. LOHMAYER KAROL. Geschichte
des Buchdruckes und des Buchhandels
in Herzogthum Preussen. XVI und XVII
Jahrhundert. I Abteilung. I Der preus-
sische Buchdruck im XVI. Jahrhundert.
II Der preussische Buchhandel im XVI.
Jahrhundert. Beilagen. Leipzig. 1896.—
8°, str. VIII+108.
- [Odbitka z „Archiv für Geschichte
des deutschen Buchhandel". Heraus-
gegeben von der historischen Com-
mission des Börsenverein der deut-
chen Buchhändler. XVIII, 29—140].
- Rec.*: M. Perlbach. „Kwartalnik
historyczny". 1897. 361-2 — Dr. P.
Schwenke. „Centralblatt für Biblio-
thekswesen". XIII 407—412.—„Alt-
preuss. Monatschrift." 1897.
261. LORENTOWICZ JAN. Nasze intro-

- ligatorstwo. I. Dawniej. II. Dzisiaj. — „Przewodnik Antykwarski.“ №№ 6 i 7. *Lwów*. 15. 17. 32. 39. 43. 61. 119. 179. 226. 281. 367. 403. 420. 445.
262. Ł. Wystawa sztuki drukarskiej w Petersburgu. — „Kraj.“ 1895. 10. *Łazarzski Władysław*. Ob.: Grafika. 592.
263. Ł[AZARSKI] Z[YGMUNT]. O organizację drakarstwa w Polsce. „Kurjer Warszawski“. 1918. № 98. *Por.*: „Przegląd księgarski“ I (VII) 1918. № 8, str. 200. Ob. 204-a.
264. ŁACKI BRONISŁAW. Nowsze postępy w papiernictwie. — „Przegląd Techniczny“. 1885. T. XXII, str. 49—52.
265. [Łątkiewicz Onufry]. Wiersz w Dzień Imienin Wielmożnego Imci Pana Onufrego Łątkiewicza. Od osób pracujących w własnej Tegoż Drukarni w Dniu 13-ym Czerwca 1821 r. Ofiarowany. — B. m. [Warszawa]. 4°, knl. 2.
266. — Wiersz w Dzień Imienin Wielmożnego Imci Pana Onufrego Łątkiewicza, Od Towarzyszów w Drukarni Tegoż pracujących 12 Czerwca 1824 r. Ofiarowany. — B. m. [Warszawa]. 4°, k. 1. Obacz: 593. 618. 619.
267. LEPKOWSKI JÓZEF. Wiadomości o Szlaku. Napisał Józef Lepkowski. — „Biblioteka Warszawska.“ 1849. VIII. 319—366. [Str. 349—358: III. Piśmiennictwo, uczeni, drukarnie. Rozdział ten przedrukowało czasopismo „Stadło“ (Budyšin), R. I (1849), str. 88, 96 i 99].
- 268*. [ŁĘTOWSKI LUDWIK]. (Podgórzanin Bartłomiej). Miscellanea. W Krakowie. 1866. [Str. 112—123: Kilka słów o cenzurze w Polsce].
269. ŁOPACKI J. KS. O wynalezieniu sztuki drukarskiej, pierwszych drukarniach w Europie i najpierwszych księgach wyszłych z pod prasy, tudzież o stanie dzisiejszych niektórych drukarni polskich. — „Rozmaitości“ [łwowski]. 1822. № 77 do 84.
270. ŁOZIŃSKI WL. Spór drukarza z księgarzem w r. 1616. — „Kwartalnik historyczny.“ III 703-8. [Między Szeligą Janem, drukarzem dobromilskim, a Janem Policjusem, księgarzem zamojskim]. *Łuck*. 281.
- 271*. ŁUKASZEWICZ JÓZEF. Obraz historyczno-statystyczny miasta Poznania w dawniejszych czasach. Tom II. W Poznaniu. 1838. [Str. 34—43: Drukarnie]. Toż samo po niemiecku: Historisch-statistisches Bild der Stadt Posen. Aus dem Polnischen übersetzt von L. König im Jahre 1846, revidirt und berichtigt von Prof. Dr. Tiesler. Poznań. Jolowicz. 1880. 2 ty. [II 4-5: Papiernie; 26—37: Drukarnie i Księgarnie]. *Łukasiewicz Czesław*. Obacz: Wzory pism.
272. ŁUKASZEWICZ Ł. O czisie typografij w siewiero-zapadnom kraje w przinija wremiena do nastojaszczawo stoletija. — „Kowienskija gubernskija Wiedomosti“. 1874 № 4. *Łużyce Górne*. 206. 207.
273. ŁYSAKOWSKI F. Poprawianie błędów drukarskich. [Odbitka z Kalendarza drukarskiego]. Kraków. Drukarnia c. k. Uniwersytetu Jagiell. 1901. — 16°, str. 8.
274. M. N. Z przemysłu papierniczego. — „Kurjer Warszawski“. 1921. 27.V. № 144.
275. Machina do składania. „Nadziś“, pismo zbiorowe. I str. 446.
276. Machina zecerska. — „Wiadomości handlowe i przemysłowe“ (dod. do „Gazety Codziennej“). 1842 № 1.
277. Machina zecerska. — „Przewodnik ekonomiczny“. 1871. 333-334.
278. MACIEJOWSKI W. A. De Svebollo Fiolo et Joanne Hallero duobus antiquis Cracoviae typographis succinta epitome, quam ex opere polonico G. S. Bandkie de inventa Moguntiae typogra-

phia et typographibus Cracoviensibus incripto, collegit Venc. Alex. Maciejiowski. — „Miscellaneorum Cracoviensium fasciculus I“. Cracoviae 1814.

279.*—Historja rzemiosł, rzemieślników i rzemieślniczych wyrobów w Polsce, od czasów najdawniejszych aż do końca XVIII wieku. — „Kwartalnik Kłosów“. Rok pierwszy. [1877]. T. I. Str. 124—155.

[Str. 134-5: Giserzy].

Maj Jan. 139.

280*. MAKAREWICZ JULIUSZ DR. Ustawy karne dodatkowe, wraz z ustawą drukową. Kraków. Nakładem L. Frommera. Druk W. L. Anczyca i Sp. 1899. — 16°, str. 2 nl.+440.

281. MAKSIMOWICZ W. A. Kniźnaja starina južno-russkaja. „Wremiennik Imp. Mosk. Obszczestwa Istorii i Drewnostiej“ Zesz. I. (1849), str. 1—12, zesz. II, str. 1—12. Dokończenie pracy w wyd. „Kijewlanin“. (Moskwa. 1850), zesz. III, str. 116—138. Z reprodukcji.

[Drukarnie w Ostrogu, Dermaniu, Czetwertni, Lucku, Krzemieńcu, Poczajowie, na Rusi Czerwonej, we Lwowie].

282.—Swiedienija o knigopieczataniu w jużnoj i jugozapadnoj Rossii. O nacziale knigopieczatania w Kijewie, mniomom i diejstwitielnom. — „Kijewskija jeparchijalnija Wiedomosti“, 1872. № 10.

Malborg. 150.

Maletius. 454.

283. MAŃKOWSKI ALFONS KS. Dzieje drukarstwa i piśmiennictwa polskiego w Prusiech Zachodnich wraz ze szczegółową bibliografią druków polskich zachodnio-pruskich. Opracował ks. Alfons Mańkowski. — „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu“. Rocznik trzy-nasty. 1906. Str. 260-299.

284. Maszyna do składania liter. (Wynaleziona w Augsburgu). — „Korrespondent handlowy, przemysłowy i rolniczy“ (dod. do Gazety Warszawskiej“). 1845 № 82.

Matuszyński J. 294.

Melotypia. 564.

285. MENDEZ FRANCISZEK. Tipografia espanola o historia de la introduccion propagacion y progressos del arte de la imprenta en Espana por Fray Francisco Mendez. Sec. edicion corregida por Don Dioniso Hidalgo. Madrid 1861.

286. MIECZYŃSKI ADAM. Nowe materiały do wyrobu papieru do pisania. — W wyd. tegoż autora p. n.: „Rzeczy gospodarskie“. Warszawa. 1859. — 8°, str. 402.

287. MIERZYŃSKI STANISŁAW DR. Handbuch der praktischen Papierfabrikation. I. Band: Die Herstellung des Papiers aus Hadern auf der Papiermaschine. Wien, 1886. — 8°, str. XIV+436. Ze 166 ryc.

Mikołaj pod Wadowicami. 318.

288. MILKAU FRITZ. Ein neues Pflichttextemplargesetz. „Zentralblatt für Bibliothekswesen“ XXXIV Jg. 1917, str. 99—106.

289. MINTER KAROL JULIUSZ. [Do historii Instytutu litograficznego Ministerjum wyznań i oświecenia publicznego]. — „Kurjer Warszawski“. 1871 8-XI.

290. MODEST, Archim. Supraslskaja tipografija i jeja izdanija. — „Wiesticnik zapadnoj Rossii“. 1867 II. № 7.

291. MOLSKI MARCIN. Do pewnej drukarni dnia 12 marca 1821 r. — „Przyjaciel Ludu“. X str. 47-48.

[O drukarni W. Krasińskiego z powodu wprowadzenia nowych czcionek. Wierszem].

Mostowski Tadeusz. Obacz: Wzory pism.

292. MUCZKOWSKI JÓZEF. Zbiór odbisków drzeworytów w różnych dziełach polskich w XVI-ym i XVII-ym wieku odbitych, a teraz w Bibliotece Uniwersytetu Jagiellońskiego zachowanych. Kraków 1849. — F^o, str. 9 [wstęp po polsku i po francusku]. 2816 reprodukcji drzeworytów.

293*. MUSZKOWSKI JAN. Przegląd bibliografii polskiej 1900—1918. Warsza-

wa. Skład główny w Księgarni M. Arcta. 1919.—8°, knl. 2+str. 55+VI+1 nl.

[Odbitka z tomu XXI (serji 2-giej, t. V) „Przeglądu Historycznego“ za r. 1917—18 w 215 egzemplarzach

Obejmuje m. in.: XI. Stare druki (str. 36—38). XII. Grafika (str. 38—40). XV. Druk wobec prawa (str. 42—43)].

294. Na cześć Jana Gutenberga drukarze krakowscy. Wytłoczono nakładem Komitetu wydawniczego (Józef Kusiba) w drukarni Uniwers. Jagiell. w Krakowie r. 1900.—8°, str. LXX+1 knl.+8 k. ogłoszeń drukarń.

[Treść: Seweryna Duchńska. Na 500-letni obchód urodzin Gutenberga. (Wiersz). — Bolesław Prysak. Jan Gutenberg. — Wynalazek druku. — Jan Karasiński. Sen metrapaży. (Wiersz). — Stanisław Tarnowski. Rozmowa zmarłych (J. Śniadeckiego i J. Majera), naśladowanie Krasickiego. — Wł. Orkan. Od mórz do mórz. Tłom. z I. Szwaba. — Jordan. Postacie z przed pół wieku. — Andrzej Niemojewski. Twardowski. (Wiersz). — Ignacy Daszyński. Uwagi. — Jan Karasiński. Nadzieja. Do „żelaznego kolegi“. (Wiersze). — List Fryderyka Chopina do Jana Matuszyńskiego. 25-XII 1830. (Przepisał Ferdynand Hoesick). Stanisław Dubienko. Krótka powieść. (Wiersz). — F. L. Jubileusz w Krakowie. — Adam Staszczyk. Sonet. — Myśli Augusta Sokolowskiego. — Wykaz drukarń krakowskich od r. 1465 do 1900].

295. *NAPRZÓD*. [Czasopismo drukarskie, wydawane we Lwowie około r. 1880. Wyszło kilkanaście n-ów].

Niemojewski Andrzej. 294.

Nieśwież. 7.

296. *NIEWIADOMSKI WINCENY*. Papier z drzewa według pomysłów: Woeltera, Payen'a, Bachet'a i Machard'a.—„Przegląd techniczny wynalazków“—w „Jana Jaworskiego Kalendarzu Ilustrowa-

nym na rok 1869“. Str. 14 — 22. Z ryciną, przedstawiającą: Mechanizmy przerabiające miążgę drzewną na papier.

297.—Pergamin roślinny i papier Pouchard'a. Machina barwiąca papier jednocześnie wielo kolorami.—„Przegląd technologii i wynalazków“ w „Jana Jaworskiego Kalendarzu Ilustrowanym na rok 1872“.

Cf. „Gazeta Warszawska“. 1877. № 82. Odczyt Milicera o pergaminie roślinnym.

298. *Noty Najjaśniejszemu Królowi Prześwietnym Rzeczypospolitej Zgromadzonemu Stanom względem drukarni Królestwa Polskiego, a osobliwie znajdujących się w stołecznym mieście Warszawie, podane na Seymie w Grodnie R. 1784.*

[Przedrukowane w Bandtkiego „Historii Drukarń w Kr. P. i W. X. L.“ II 234—246.—Druga nota obejmuje m in. „Stan Drukarni znajdujące się w Warszawie“].

299. *NOWICKI ST.* Materiały do wyrobu papieru.—„Przegląd Techniczny“. 1910, str. 57—58.

300. *NOWIŃSKI STANISŁAW*. O wynalazieniu druku. — „Opiekun domowy“. 1863. Str. 101-3. Z ryc., przedstawiającą pomnik Gutenberga w Moguncyi.

301. *NOWOLECKI ALEKSANDER*. Samuel Orgelbrand. Kraków. 1875.—8°, str. 22

302. *NOWOTNY JULIUSZ DR.* Prawo prasowe. Lwów. Z drukarni Jakubowskiego. 1917.—8°, str. 109.

303. *Nowy wynalazek w sztuce drukarskiej*.—„Przyjaciel Ludu“. 1835. Str. 151.

Obowiązując egzemplarze. 86. 227.

288. 430. 528.

304. *O cenzurze w dawnej Polsce*.—„Tygodnik Literacki“. 1843.

305. *Odkryta tajemnica odciskania obrazów olejnych metodą Liepmana*.—„Gazeta Handlowa i Przemysłowa“. 1842. № 70.

306. O drukarstwie. „Motyl“, 1830, str. 20 i 61.
307. O fabrykacyi maszynowego papieru.—„Wiadomości handlowe i przemysłowe“. (Dod. do „Gazety Codziennej“). 1839. Str. 1085-86.
308. O farbach i druku kolorowym. I. (Tłumaczone z czwartego wydania niemieckiego: „Farben und Farbendruck für den Buchdrucker“, opracowanego przez Reinholda Wendlera). Kraków. 1914. Nakładem Klubu Maszynistów drukarskich. Druk W. L. Anczyca i Spółki.—8°, kt. 1+str. 26.
309. *OGNISKO*. [Czasopismo drukarskie, wydawane we Lwowie przed założeniem organu pod tymże tytułem, wychodzącego dotychczas. Wyszło kilkanaście n-ów].
310. *OGNISKO*. Czasopismo dla spraw drukarskich i pokrewnych zawodów. Organ „Stowarzyszenia drukarzy i odlewaczy czcionek oraz pokrewnych zawodów dla Galicyi, W. Ks. Krakowskiego i Bukowiny „Ognisko we Lwowie“. Wychodzi 2 razy na miesiąc. № 1 dn. 20 IV 1895.
311. O klejeniu papieru w kładziach i o różnych przyrządzeniach do tego celu używanych.—„Pamiętnik Rolniczo-Technologiczny“. 1833. VIII 144—154.
312. Okólnik Ministra spraw wewnętrznych do komisarzy ludowych i naczelnego inspektora policji w Warszawie w przedmiocie ściślejszego stosowania dozoru nad zakładami drukarskimi. „Przegląd Księgarski“. I (VII). 1919. № 7, str. 181.
- Obacz: Dekret.
313. O księgarniach i drukarniach w Galicyi, tudzież dziełach wyszłych r. 1829.—„Czasopism Naukowy Księgozbioru publ. im. Ossolińskich“. Rok wtóry. (1829).
314. Olbrzymia pośpieszna prasa drukarska.—„Pamiętnik gospodarski“. 1851. 106.
- Toż samo: „Korespondent handlowy, przemysłowy i rolniczy“. (Dod. do „Gazety Warszawskiej“). 1851. № 17. *Oleodruk*. 254. 305.
315. OLESZCZYŃSKI SEWERYN. Do redakcyi Biblioteki Warszawskiej (dnia 29 sierpnia 1849 r.).—„Biblioteka Warszawska“.—1849 IX 623-4.
- Obacz: 558.
- [O druku anastatycznym.—Obacz: 369. 468].
- Oliwa*. 150.
- 316* OLSZEWICZ BOLESŁAW. Polska Kartografja wojskowa. Warszawa, 1921 str. 2 nl+199+LXXX. Litografja Kwatermistrzostwa Gen. W. P. O litografji w Polsce.
317. O odlewaniu modeli w drukarskich każdej wielkości, na sposób stereotypów.—„Izys Polska“. 1826 II 100-103.
318. O papierni w Mikołaju pod Wadowicami.—„Ognisko“. 1862 № 12.
319. OPIELIŃSKI JAN NEP. KS. DR. PROF. O cenzurach kościelnych z uwzględnieniem najświeższych dekretów Stolicy św. Poznań. Nakładem autora. Księgarnia św. Wojciecha. Drukarnia Kurjera Poznańskiego. 1894.—8°, str. 352.
- 320.—Dekrety generalne Leona XIII o książkach zabronionych i o cenzurze książek, z objaśnieniami. Poznań. Nakładem autora. Księgarnia św. Wojciecha. Drukarnia Kurjera Poznańskiego. 1898.—8°, str. 70.
- 321.—Komentarz do cenzur kościelnych po dziś dzień, obowiązujących. Napisał X. Jan Nep. Opieliński, dr. filoz. i św. teolog. prof. seminarjum gnieźnieńskiego, examinator prosynodalny. Poznań. Nakładem autora. Księgarnia św. Wojciecha. Drukarnia Kurjera Poznańskiego. 1896.—8°, str. 1 nl.+410+1 nl.
322. Opis drukarni w Paryżu przez właściciela skreślony. „Magazyn Powszechny“. 1835, str. 580-83.
323. Opis wynalazku d-ra Berresa utrwalenia dagerotypów i przyspo-

- sabiania ich pod prasę drukarską.— „Wiadomości handlowe i przemysłowe“, (Dod. do „Gazety Codziennej“). 1840. Str. 1653-1654.
324. O postępie fabrykacji papieru w kraju naszym.— „Korrespondent handlowy, przemysłowy i rolniczy“. (Dod. do „Gazety Warszawskiej“). 1854. № 15 i 16.
325. O postępie sztuki drukarskiej tudzież o jej wpływie na taniłość książek. (Według „Monthly Literary Magazine“)— „Wizerunki i Roztrząsania naukowe“. Cz. IX-a (1835) str. 84—108.
- [Estreicher III 502 podaje jako oddzielnie wydane (u Orgelbranda w Wilnie), b. m. i r.].
326. O pozłacaniu i robieniu wycisków na papierze, na obicie i tektury przeznaczonym. — „Gospodarz wiejski i mijski“. 1838, str. 222-26.
327. [Oprawy dawne].— „Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki“. VI 213 i VII str. X-a.
328. (Ordnung). Eines Edlen Raths Kleider. Verlöbniß-Hochzeit-Kindtauf- und Begräbniss Ordnung. Thorn. Heinrich Friese. 1623.
- [Drukarnia Magistratu toruńskiego].
Orgelbrand Samuel. 79. 248. 301. 469. 595. 607.
329. O robieniu papieru ze słomy, siana, ostu, kory drzewnej i paździoru lnianego i konopnego. — [Bez osobnego tytułu]. 8°, str. 15.
- [Nadbitka z „Dziennika Wileńskiego“. 1818 II str. 573—587].
Orkan Wl. 294.
Orsza. Ob.: Radlińska H.
330. O rycinach na drzewie.— „Lwowianin“. 1835, str. 112 i 124-5.
Ostróg. 331. 457.
331. O sławiano-russkich tipografiach w Galicji i Łodomirii. „Żurnal Ministerstwa Narodnawo Proswieszczenija“. Cz. 19 (1838), str. 560—585.
332. O sposobie poprawiania błędów drukarskich. [W Kalendarzu Drukarni Narodowej w Krakowie na R. 1912]. 32°, str. nł. 6.
333. OSTROWSKI LEON. Stylowość w grafice. „Wiadomości Bibliograficzne“ (Kijów). 1917. Zesz. II, str. 56—58.
334. O sztuce drukarskiej w Polsce. „Przegląd Księgarski“. 1913. IV. Str. 13-15; 37-40.
335. O użyciu na papier włóknistych części burakowych. — „Wiadomości handlowe i przemysłowe“ (dod. do „Gazety Codziennej“). 1837, str. 471-2.
336. O wolności druku i piśmach z powodu zaboru skór na skarb. Warszawa. 1788.
337. P. M. P. Wiadomość o machinach do robienia papieru wynalezionych we Francji.— „Dziennik Wileński“. 1819 II 391-4.
338. PAEUMANN J. Wolność druku i miłość bliźniego. 1848, d. 24 marca. Kraków. — F^o, str. 4. [Po polsku i niemiecku].
339. PAKULSKI N. Zastosowanie masy drzewnej do fabrykacji papieru w Cesarstwie. Przez inżyniera-technika N. Pakulskiego. — „Przyroda i Przemysł“. 1874, str. 147-9.
340. Pamiątka obchodu 25-letniej rocznicy założenia Stowarzyszenia drukarzy polskich w Poznaniu, w dniu 11 października 1896. Poznań. Druk Dziennika Poznańskiego. 1896.— 8°, str. 80. Z ryc. w tekście.
[Str. 41—78: Pogorzalczyk Marcin. Odczyt o drukarstwie miany w 25-tą rocznicę założenia Stowarzyszenia drukarzy polskich w Poznaniu w dniu 11 października 1896].
341. Pamiątka poświęcenia i otwarcie Drukarni J. I. Kraszewskiego. Grosse Ziegelstrasse 20-b. D. 16 Lutego 1869 roku.— Deus providebit—4°.
342. Papier do pisania ze słomy. (Przez Lambertla).— „Dziennik Wileński“. 1827 IV 170.

343. PAPIER I MATERJAŁY PIŚMIENNE. Redaktor i wydawca K. Kulakowski. Warszawa.

R. I (1907) N-rów 6 [?].

344. Papier i papiernie w Polsce. „Godzina Polski“. 1917. 7 III № 64.

345. Papier na którym pisać można wodą a nawet śliną. — „Pamiętnik Rolniczo-Technologiczny“. 1833 X 79—85.

346. Papier z turzycy. — „Tygodnik przemysłowo-handlowy“. 1873. 16 str. 34.

347. Papiernie. — „Magazyn Powszechny“. 1835, str. 459-64. Z ryc.

Papiernictwo. 3. 9. 16. 57. 62. 70. 81. 95. 97. 114. 130. 140. 143. 160. 161. 166. 172. 182. 184. 188. 211. 230. 246. 247. 252. 253. 264. 274. 286. 287. 296. 297. 299. 307. 311. 318. 324. 329. 335. 337. 339. 340. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 357. 358. 360. 361. 362. 366. 388. 397. 407. 423. 437. 443. 451. 460. 463. 467. 477. 478. 480. 483. 484. 485. 486. 487. 493. 504. 515. 521. 551. 555. 560. 620. 643.

348. [Papiernie w b. okupacji niemieckiej: Odpowiedź szefa Administracji przy General-gubernatorstwie warszawskiem na memoriał Związku Księgarzy Polskich. 10. VIII. 1918]. „Przeгляд Księgarski“. I (VII) 1919. № 2, str. 58.

349*. (PAPROCKI TEODOR). Podręcznik księgarski. Przewodnik praktyczny dla wydawców, księgarzy, pomocników i praktykantów księgarskich. Na podstawie swojskich i obcych źródeł opracowany pod redakcją Teodora Paprockiego. Warszawa. Nakład i własność Teodora Paprockiego. 1894. — Drukiem Emila Skińskiego. — 8°, knl. 5+str. 588+VIII+3 nl.

[Str. 30—112: Drukarstwo (Historia sztuki drukarskiej. Technika sztuki drukarskiej. Rękopis. Obliczanie rękopisu. Format dzieła. Wybór czcionek. Korrekta. Jak należy czy-

tać korektę. Obliczanie kosztów druku). Papier. (Fabrykacja papieru. Przygotowanie miazgi i wyrób papieru). Wykończenie surowego papieru). Ilustracje. (Drzeworyt. Galwanotypia i stereotypia. Cynkotyp. Miedzioryt. Litografia. Druk kolorowy. Własności reprodukowanego oryginału. Niezbędne własności płyt ilustracyjnych). — Str. 120—127: Oprawa i broszura]. Obacz: Dubowski.

Paryż. 322.

350. PARANDOWSKI JAN. Imci Pan Franciszek Cezary I. Typographus et civis cracoviensis 1616—1651. „Ognisko“, R. XXII, 1918, № 12, str. 1—2.

351. PAWIŃSKI ADOLF. Drzeworytnictwo polskie. I. W wiekach dawnych. Z 5-ma ryc. — „Tygodnik Ilustrowany“. 1878. № 158 (№ 1000). Obacz: 85. Gerson W.

352. — Jeden z pierwszych drukarzy w Hiszpanii, Stanisław Polak, 1491—1503, przez A. Pawińskiego. „Kłosa“. 1882. №№ 862 i 863.

Cf. Lepkowski Józef. Z powodu rozprawy profesora A. Pawińskiego o Stanisławie Polaku. (Notatka bibliograficzna). „Kłosa“. 1882. № 866. [Ścisłe bibliograf.; nie należy do historii druczarni].

353. — Michał Gröll. Obrazek na tle epoki stanisławowskiej z dodaniem Spisu wydawnictw Gröll'a ułożonego przez Zygmunta Wolskiego. — Kraków. Nakład G. Gebethnera i Spółki. Warszawa — Gebethner i Wolff. 1896. — Druk W. L. Anczyca i Spółki. — 8°, knl. 2+str. 125.

[„Spis wydawnictw“ wyszedł w osobnej odbitce, ze zmianą na str. 48-49 (124-5). — Cf.: Spis wydawnictw wyszłych w Dreźnie, Lipsku i Warszawie nakładem lub czcionkami Michała Grella (Groella), drukarza, księgarza i nakładcy polskiego wieku XVIII. Opracował Zygmunt Wolski Pomocnik bibliotekarza Ordynacyi

hrabiów Krasińskich w Warszawie [winiетка: znak drukarni gröllowskiej]. Warszawa. Nakładem Zygmunta Wolskiego. 1896—Odbitka w 100 okazach na papierze czerpanym. W Krakowie. Czcionkami W. L. Anczyca i Spółki.—8°, str. 49+3 czyste].

Rec.: Kraushar Al. „Kwartalnik historyczny“. 1897, str. 363-365.

Pelar J. A. Obacz: Wzory pism.

354. PERLBACH MAKSYMILIAN. Zur Geschichte des Bücherwesens im Ordenslande Preussen. Leipzig. O. Harasowitz. 1894.—8°, str. 153—163.

[Nadbitka z „Centralblatt für Bibliothekswesen“].

355. PERLSZTEIN A. Oczerk istorii tipografii na Wołyni.—„Wologodskij gubernskij Wiedomosti“. 1855. №№ 4 i 5.

356. PETRUSZEWICZ ANTONI S. KS Chronologiczeskaja rozpis knig, pieczatannyh w tipografii Poczajewskoj obiteli.—„Hałyczanin“. 1863, str. 172.

357.—Iwan Fiodorow russkij pierwopieczatnik. Lwów, 1883.

[Odb. z wyd. „Wremennyk stawropihijskoho Institutu na 1884 hod.“].

358. PIASECKI F. ST. Papiernictwo w Galicyi.—„Reforma“. 1882. №№ 67 i 68. *Piątkowski Fr.* 21.

359. PIEKARSKI KAZIMIERZ. W sprawie dwu „wydań“ krakowskich Turrekrematy. „Exlibris“. Zesz. III. Lwów. 1920, str. 20-28.

360. PIEKOSIŃSKI FRANCISZEK. Wybór znaków wodnych z XV stulecia. (Dodatek do czasopisma „Wiadomości numizmatyczno - archeologiczne“). Zesz. I. Kraków. 1896.—Str. 15 i tabl. 35 (78 do 112).

361.—Znaki wodne w rękopisach polskich wieków średnich. (Odbitka z „Wiadomości numizmatyczno - archeologicznych“ [№№ 11, 12 i 14]. Kraków. Druk Wł. L. Anczyca i Sp. 1892.—4°, 16 szpalt i 8 tabl.

362.—Średniowieczne znaki wodne zebrane z rękopisów przechowanych

w Archiwach i Bibliotekach polskich, głównie krakowskich, wiek XIV, (z 77 tablicami autografowanemi) opracował Dr. Franciszek Piekosiński. Wydanie drugie. (Wydawnictwo Akademii Umiejętności w Krakowie, z funduszu ś. p. Józefa Czuszydły). W Krakowie. Nakładem Akademii Umiejętności. Skład główny w Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej. 1893. W drukarni „Czasu“. Fr. Kluczyckiego i Spółki. Pod zarządem Józefa Łakocińskiego.—4°, str. 34 i 77 tabl. (Autografował Rudolf M. Zadzraził w Krakowie).

[Wyd. 1-e p. t.: Znaki wodne i t. d.; obacz wyżej].

Rec.: Zur Geschichte der polnischen Papierfabrikation. „Oesterreichisch-ungarische Buchändler - Correspondenz“. 1894. № 4. — Krzyżanowski Stanisław. „Kwartalnik historyczny.“ X 654-5.

363. Pierwsze sprawozdanie Kursów kształcenia zawodowego grafików w Warszawie (Muzeum rzemiosł i sztuki stosowanej) za czas od 5 września 1909 r. do 30 czerwca 1910 r. Warszawa, w październiku 1910 r.—Sprawozdanie to, wydane w 1500 egzemplarzach, w tych 20 na papierze czerpanym, wykonano połączonemi siłami: Aleksander Syska, słuchacz Kursów, wykonał rysunek i wrył w linoleum.—W zakładach Tow. Akc. Orgelbranda S-ów odtłoczono z płyt okładkę i ofiarowano papier,—wytłoczył W. Bruk.—Tekstowy napis na okładce wytłoczono w zakładzie Wł. Łazarskiego.—W zakładzie L. Bilińskiego i W. Maślankiewicza odtłoczono tekst środkowy;—czcionki układał Stanisław Irzyski, słuchacz Kursów.—Tuszów użyto Karpińskiego i Lepperta.—4°, str. 23.

364. PIETRASZEK J. KS. Kopjowanie rysunków i druków.—„Gazeta Przemysłowo-rzemieślnicza“. 1872, 131-2.

365. (Piliński). Un Bibliophile. Piliński et ses travaux, gravures, dessins,

lithographies et reproductions fascimilé, par un bibliophile. Paris 1890. — 8°, str. 48. Z portr. i podobizną.

Pillerowie we Lwowie. 226.

Pisz Wawrzyniec. Ob.: Wzory pism. *Piotrkowczykowa Jadwiga.* 171.

366. PLEWIŃSKI E. Papiernictwo. Szkic historyczny. Z ryc.—„Przyroda i Przemysł“ 1874. Str. 18-20, 27-29, 41-42, 54-56, 77-79.

367. PLUG A. Jan Fiedorowicz, uważany za pierwszego drukarza lwowskiego.—„Kłosy“. XXXVIII № 979, str. 218 [i 224: podobizna nagrobka F-a w kościele oo. Bazylianów].

Poczajów. 281. 356. 513.

368. PODCZASZYŃSKI B. Drzeworyty w dawnych drukach krajowych. 1. Marchołt. (Z ryciną). „Pamiętnik sztuk pięknych“. Warszawa. 1854. Cz. I, str. 49-56.

369.—Jeszcze słówko o przetłaczaniu starych druków, czyli o drukach anastatycznych.—„Biblioteka Warszawska“. 1849. XII. 605-7.

Ob. 315.

Podgórzanin Bartłomiej. Ob.: Łętowski Ludwik.

„Pod Sową“ drukarnia. Ob.: Wzory pism.

370. POGODIN M. P. O zapadno-ruskich staropieczatnych izdaniach.—„Wileński Wiestnik“. 1866.

Pogorzelszyk Martin. Ob. 340.

371. [Pokwitowanie Jana Januszowskiego z r. 1586].—„Przewodnik Bibliograficzny“. 1883 X 209.

372. POLIŃSKI MICHAŁ. O najpierwszej w polskim języku drukowanej książce.—„Wizerunki i roztrząsania naukowe“. Wilno 1840. Serya III. T. XV, str. 129—144.

373. POLKOWSKI IGNACY KS. Dwieście najstarszych inkunabułów z Biblioteki Kapitulnej Krakowskiej od roku 1462—1500. Opisał X. Ignacy Polkowski, czł. Kr. Akademii Umiejęt. Kraków. Nakładem Autora. Druk Wł. L. Anczyca i Spół-

ki, pod zarządkiem Jana Gadowskiego. 1877.—8°, str. 115.

[Str. 3—16: Słowo wstępne o inkunabułach].

374.—Jeszcze o dziele Jana Turrekrematy „Explanatio in Psalterium“ jako o pierwszym druku krakowskim.—„Przegląd Bibliograficzno-Archeologiczny“. III 248-251.

Ob. 399. 433.

375.—Jeszcze o pierwszej drukowanej książce polskiej Baltazara Opecia Żywot Chrystusa Pana. (Odbitka z „Przeglądu Bibliogr.-Archeolog.“). B. m. i r. [Warszawa. 1882]. W drukarni E. Skiwskiego, Chmielna № 20.—4°, str. 16.

376.—Notatka o drukach słuckich przez ks. Ignacego Polkowskiego.—„Przegląd Bibliograficzno-Archeologiczny“ I 86-8.

377.—Nieznany druk krakowski z XV wieku, dzieło Franciszka de Platea Libri restitutionum usuarum et excommunicationum. (Odbitka z tomu VIII-go Rozpraw filolog. Akademii Umiejęt.). Kraków. Druk Uniwersytetu Jagiell. 1880.—8°, str. 14 i 2 tabl. autografowane in fol.

Cf.: E. Just. Muzeum sztuki drukarskiej w Lipsku.—„Przewodnik Antykwarski“. VI 10-11.

POLSKI PORADNIK GRAFICZNY.

Obacz Poradnik Graficzny.

378. P o p r a w a w litografii.—„Izys Polska“. 1823-4 III 594-6.

379. PORADNIK GRAFICZNY. Miesięcznik, poświęcony drukarstwu, litografii, fotografii i gałęziom pokrewnym. Wydawca i redaktor Władysław Teodorczuk. Z drukarni Władysława Teodorczuka w Krakowie. 1905 — 1907 [?]

R. I (1905) N-ów 12.

R. II (1906) N-ów 12.

R. III (1907) N-ów ?

[„Poradnik Graficzny“ przestał wychodzić w początkach 1907 r.—Zastąpił go „Polski Poradnik Graficzny“].

380. Posąg Gutenberga w Moguncyi. Z ryc.—„Przyjaciel ludu“. XII 116-7.

381. Postępy w Heliografii w zastosowaniu do przemysłu. „Gazeta Przemysłowo-Rzemieślnicza“. 1872, str. 122-4, 238-40.
382. Pośpieszna typograficzna maszyna do składania i rozbiierania pisma.—„Wiadomości Handlowe i Przemysłowe“. (Dod. do „Gazety Codziennej“). 1840, str. 1725.
383. Postanowienie Koła właścicieli drukarń w Warszawie, zapadłe na posiedzeniu d. 17 stycznia 1906 r., w Oddziale Tow. Popierania Przem. i Handlu, obowiązujące wszystkich członków Koła; Instrukcja porządku wewnętrznego w zakładach.—8°, str. nl. 4.
384. POTOCKI ANTONI. O Janie Gutenbergu i o tem, jak ludzie nauczyli się pisać i drukować. Wydanie 3-e. Warszawa. Księgarnia Polska J. Sikorskiej. 1903.—8°, str. 48.
- Toż samo. Wydanie czwarte. Warszawa. Druk Wł. Łazarskiego. 1916.—8°, str. 39.
385. POTOCKI N. Confirmatio privilegii ex a. 1668 typographiae Schol. Piarum. Vars. d. 5 Junii 1733. Poznań. 271. 340. 538.
386. Potrzeby naszego drukarstwa. („Kurjer Warszawski“ 1900, № 172 z d. 24 czerwca).
387. Prassa drukarska spieszna. Z rys.—„Magazyn Powszechny“. 1835. str. 476-8.
388. PROCNER ANTONI. Przerób papieru. „Odbudowa kraju“. 1918. VI, str. 147-151.
389. Produkcya wydawnicza nasza w r. 1912. „Przegląd Księgarski“. IV. 1913. № 7—8, str. 40-41.
390. Program 1-go Zjazdu właścicieli zakładów graficznych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie 8 i 9 maja 1920 roku. [Bez podania drukarni]. kul. 2.
391. Program Wystawy Polskiej Sztuki Drukarskiej. [Warszawa 1921]. Tłoczenia Wł. Łazarskiego. Warszawa, str. nl. 4.
392. Protest Dziennikarzy polskich w sprawie cenzury. „Kurjer Lwowski“. XXXVI. 1918. № 183, str. 1-2.
393. Protokół IV zjazdu koleżeńskiegó drukarzy galicyjskich, odbytego w dniach 7 i 8 września 1902 r. we Lwowie. (Dodatek do czasopisma „Ognisko“). Lwów. 1902. Nakładem wydawnictwa „Ognisko“.—8°, str. 112.
- 394*. PRUSIEWICZ ALEKSANDER. Teatr polski w Kamieńcu Podolskim.—„Ruś“ (Lwów 1911). R. I. Z. 1-y, str. 64—95. [Str. 94-5; Drukarnia D. Krajza]. Prusy. 283. 452. 453. Prysak Bol. 294.
- 395*. PRZECLAWSKI. Pamiętniki.—„Russkaja Starina“. 1875.
- Cf.: Skabiczewski. Oczerki istorii russkoj cenzury. 1700—1863. Petersburg. 1892. Str. 373 i n. [Wyciągi].
396. PRZEGLĄD GRAFICZNY. Tygodnik zawodu drukarskiego, litograficznego, dziennikarskiego, papierniczego, introligatorskiego i zawodów pokrewnych. Wychodzi w każdy piątek. Nakładem i drukiem Drukarni Polskiej Tow. Akc. w Poznaniu. Za redakcyę: Teodor Kryg. [do № 35-go], Karol Kobielski [od № 36-go]. [Poznań]. 1919 sq. Rocznik I. №№ 1—52 (3. X. 1919-24. IX. 1920). Str. 218. Rocznik II №№ 1—52 (1.X. 1920—23. IX. 1921). Str. 188. Rocznik III № 1 sq. (30.IX. 1921—).
- Treść (ważniejsze artykuły). Rocznik I. 1 Na przelomie. Niesłychane żądania [czas pracy w drukarstwie]. 2 Przepisy cennikowe dla drukarzy na ziemiach polskich byłego zaboru pruskiego obowiązujące od 1 października 1919. Aligacja metalu czcionkowego, stereotypowego i dla maszyn zecerskich. O formacie Czyszczenie autotypji. 3 Biuro kalkulacyjne przy sekretarjacie Związku Polskich Właścicieli Dru-

karń na były zabór pruski z siedzibą w Poznaniu. Typograficzne ukształtowanie książki nowoczesnej. Jak używać pokostu Porządek w zecer-ni. Klawiatura linotypu. Skróty, podkładania i przedziały. Druk na per-gaminie. 4 Wyrazy obce w drukar-stwie polskiem. Szkicowanie przed-wstępne. Plakaty przedwstępne (dok. w № 4) J. Kuglin: Z historii drukar-stwa polskiego. Drukarnstwo polskie a Ruś (c. d. w №№ 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14 i 15). 5 Józef Sommer-Grzybowski: Zdobnictwo książkowe w grafice polskiej. Zapobieganie przeszkodom przy maszynach. Sto-sunek ucznia do pomocnika. 6 O ko-rektach. Lubownictwo książek. 7 K. Kobielski: Słów kilka o podniesieniu sztuki graficznej w Polsce. Wza-jemne oddziaływanie farb (dok. w № 8). J. S.: Introligatorstwo w Pol-sce. 8 Drukarski: Brak zecerów i dru-karzy. Ko: Jeszcze o korektach. Yot: Potrzeba większej introligatorni w Poznaniu. Złocenie okładek książ-kowych. 9 Drukarski: O obowiązkowości. Kalkulacja w zawodzie dru-karskim (c. d. w №№ 10, 11, 12 i 13). K. Kobielski: Inserat a akcydens. Nieco o uczniach w zawodzie dru-karskim (c. d. w №№ 10 i 11). 11 L. Iczakowski: Kilka słów o towarzy-stwach graficznych w Polsce. 12 Dru-karski: Potrzeba szkoły zawodowej J. K.: Polskie Towarzystwo Graficzne w Poznaniu. 14 Zagadnienia kalku-lacyjne (dok. w № 15, 16, 17). Książ-ka w wykonaniu nowoczesnem (dok. w № 15). 15 Wyzyskanie maszyn. 16 J. Kuglin: Złoty okres drukar-stwa polskiego (dok. w № 17). 17 J. K.: Nieco o formacie i wyborze pisma. 18 Farba. 19 Rady z praktyki przy linotypie (dok. w № 20). 19 Porzą-dek w drukarni (dok. w № 20). 20 Jul. Puncel: Przemysł papierniczy w Pol-sce. I. Kozłowski: Książka w wykonaniu

ze stanowiska introligatora (dok. w № 21). 21 J. Kuglin: Książka u sta-rożytnych Greków i Rzymian (dok. w №№ 22, 23, 24 i 25). Bolączki dru-karza-maszynisty (dok. w №№ 22 i 23). 22 J. S. Grafika polska w roku 1919 (dok. w № 23, 24, 25). 24 Opra-wa książek szkolnych. 25 Styl wsztu-ce drukarskiej. 26 Zasady zestawu akcydensowego (dok. w № 27). Druk z płyt stereotypijnych. 27 Papier w kalkulacji. Drukbloków kalenda-rzowych (dokończenie w № 28). 28 J. S.: Nowoczesna polska sztuka gra-ficzna. 29 Rotacyjny druk gazetowy (dok. w №№ 30, 31 i 32). J. Kuglin: Jednolitość druków handlowych. Zadania metrapaźowskie (dok. w № 31). 30 J. W. Kuglin: O zna-komitych drukarzach. Rodzina Al-dów (d. c. w №№ 31, 32, 33 i 34). 32 Zasady drukarskie przy zestawie ma-szynowym. 33 Metrapaź ogłosze-niowy. Pagina 35 Organizacja dru-karni (dok. w № 36). Rachunki w dru-karstwie. Drukarski: O papierniach i papierze w Polsce (dok. w № 36). 36 Przedwstępne opracowanie rękopi-sów. 38 Używanie inicjałów. 39 Uczeń drukarski. Praktyczne wska-zówki przy rozstawianiu form dru-kowych (c. d. w № 40, 41). 42 Indy-widualność zdobnictwa w drukar-stwie. 43 Józef S.: Z dziejów dru-karstwa poznańskiego (c. d. w №№ 45, 46 i 47). Rozkład pudła polskiego 44 Ornamentacja kreskowa. J. W. K. O znakomitych drukarzach. Rodzina Etienne (dok. w № 45). 46 Kwestje kalkulacyjne. 48 Nagłówki gazeto-woy. Z pierwszych początków sztuki drukarskiej (dok. w №№ 49 i 50). 49 J. W. K.: Pierwsza książka pol-ska (dok. w № 50). 49. Pismo pisa-ne. Jak obchodzić się z rozsypaną formą. Rocznik II. Na tle ostatniego strajku drukarzy. Lekkie pisma i ich użycie. O druku gazet.

2 Do wszystkich pryncypałów, kierowników oraz pracowników zawodu graficznego! [W sprawie większego interesowania się *Przeглядem Graficznym*]. Józef S.: Bolączki korektora. 3 O wyszkoleniu lepszych sił zecerskich. Ika: Zanik introligatorstwa (dok. w № 4). J. W. Kuglin: Polskie Towarzystwo Graficzne w Poznaniu. 4 Postawa drukarzy do so-wietów w Rosji. Reklama w programach teatralnych. 5 J. W. Kuglin: Czcionka (c. d. w №№ 6, 7, 8, 9). G. Hanulak: Wydawnictwo pocztówek. Program Szkoły dokształcającej dla pracowników przemysłu graficznego (w koresp. z Warszawy; dok. w № 7). 7 J. S.: Przemysł papierniczy i drukarski Małopolski. 8 R. Mathia: „Sztuka“ drukarska. Z Łazarski: Metoda amerykańska obliczania kosztów własnych (c. d. w №№ 9, 10, 11, 12, 20). 9 Stef. Szczerbiński: W żywotnej sprawie naszego introligatorstwa. Stefan Pawłowski: „Sztuka“ drukarska (W odpowiedzi). 10 W sprawie obliczania zużytej farby. Nieco arytmetyki (kilka uproszczonych sposobów dla najczęściej w kalkulacji drukarskiej spotykanych obliczeń) (dok. w № 11). 11 Dookoła wystawy. 12 Znamienne objawy. Współpraca zecera ze stereotyperem. J. W. Kuglin: Wystawa Drukarska Polskiego T-stwa Graficznego w Poznaniu. 13 — 18. W. G.: W pogoni za „Sztuką“. (dok. w № 19). Wystawa Drukarska w Poznaniu. cz.: Wielkopolska Papiernia T. A. w Bydgoszczy. 19 Przyjmowanie druków (dok. w № 20). 20 J.: O farbach i druku kolorowym (rec. broszury R. Wendlera). 21 J. S. Grafika polska w r. 1920 (c. d. № 22, 23, 24, 25). Egzamin w drukarstwie. Ostrejku drukarzy poznańskich. J. W. Kuglin: Exlibris (o stronie typograficznej lwowskiego wydawnictwa pod tym tytułem). 23 Czy książki obecnie

są drogie? (przedr. z „Wiadomości dla duchowieństwa“). Jerzy D.: W sprawie Biblioteki Raczyńskich (c. d. w №№ 24, 25, 26, 27). 26 Sprawa zachowywania obliczeń. Rewizje maszynowe. Nieco o składaczkach. System kartoteki w drukarni, (c. d. w №№ 27). 27 W sprawie druku akcji. 28 Stanisław Haremza: O potrzebie dokształcania zawodowego w introligatorstwie. Druk na pergaminie. Obecna płaca w zawodzie graficznym w Poznaniu, obowiązująca od 1 kwietnia 1921. Literatura luterska w Polsce w wieku XVI (rec. pracy T. Grabowskiego; c. d. w №№ 29, 30, 31, 32). 29 Yot: O potrzebie dokształcania zawodowego w introligatorstwie. J. Drukarski: Kalendarz ścienny. 30 J. Drukarski: O „Szpisach“ przy zestawie linotypowym. Ig. Kozłowski: Jeszcze o potrzebie szkoły zawodowo introligatorskiej. 31 J. Drukarski: Czy egzamina lub tytuły mistrzowskie w zawodzie drukarskim są konieczne potrzebne? J. Drukarski: Odlew wierszy na linotypach. J. Drukarski: „Blokowanie“ cyfr. 32 Słów kilka o wykorzystaniu miejsca w gazetach. Porządek i szybka orjentacja w zecerniach gazetowych. Stanisław Haremza: Egzamin pomonocnicze w introligatorstwie (dok. w № 33). Ochoczość do pracy (c. d. w №№ 33, 34). 33 Griff: Czy egzamina lub tytuły mistrzowskie w zawodzie drukarskim są konieczne potrzebne? Organizacja kupiecka i kontrola w wydawnictwie gazetowym (dok. w № 34). Hypnoza na usługach drukarstwa (c. d. w №№ 34, 35, 36, 37). 34 Naprzód czy wstecz? 35 Drukarski: Jeszcze o egzaminach mistrzowskich. J. Sz.: Potrzeby naszego przemysłu papierniczego (przedr. z „Dziennika Poznańskiego“). 36 Drukarski: Z okazji Targu Poznańskiego. N. M.: Z przemysłu papierniczego.

- Obecna płaca w zawodzie graficznym w Poznaniu, obowiązująca od 1 czerwca 1921. 37 Z drukarstwa światowego. J. Drukarski: Nasze a obce pieniądze papierowe. J. Żmijewski: Cele i środki publikacji (c. d. w №№ 38, 39, 40). 38 Drukarski: O wykonywaniu banknotów. Fabrykacja papieru w Południowej Ameryce. Drukarski: Maszyna piekielna w „Monitorze Wielkopolskim“ (dok. w № 39). 39 Nasze afisze. 40 Czystość druku rotacyjnego. 41 Technika maszyny rotacyjnej (c. d. w №№ 43, 45, 46, 48, 50). Obecna płaca w zawodzie graficznym w Poznaniu, obowiązująca od 1 lipca 1921. 42 Sztuka drukarska (przedr. z wyd. „Przemysł i Rzemiosło“). 43 Kwestja podniesienia produkcji w Polsce (dok. w № 44). Obecna płaca w zawodzie graficznym w Poznaniu, obowiązująca od 16 lipca 1921. 44 Czyszczenie metalu stereotypijnego. [Ad. Chmiel]: Oprawy introligatora Krakowskiego Kaspra Rajmana (Starszy) 1566—1600 (dok. w № 45; przedr. z wyd. „Przemysł i Rzemiosło“). 46 J. S.: Kilka słów o praktycznej dyspozycji prac drukarskich. 47 W sprawie zdemobilizowanych uczni drukarskich. Formaty papieru a szerokość zestawu. Rewizje liczb. Znaczenie fotografii w kulturze człowieka (c. d. w №№ 48, 49, 51). 49 P.: Stan gospodarczy wydawnictw gazetowych. M. R.: Głos księgarza warszawskiego (przedruk bez podania źródła z „Kurjera Warszawskiego“). Niemiecka ustawa prasowa (c. d. w 50, 51, 52). W. G. O system polskiego rozkładu pudła. 52 O przechowywaniu materiału w drukarni. Jak ma wyglądać manuskrypt. — W obu rocznikach przez szereg numerów: Słownictwo w drukarstwie.
397. P r z e m y ś l p a p i e r n i c z y w t u t e j s z y m k r a j u. — „Gazeta Przemysłowo-Rzemieśnicza“. 1872, str. 107-8, 115-6, 121-2.
- Przemysł.* 17. 168.
398. P R Z E W O D N I K D L A S P R A W D R U K A R S K O - L I T O G R A F I C Z N Y C H I T. P. Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca. Wydawca: Zygmunt Gollob. Odpowiedzialny redaktor: Julian Obirek. Druk Pillera i Spółki. [Lwów] 1889-1892.
- Rok I (1889) N-ów 24 [№ 1-y: 15-I—№ 24: ?]. str. 186.
- Rok II (1890) ?
- Rok III (1891-2) N-ów 24 [№ 1-y ? № 23-4: 1-III 1892] str. 174
- [W ostatnim roku odp. redaktorem był Władysław Gadziński, wydawcą Zygmunt Gollob; druk Z. Golloba.— Ossolineum we Lwowie posiada tylko lata I i III (№ 87292)].
- T r e ś ć. R. I. Zygmunt Hałaciński. Sztuka drukarska. № 1 str. 2-4; № 3 str. 17-18; № 5 str. 33-34; (Sprostowanie № 7, str. 52). — O litografii. Tłom. [AK] z „Illustr. Gesch. d. Buchdruckerkunst“— № 2 str. 9-10; № 4 str. 25-27; № 6 str. 41-43; № 8 str. 57-59. Wiadomości techniczne. O myciu form № 4, str. 30. O zastosowaniu znaku 1 w składzie. Pisma plakatowe z papieru. Ulepszone maszyny rotacyjne. № 5 str. 37-38. Najpraktyczniejszy sposób rozstawiania form. № 5 str. 38. Samodziałający aparat do nakładania kopert na maszyna. Rotacyjne maszyny do kopert. Patentowana szczotka do mycia form. Zaginanie się papieru. № 6 str. 45-46. Nowy sposób robienia przedruków litograficznych. № 7 str. 54-5. Klisze celluloidowe. Złoty firnis. № 9 str. 70. Sposób druku litograficznego na drzewie. № 10. str. 78-9. Falszowanie cynobru. № 13. str. 101. Porządek w szufladach z tytułowem pismem. № 14 str. 109. Druk na kolorowym papierze. № 14 str. 109. Druk na pergaminie. Konserwowanie pasów przy maszynach. № 19 str. 149-50.

Środek przeciw zużytym walcom. № 20-21 str. 164. Odbijanie do ko-
rekty składu. Drobne wiadomości: str. 23. 37. 45. 85. 118. 131. 149. 183.—
Drzeworytnictwo w walce z innymi
reprodukcjami. № 10 str. 73-4.—Ma-
szyna do składania. № 13 str. 97-8.—
Farba w drukarstwie. № 13 str. 78-
100.—Skład akcydensowy. № 17 str.
129-30; № 18 str. 139-40; № 19 str.
148-49; № 20-21 str. 157-9; № 24 str.
179-81.—Zecerskie maszyny na wy-
stawie światowej w Paryżu. № 17
str. 130-1.—Zachowanie porządku
w szufladach z tytułowemi pismami.
№ 18 str. 141.—Uwagi dla zakładów
drukujących dzienniki. № 18 str. 142-
3.—I. P. Litograf. Nasza litografia,
№ 20-21 str. 155-7; № 22-23 str. 169-
71; № 24 str. 181-2.—Dawniej a dziś.
(O wydawaniu książek w starożyt-
ności). № 20-21 str. 159-60.—Fotome-
chaniczne przyrządzanie drzewory-
tów i klisz cynkowych na maszynie
lub prasie. № 20-21 str. 160-61.—Kto
i kiedy wynalazł sztukę drukarską.
№ 22-3 str. 171-2.—Druga gisernia
we Lwowie. № 22-23 str. 171-3.

R. III. Layermaną maszyny do skła-
dania czcionek. № 1 str. 4-5; № 2
str. 12-3.—Nowy sposób składania ta-
bel. № 3 str. 17-9.—J. Czech. W spra-
wie wolności druku.—№ 6 str. 41-3;
№ 8-9 str. 57-9.—Wiadomości tech-
niczne: Klej w wodzie nierozpusz-
czalny. № 7 str. 53. Nowy sposób
przyrządzania kliszów. O oksydo-
waniu czcionek. № 10-11 str. 75. Dro-
bne wiadomości. № 10-11 str. 75. Ma-
szyny wprost z motorem połączone.
Gisernia F. Popelka. Środki do czyszczenia
maszyn. № 13 str. 109. Cienkie linie
mosiężne. Klejowate materye. № 17
str. 126. Aluminium. Naprawianie
popsutych liter drewnianych. № 23-24
str. 167-8.—Br. O postępie sztuki
drukarskiej w Polsce. № 8-9 str. 62-3;
№ 10-11 str. 71-2;

№ 12 str. 83-4; № 13 str. 91-2.—No-
woczesna stereotypia. № 8-9 str. 64;
№ 10-11 str. 73-4.—Nowa gisernia J.
Gawlica. № 10-11 str. 74.—T. Wań-
czycki. Uwagi ogólne do rysowania
na autograficznych papierach dla re-
produkcji cynkograficznej. № 12 str.
84-5.—Metalochromia. № 16 str. 115-
6.—Czarna farba drukarska. № 16
str. 116.—T. Wańczycki. Rysunki do
fotocynkografii. № 17 str. 114-5.—Ty-
tuły w typografii. № 18 str. 132-3.—
Starodawna niemiecka drukarnia
z czasów wynalezienia sztuki dru-
karskiej. № 19-20 str. 138-9; № 21-22
str. 152-3.—Niektóre nazwy różnych
rodzajów techniki reprodukcyjnej.
№ 19-20 str. 139-40.—Użycie płyt pod
kolory. № 19-20 str. 140-41.—Ulman
Stromer, pierwszy fabrykant papie-
ru. № 19-20 str. 142-3.—Olimpijskie
inicyały giserni Brendler & Marklow-
sky w Wiedniu. № 19-20 str. 145.—
Nowa c. k. nadworna i państwowa
drukarnia we Wiedniu. № 21-22 str.
149-50.—Fabrykacja linii mosięż-
nych. № 21-22 str. 153-4.—Karol Krau-
se w Lipsku. Fabryka maszyn dla
przemysłu pap. i zawodów graficz-
nych. № 21-22 str. 154-6. Wymiana
Wzorów. № 23-24 str. 164-5.

399. PRZYBOROWSKI JÓZEF. Wyda-
nie krakowskie dzieła Jana z Turrekre-
maty Explanatio in Psalterium. Opisał
Józef Przyborowski. (Z podobizną) —
„Przegląd Bibliograficzno-Archeologi-
czny“. I 182-88.

Ob. 374. 435.

400. [Przyczynek do życiorysu Świę-
topelka Fiola, według dzieła dr. Baucha:
„Johannes Rhagus Aesticapianus in
Krakau, seine erste Reise nach Italien
und seine Aufenthalt in Mainz“] („Ar-
chiv für Literaturgeschichte“. 1884). —
„Przewodnik Bibliograficzny“. 1884.
Str. 82 i 166

401. PRZYŁĘCKI STANISŁAW. Wiado-
mość o wtórem wydaniu Żywota Chrys-

tusa przekładania Baltazara Opecia, napisał i podobizny dołączył Stanisław Przyłęcki. Wydanie zakładu naukowego imienia Ossolińskich. We Lwowie. 1844.—4°, str. 39+4 str. podobizn.

[Odb. z „Biblioteki Naukowego Zakładu imienia Ossolińskich“. Lwów 1844. T. X. str. 105—141].

402. PRZYSTAŃSKI S. Machina typograficzna wynaleziona przez Gauberta.—„Biblioteka Warszawska“. 1843 III 206.—Toż samo: „Gazeta Handlowa i Przemysłowa“. 1843 № 58.

403. PTASZYCKI STANISŁAW. Iwan Fiodorowicz drukarz ruski we Lwowie z końca XVI wieku. Ustęp z dziejów drukarstwa w Polsce. Przez Stanisława Ptaszyckiego. Odbitka z XI tomu Rozpraw Wydz. filolog. Akad. Umiej. W Krakowie, w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Ignacego Stelcla. 1884.—8°, kt.+str. 43.

Rec.: Bruchnalski Wilhelm. „Kwartalnik Historyczny“. I 51-2.—„Przegląd Powszechny“ 1884 IV.

[Toż w tłum. rosyjskim: Iwan Fiodorow, moskowskij pierwopieczatnik, prebywanije jewo wo Lwowie 1573-83 gg., oczerk po wnow' odkrytym matierijałom, soobszczyl St. Ptaszickij.—„Russkaja Starina“. 1884. XLI zes. 3 str. 411-78].

404.—Iwan Fiodorow. Izdania Ostrożskoj Biblii w swiazi s nowymi danymi o poslednich godach jewo żizni.

Otdielnyj ottisk iz żurnała „Pieczatnoje Iskusstwo“. S.-Pietierburg. T-wo. R. Golikie i A. Wilborg. 1903.—4°, str. 19+1 nl.

405.—Sbornik snimkow s sławianorusskich staropieczatnych izdanij. Matierjały dla istorji sławianskawo knigopieczatanija. Czast' I XV i XVI wiek. Sostawił S. L. Ptaszickij. Izdanije R. R. Golikie. S.-Pietierburg. Tipo-Litografia R. Golikie, Spasskaja ulica, d. № 17. 1895.—F^o, kln. 4 [tytułu i tekstu]+25 [reprodukcje].

Cz. II-a: Obacz 475.

406.* PTAŚNIK JAN DR. Cracovia artificum. 1300—1500. (Wydawnictwo Komisji Historji Sztuki. Źródła do historji sztuki i cywilizacji w Polsce Tom IV). Kraków 1917. Nakładem Akademii Umiejętności. Skład główny w Księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie, Gebethnera i Wolffa w Warszawie, Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządem Józefa Filipowskiego.—8°, str. 28*+482.

Str. 25* sq: Pierwsi drukarze.—Dokumenty, dotyczące drukarstwa, wyszczególnione są w Indeksie osobowym i rzeczowym.

Rec.: Rutkowski. „Kwartalnik Historyczny“. 1917. str. 158—163.

407.—Przemysł papierniczy w Małopolsce XVI w. „Sprawozdania z czynności i posiedzeń Akademji Umiejętności w Krakowie“ 1919. Lipiec № 7.

408. PUŁASKI FRANCISZEK. Najdawniejsze druki brzeskie i katechizm 1553-1554. We Lwowie. Nakładem Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza. 1908. Osobne, poprawione odbicie z „Pamiętnika Literackiego“ R. VII. 1898 s. 320—344 w stu numerowanych egzemplarzach. Z 1-ej Związkowej drukarni we Lwowie—8°, str. 27.

409. R. Steoretypy polskie.—„Pamiętnik warszawski umiejętności czystych i stosowanych“. 1829 IV 222.

410. R. ST. Józef Unger.—„Warszawski Rocznik literacki. Rocznik czwarty, 1874“. Str. 6—11 [osobnej paginacji].

411. [RADLIŃSKA HELENA]. ORSZA. O naszych pierwszych ksiązkach, dawnych szkołach i uniwersytecie krakowskim. Warszawa Księgarnia Polska. Druk. J. Jeżyńskiego. 1901.—8°, str. 134+II.

412. RADOMCZYK MICHAŁ. [MOSIOLEK] Domowa nauka oprawiania książek. (Dla samouków). Wyd. II. Z rysunkami. Warszawa, wydawnictwo im. Staszycy, Księg. Polska, druk J. Sikorskiego 1908.—8°, str. 43+1 nl.

413. RADZIM. Początki drukarstwa gdańskiego. „Kurier Poznański“ R. XIV. 1919. str. 5.

Cf.: Radzim. Początki drukarstwa gdańskiego. „Liberum Veto“. 1920. 14 II. № 7.

414.* RASTAWIECKI EDWARD BAR. Mappografia dawnej Polski przez Edwarda Barona Rastawieckiego. Warszawa, w drukarni S. Orgielbranda przy ul. Miodowej № 496. 1846.—4°, knl. 2+ str. X + 4 nl. + 159 + 1 knl.

[Praca Rastawieckiego, najpierw bibliograficzna, ściśle do historii drukarstwa zawiera przedewszystkiem przywilej Zygmunta I, dany Floryanowi Unglerowi roku 1526 (str. 11-13)].

415. RATOWSKI FERDYNAND. O nadużyciach drukarzy i wadach druku.—„Biblioteka Warszawska“. 1844 I 639.

416. Reforma w drukarstwie, czyli drukarstwo bez czcionek.—„Kłósy“. XXIX № 740 str. 150-1 i 160 (rycina).

[O wynalezionej przez Józefa Liwczaka maszynie do składania, wraz z protokołem oględzin maszyny, na tejsze złożonym.—Cf. „Wiadomości Graficzne“ II 39].

417. Regulamin robotniczy dla pracujących w drukarni Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie. Kraków. Nakład i druk Wł. L. Anczyca i Sp. 1887.—16°, str. 15 + 1 nl.

418. Regulamin stacyi graficznej Towarzystwa „Polska sztuka stosowana“ w Krakowie. Kraków, druk Uniw. Jagiell. 1906.—8°, str. 3.

419. Regulamin Zgromadzenia Drukarzy Warszawskich. Warszawa. Druk W. Cywińskiego, Nowy Świat 36. 1909.—8°, str. 23.

420. Rejestr knigam, napieczatannym w Lwowie do 1700 goda na cierkowno-słowiańskom jazykie. (1570-1700). „Moskwitianin“. 1849. № 10, str. 31-34.

421.* Rękodzielnik-Amator. Warszawa 1901.

[T. I str. 63—76. VII. Introligatorstwo, naklejanie map i oprawa obrazów].

422. REMER JERZY Artystyczna szata wydawnictw Centralnego Biura Wyd. N.K.N.—„Wiadomości Polskie“. IV 1918. № 193, str. 3-5.

423. Robota papieru.—„Pamiętnik Rolniczo-Techniczny“. 1834 XIV 125-40.

424. ROLLE ANTONI JÓZEF DR. Drukarnia i sztycharnia w Berdyczowie napisał dr. Antoni Józef Rolle. (Odbitka z Rocznika dla Archeologów z roku 1871). Kraków, nakład S. Krzyżanowskiego. 1872—8°, str. 15.

[„Rocznik dla archeologów, numizmatyków i bibliografów polskich“. Rok 1871. Str. 14—26].

425.—Drukarnie na kresach multauńskich, napisał dr. Antoni Józef Rolle. (Odbitka z Rocznika dla Archeologów z roku 1870). Kraków, w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Konstantego Mańkowskiego 1872.—8°, str. 16.

[„Rocznik dla archeol., numizm. i bibl. polskich“. Rok 1870. Str. 15-28].

426.—Dr. Antoni J. Z powodu listu króla Stanisława Augusta do Waler. Dzieduszyckiego.—„Kraj“. 1891 № 41.

[O drukarni w Jaryszowie na Podolu].

427.* ROMER EUGENJUSZ I WEINFELD IGNACY. Statystyka druków polskich. „Rocznik Polski“. Kraków 1917. Tabl. 71-75.

428. ROSENBLATT J. Literatura sensacyjna a prawo prasowe. Istota pisma perjodycznego.—„Przegląd prawa i administracji“. XVII. 1917. str. 20-26.

Rosner Teodor. 140.

429. [Rozkład kaszty drukarskiej polskiej]—B. m. i r. [Warszawa, drukarnia Banku Polskiego?]. Arkusz rozłożony [43¹/₂ × 27¹/₂ cm.].

430. Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w przedmi-

cie dostarczania bezpłatnych egzemplarzy obowiązkowych druków.—„Monitor Polski“. II. 1919. № 38, str. 1.

Ob.: 86.

431. Rozporządzenie prowizoryczne przeciw nadużyciu druku. 18 Maja. Lwów, druk rządowy, 1848.—F⁰, str. 8 [Po polsku i niemiecku].

432. Rozporządzenie prowizoryczne względem postępowania w sprawach druku. Lwów, 1848.—F⁰.

433. RÓŻYCKI K. Die Buchdruckerkunst in Polen bis zur Mitte des XVII Jahrhunderts.—„Zeitschrift für Bücherfreunde“. X (1906). zesz. 12 str. 487-97.

434.—Die Inkunabeln des Druckers des Turrecremata in Krakau. München. 1911.

Cf.: Collijn. Der Drucker des Turrecremata in Krakau. Caspar Hochfeder.—„Centralblatt f. Bibliothekswesen“. 1912. str. 159-161.

435.—Über den Krakauer Druck von Turrecremata Explanatio in Psalterium, von K. Różycki.—„Centralblatt für Bibliothekswesen“. 1895. XII zesz. 11 507-12.

Rec.: Fijałek ks. dr.—„Kwartalnik Historyczny“. 1897 str. 362-3.

Cf. Schubert Anton Dr. Zu „K. Różycki: Über den Krakauer Druck von Turrecremata Explanatio in Psalterium“.—„Centralblatt für Bibliothekswesen“. XIII zesz. 2, str. 137-8.

436. RUFFER JÓZEF. Kwasoryt. (Akwafora). Z podręczników francuskich zestawil Józef Ruffer. Kraków, R. Aleksandrowicz, G. Gebethner i Sp. Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego. 1909.—8⁰, str. 55. Z ryc. w tekście.

437. RULIKOWSKI MIECZYSLAW. Kurs księgoznawstwa. [Warszawa 1917].—8⁰, str. 200 + 2 Litogr.

[Wykłady na Wolnej Wszechnicy w Warszawie w r. 1916-17, zanotowane przez W. Dąbrowską. Treść: Stosunek pisma do mowy. Historia pisma. Książka w starożytności. Książka w wiekach średnich. Papier. Druk

(Historja i technika). Techniki reprodukcyjne.]

438.—Literatura polska lub Polski dotycząca z zakresu Grafiki. Warszawa 1912. Nakładem Kursów Kształcenia Zawodowego Grafików w Warszawie. (Odbitka z Rocznika I „Grafika“ w liczbie 208 egz., z czego 8 numerowanych i podpisanych przez autora na papierze czernym z „Akc. Towarz. Mirkowskiej papierni“).—4⁰, str. 22 + 1 kln. czysta.

Ob. 140.

439.—Produkcja wydawnicza polska w 1909 r.—„Nowa Gazeta“ 1910 №№ 146. 148. 155.

440.—Produkcja wydawnicza polska w latach 1909—1911. (Materiały statystyczno-bibliograficzne. I). Warszawa. Towarzystwo Akcyjne S. Orgelbranda Synów. 1913.—8⁰, kln. 2 + str. 68.

Ob. 653.

Ryga. 38.

441. Rytowanie na miedzi i stali.—„Pamiętnik Rolniczo-Technologiczny“. 1834 XIV 140-7.

Rytownictwo. [Technika, z pominięciem historii rytownictwa pol.] 1. 212. 349. 436. 437. 441. 509. 543.

442. s. Jan Guttenberg i sztuka drukarska wogóle, a w szczególności w Polsce.—„Księga Świata“ 1859 cz. II 197-200. Z podobizną pomnika G-a w Moguncyi.

443. s. Die polnische Papierindustrie.—„Deutsche Warschauer Zeitung“. 1918. 24. I. № 23.

444. s. J. Niektóre drukarnie w Galicji.—„Lwowianin“. 1839. zesz. I. str. 16.

445. SACHAROW J. P. Pierwyje ruskije tipografsczyki. W wyd.: Sbornik na 1838 god. Petersburg 1838, str. 1-10.

[O drukarni we Lwowie].

Sandecki Jan. 454.

446. SANDIUS CHRISTOPHORUS. De Typographiis Unitariorum in Polonia & Lithuania.

[Str. 199—202 dzieła: Bibliotheca Anti-Trinitariorum etc. Freistadii Apud Johannem Aconium. 1684].

447. SA... [WINICZ] J. Drukarstwo cerkiewno-słowiańskie zagraniczne. Drukarstwo cerkiewno-słowiańskie i rosyjskie w Rosyji. Drukarstwo słowiańskie na Litwie i Wołyniu.—„Encyklopedyja Powszechna“ Orgelbranda. VII 475-85.

Sqchocki P. Obacz: Wzory pism.

448. SCHLIEFF WALENTY. Beiträge zu dem Denkmahl der Danziger Buchdruckereyen. [Gdańsk 1740]. Obacz 150.

449.—Beiträge zu J. D. Hoffmann De typographiis earumque initiis et incrementis in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae. [Gdańsk]. Ob. 167.

450. SCHREIBER TH. JOH. Erstlinge der Jubelfeyer in Danzig wegen der vor dreyhundert Jahren erfundenen Buchdruckere zu Gottes Ehren und des Nächsten Nutzen im Jahr 1740. nach Christi Geburth theils dargebracht, theils veranlasset und verlegt durch Thomas Johann Schreiber E. Hochäd. Hochw. Rahts und des löbl. Gymnasii Buchdrucker. [Gdańsk 1740].—4°, kk. 49 [2 nie-sygnowane i A—M (3)].

[Obejmuje: Przedmowę, pracę M. Krz. Hanowa (ob. 150), oraz okolicznościowe wiersze i przemówienia Willenberga, Kulmusa, Bordewischa, Fidalkego, Richtera, Kautza Fabriciusa, Siverta, Stabenaau].

451. SCHUBERT HEINRICH. Die Shweidnitzer Papiermühle.—„Schlesische Geschichtsblätter“. 1919. № 2, str. 38—40.

452. SCHWENKE PAWEŁ. Hans Weinreich und die Anfänge des Buchdrucks in Königsberg. Königsberg in Pr. 1896—8°.

[Uroczystości jubileuszowe w Królewcu: Cf. Gottchied J. Chr. (1740); Ohlius J. H. (1740); Zur Erinnerung an die 450 jährige Gedenkteier (1890); Zur vierten Säcularfeier (1840)].

453.—Zur altpreussischen Buchdruckergeschichte. 1492—1523, Beiträge zur Theorie und Praxis d. Buch—u. Bibliothekswesens Königsberg. 1895.

Rec.: Fijalek J., „Kwartalnik Historyczny“. 1896.

454. SEMBRZYCKI J. Nachträgliche Bemerkungen zu dem Aufsätze: Die Lycker Erzpriester Johannes und Hieronymus Maletius (Odbitka z „Altpreussische Monatschrift“). Królewiec 1889.—8°, str. nl. 4.

[O tożsamości Maletiusa z Janem Sandeckim].

455. SERUGA JÓZEF. Z działalności cenzury rosyjskiej w Polsce. (Wyjątki z aktów sekretnych gubernatora rosyjskiego w Lublinie z lat 30-tych ubiegłego wieku). Kraków Drukarnia Związkowa. 1918.—8°, str. 20.—(Odbitka z czasop.: „Rok Polski“. III. 1918.—№ 1, str. 59—71.).

456. SIDOROW A. A. Istoriceskij ocerk russkij pieczati w Priwislinskom kraje. Warszawa. W Tipografii S. Orgielbrandasynowiej. Krakowskoje Predmiestije. 1896.—8°, str. 31.

[Pow. przedruk z wyd. „Knigowiedienije“. Moskwa 1896. W spisie druków rosyjskich, wydanych w „Kraju Nadwiślańskim“ w latach 1815—1895, (nie dołączonym do wydania książkowego), podaje również tytuły książek polskich i litewskich, drukowanych grażdanką].

457. SIELECKIJ A. Ostrożskaja tipografija i jeja izdanija. Poczajów. 1885.—8°, str. 227.

[Odbitka z wyd. „Wołyńskija jeparchijałnyja Wiedomosti“. 1884 i 1885].

Rec.: „Wiadości Bibliograficzne“. V № 7 str. 72.

458. SIENNICKI STANISŁAW JÓZEF. De Typographia in Claro Monte Czenstochoviensj Librisque in ejusdem Officina ab anno MDCXXXVIII usque ad MDCCCLXIV impressis. Auctore Stanislao Josepho Siennicki, Imperialis Bibliothecae Publicae Petropolitae, Musaei Publ. et Rumianzovii Moscov. Correspond. honor., Imp. Societ. Geograph. Russ. et Austriae Vindobon. Soc. col-labor., Imp. Soc. Oeconom. Petrop. Correspond. Societ. Italicae Ligur. di Stor.

Patr. Genuensis et Bibliofilos Espanoles (Madrid) Soc. act., Soc. Reg. Saxon. Antiquitatis Dresdensis Soc. Sax natur. (Isis) Soc. cor., Ord. S. Stanisłai II cl. Equit.; insign. Num. Mcm. Arg. Sanct. Patr. Pontif. Max. Pii IX. Varsaviae. MDCCCLXXIII. Drukarnia na Jasnej Górze w Częstochowie i wyszłe z téj Officyny druki od roku 1628 do 1864, przez Stanisława Józefa Siennickiego zebrane i w Warszawie pod pracę i prasę drukarską podane. 1873. W drukarni Okręgu Naukowego Warsz.—8°, str. II+83+1 czysta.

Rec.: Wisłocki. „Przewodnik naukowy i literacki“. 1874 I zes. 1. 574-80.

459.—Dawna drukarnia Jasnéj Góry Częstochowskiéj. (MDCXXVIII — MDCCCLXIV). Przez Stanisława Siennickiego. Wydanie drugie, uzupełnione, ozdobione ryciną i 8-ma Fac-simile pisma i niektórych ornamentów drukarskich z drugiej połowy XVII wieku i początku XVIII stulecia. Warszawa. Nakładem Autora MDCCCXXVII. W Tipografii Warszawskawo Uczebnawo Okruga. De Typographia in Claro Monte Czenstochoviensi. 1628 — 1864. Auctore Stanislao Siennicki. Editio secunda. Varsaviae. MDCCCLXXXVII.—4°, knl. 4+str. 140+XXXII (w tem knl. 9: Fac-simile pisma i niektórych ornamentów drukarskich używanych przez officynę Jasnogórską w Częstochowie w drugiej połowie XVI wieku i na początku XVIII stulecia).

Rec.: Stankiewicz M., „Kwartalnik Historyczny“. II str. 78-9.

Siestrzyński Jan dr. 180. 181.

Skabiczewski. 395.

460. SKIBA W. Z historii odkryć i wynalazków. I. Pismo, II. Papier, III. Druk. Na podstawie Romualda Starkła „Gawędz diałunia“, opracował i znacznie rozszerzył Walenty Skiba. Lwów. Towarzystwo Pedagogiczne. 1898.—8°, str. 65+2 nl: Z ryc. i portretem Gutenberga. Ob. 493.

[T. 2, serya II „Biblioteki dla młodzieży“].

461. SKIMBOROWICZ HIPOLIT. Specimen photographicum titulorum, quibus ornata sunt Biblia, eorumque partes singulae quae in Polonicum versa, aut in Polonia sunt edita. Edidit H. Skimborowicz C. B. V. Varsaviae. MDCCCLXV.—F^o, 24 tabl. fotogr.

[Wydane w 10 egz.].

Skoryna Franciszek 542. 549.

462. [SKRZETUSKI.] O drukarzu Skrzetuskim, Hofhalterem zwanym. — „Biblioteka Polska“. 1825 IV 92-6.

463. Słownictwo przemysłu papierniczego. „Przegląd Techniczny“. 1902. str. 242. 270.

Cf.: „Przegląd Techniczny“ 1902. str. 327 i 370.

Słownictwo zawodowe. 5. 17. 396. 463. 574.

Sluck. 376.

464. SOBIESZCZAŃSKI F. M. Cynkografia.—„Encyklopedyja Powszechna“. Orgelbranda. VI 70-72.

465.—Drukarstwo polskie.—„Encyklopedyja Powszechna“ Orgelbranda. VII 455-75.

466.—Januszowski Jan.—„Encyklopedyja Powszechna“ Orgelbranda. XIII 61-5.

467.—Niec o historii dawnych papierni w kraju.—„Tygodnik Ilustrowany“ XI R. 1873 str. 72.

468.—O cynkografii i drukach anastatycznych, z powodu doświadczeń p. Seweryna Oleszczyńskiego i listu tegoż, w Bibl. Warsz. na miesiąc wrzesień, na str. 623 umieszczonego.—„Biblioteka Warszawska“. 1849 X 179-87. Obacz. 315. 369.

469.—Orgelbrand Samuel.—„Encyklopedyja Powszechna“ Orgelbranda. XX 33-4.

470.—Pierwsze litografie w Warszawie.—„Tygodnik Ilustrowany“. XIII R. 1874 str. 221.

471.—Rytowanie na drzewie. Drze-

woryty. — „Biblioteka Warszawska“. 1844, T. III 660.

472.—Szarfenbergerowie. — „Tygodnik Illustrowany“. XVI R. 1867 str. 16.

473.—Wierzbęta Maciej. — „Encyklopedyja Powszechna“ Orgelbranda. XXVI 955.

474. SOBKO N. Jan Haller, krakowski typograficzny XVI wieku, jewo przedświeceni, towarzyszy i prejomniki.—„Żurnal ministerstwa narodowego proświezczenia“. 1883 CCXXX 1—54.

Rec.: [Wisłocki]. „Przewodnik Bibliograficzny“ 1885 III 52. — Marek Gozdawa (Giżycki Al.) „Wiadomości Bibliograficzne“. III № 2 str. 7-8.

475. SOBOLEWSKI A. Sbornik snimkow s slawiano-russkich staropieczatnych izdanij. Matierijały dla istorii slawianskawo knigopieczatanija. Czasť II. XVII wiek. Sostawił A. I. Sobolewskij. Izdanie R. R. Golikie.—S. Pietierburg Tipo-Litografija R. Golikie, Spasskaja ulica, d. № 17. 1895.—4°, knl. 4 [tytułu i tekstu]+26 [reprodukcji].

Cz. I.: Obacz 405.

Sokołowski August. 294.

476. SOKOŁOWSKI MARJAN. Drzeworytnictwo u nas. I Drzeworyty ludowej II Drzeworytnictwo i Koltryniarstwo w Polsce; III Kultura ludu. Sprawozdania Komisji do badania historii sztuki w Polsce. T. VII, zesz. III szpalty 453—480.

477.* SOZAŃSKI ANTONI. Ciekawe szczegóły z literatury i bibliografii spisał Antoni Sozański. Nakładem autora w Wiedniu, w druk. typog. zakładu L. K. Zamańskiego, K. Dittmarsza i S-ki. 1858.—Knl. 2+str. 43+1 nl.

[Str. 21-2: Najdawniejsze drukarnie, papier, druki wytworne i ceny inkunabulów i 40-3: O wolności pisanja przed zaprowadzeniem cenzury. (Nie o Polsce)].

478. Sposób bielenia starego papieru pisanego i drukowanego. — „Dziennik Wileński“. 1828 VII 273.

479. Sposób litografowania na szkle, fajansie, i porcelanie.—„Magazyn Powszechny“. 1840 str. 80.

480. Sposób planerowania czyli klejenia papieru.—„Dziennik Wileński“. 1827 IV 171.

481. Sposób przenoszenia kopiersztychów na fajans. Podany przez braci Paillard. — „Pamiętnik Rolniczo-Technologiczny“. 1834 XV 170-2.

482. Sposób przenoszenia na drzewo wszelkich rycin i druków.—„Kalendarz domowy“ (wyd. Gałęzowskiego) na r. 1835.—Str. 42-4.

483. Sposób robienia lepszego i cieńszego papieru ze szmatów. — „Dziennik Wileński“. 1828 VI 56-61.

484. Sposób robienia papieru safianowego w różnych kolorach z glanssem, przekład z francuskiego M. L.[awickiego]. — „Dziennik Wileński“. 1826 II 80-97.

485. Sposób robienia safianowego papieru. — „Dziennik Wileński“. 1827 IV 60.

486. Sposób rozdwarzania papieru.—„Pamiętnik Sztuk Pięknych“. Warszawa 1854. Cz. I. str. 60.

487. Sposoby przerabiania drukowanego papieru na czysty. — „Dziennik Wileński“. 1827 V 292.

488. Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej Polskiego Związku Zawodowego Drukarzy, odlewaczy czonek i pokrewnych zawodów. Warszawa. Drukarnia Franciszka Orzechowskiego. [1910].—8°, str. 12. [Bez kt].

489. Sprawozdanie I dyrektora szkoły zawodowej uzupełniającej cechu introligatorów w Krakowie za rok 1910-11. Kraków. Nakładem cechu introligatorów. Druk „Czasu“. [1911].—8°, str. 14.

490. Sprawozdanie pierwsze kierownika szkoły zawodowej drukarskiej w Krakowie za rok szkolny 1909-10. Kraków. Nakładem Stow. drukarzy i litografów w Krakowie. Druk

W. L. Anczyca i Spółka 1910. — 8°, str. 28.

491. Sprawozdanie II kierownika szkoły zawodowej drukarskiej w Krakowie za rok szkolny 1910-11. Kraków. Nakładem Stowarz. drukarzy i litografów. Druk „Czasu“. 1911.—8°, str. 32.

492. Sprawozdanie pierwszego kursu zawodowego dla drukarni i litografii, urządzonego staraniem Stowarzyszenia drukarzy i litografów w Krakowie w roku 1903-4. Kraków, nakł. Kursu., druk Wł. L. Anczyca i Sp [1904].—8°, str. 22.

Stanisław Polak. 285. 352. 550.

Stanisławów. 17.

493. STARKEL ROMUALD. Gawędy dziadunia. Zajmujące opowiadania o najciekawszych odkryciach, wynalazkach i sławnych ludziach. I, II, III: Pismo-papier-druk. (Biblioteka dla młodzieży, t. II). Lwów, nakład Tow. Pedagogicznego, 1881, str. 70 z 4 ryc.

— Toż samo. Wyd. II-e. Lwów, 1886, str. 70 z 4 ryc.

Ob. 460.

494. Statut Stowarzyszenia drukarzy i litografów w Krakowie, w myśl § 114 Ustawy z dnia 15 marca 1883. Kraków, nakładem Stowarzyszenia, Drukarnia Związkowa i W. Korneckiego, 1886.—8°, str. 17+8+18+8.

[Str. 1-8: Statut zgromadzenia towarzyszów, uczestniczących w Stowarzyszeniu drukarzy i litografów w Krakowie; 1-18: Statut Kasy chorych w Stowarzyszeniu drukarzy i litografów w Krakowie; 1-8: Statut sądu polubownego w Stowarzyszeniu drukarzy i litografów w Krakowie].

495. Statut Stowarzyszenia uczniów sztuki drukarskiej w Krakowie. Kraków, 1908. Nakładem Stowarzyszenia.—16°, str. 8.

495a. Statistika proizwiedienij pieczati wyszedszich w Rossii w 1910 godu. S.-Pietierburg. Tipografja Mini-

stierstwa Wnutriennich Dieł. 1911—8°. Kt.+str. 113.

— Toż samo za r. 1911. S.-Pietierburg 1912.—8°. Kt.+str. 123.

— Wystawka Proizwiedienij Pieczati za 1908 god, ustrojennaja Gławnym Uprawlenijem po diełam pieczati. S.-Pietierburg. Tipografja Ministierstwa Wnutriennich Dieł. 1909.—8°, str. 48 z 16 tabl. litograf i 6 ilustr. Tekst rosyjski i francuski.

— Toż samo za r. 1909. S.-Pietierburg 1911.—8°. Kt.+str. 75 z 7 tabl. litograf i 11 ilustr.

— Toż samo za r. 1910. S.-Pietierburg 1912.—8°. Kt.+str. 89+1 nl. z 11 il.

[W obu wydawnictwach szczególowa statystyka druków polskich.]

Statystyka druków. 110. 177. 389. 427. 439. 440. 495a. 561. 634.-639.

496. Statut Stowarzyszenia Zakładów Graficznych w... (Projekt). Warszawa. Druk St. Mertensa. 1920.—16°, str. 16.

497. Statut Związku Stowarzyszeń Zakładów Graficznych Rzeczypospolitej Polskiej. (Projekt). Warszawa. Druk St. Mertensa. 1920.—16°, str. 14+1 knl.

498. Stereotypia Podręcznik dla drukarzy i stereotypierów (Z 40-ma rysunkami). Wydano w Krakowie, w Roku MCMVI. Nakładem „Poradnika Graficznego“. Drukarnia Władysława Teodorczuka w Krakowie.—8°, str. 62. Z ryc. w tekście.

499. Stereotypy. Z rycinami.— „Magazyn Powszechny“. 1835. Str. 451-54.

500. STOKŁOSA. Strajk zecerów w Galicyi w r. 1914. „Ekonomista“ 1914. IV str. 296-300.

501. STOROŻENKO A. Fastowskaja tipografija.— „Kijewskaja Starina“.

Strąbski Stanisław. 557. Obacz: Wzory pism.

502. Strajk pracowników drukarskich w Warszawie.— „Przegląd Księgarski“ I (VII). 1919. № 14, str. 257.

- 502a. Strajk drukarski w Galicyi.— „Przegląd Księgarski“. 1914. V.
503. STROJEW P. O naczale Kijewo-Pieczerskiej tipografii. „Moskowskij Tielegraf“. Cz. V. (1825), str. 122-136. Ob. 514. Stryj. 17.
504. STULGIŃSKI A. Wyrabianie masy papierowej ze słomy.— „Przegląd Techniczny“ 1875. T. I. str. 209-219, 306-312, 368-374. Supraśl. 290. Szaferbergerowie. 23. 225. 472.
505. SZCZEPAŃSKI WŁADYSŁAW KS. Nowy Indeks książek zakazanych oraz jego uzasadnienie, dzieje i nowe prawo. Rzecz o nowym indeksie i komentarz do konstytucji Leona XIII: „Officiorum ac munerum“. Kraków. Nakładem autora. Czcionkami drukarni „Czasu“ 1903.— 8°, str. XVII+nl. 2+388+2 czyste.
506. SZCZURKOWSKI TOMASZ. Wykaz cen jednego arkusza druku z odbiciem pięciuset egzemplarzy a następnie i większej liczby do różnych formatów i gatunków czcionek zastosowanych ułożył Tomasz Szczurkowski prowizor drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków, w Drukarni Uniwersyteckiej. 1850.—4°, 5 knl. 2+str. 10+knl. 9.
- 507.— Wzory pism, winiet i obwódek drukarni Uniwersyteckiej. Kraków, 1841.—8°, knl. 74. Ob. 614. Seeliga Ján. 270.
508. Sztuka drukarska.— „Muzeum domowe“. 1837. №№ 22-23, 24, 27-28: Fac-simile druku Biblii Guttenberga należące do artykułu o sztuce drukarskiej.
509. Szttycharstwo nut w Warszawie. — „Gazeta Warszawska“. 1864 № 37.
510. SZYMANOWSKI WACŁAW. Jan Guttenberg. Biblioteka młodzieży szkolnej. № 85.
511. ŚLÓRSARZ JAN KS. DR. O cenzuarch kościelnych i ekskomunikach w szczególny sposób papieżowi zastrzeżonych. Napisał ks. dr. Jan Ślósarz katecheta c. k. Wyższej szkoły realnej we Lwowie. Lwów. Z drukarni katolickiej Józefa Chęcińskiego. 1900.—8°, str. 107. Świdnica. 451.
512. T. [Wystawa introligatorska w Warszawa 1897 r].— „Tygodnik Ilustrowany“ 1897 № 22. Z ryc. Tarnopol. 17. Tarnowski St. 294.
513. TICHOWSKI J. Mnimaja tipografija Poczajewskawo monastyrja s kanca XVI do pierwoj czetwerti XVIII wieku. Kijew 1895.—8°, str. 68. [Odbitka z czasop. „Kijewskaja Starina“]. Rec.: Wołyniak. „Kwartalnik Historyczny“. 1896 str. 356.
514. TITOW TEODOR. Tipografja Kijewo-Pieczerskiej Ławry.— Istoriceskij Oczerk (1606 — 1616 — 1916 g. g.). Tom pierwszy (1606—1616—1721 g. g.). Sostawił professor protojereja Fieodor Titow. Kijew. Tipografja Kijewo-Pieczerskiej Uspienskoj Ławry. 1916. [Na okładce: 1918]. 8° maiori, str. 506. Z kilkuset jedno—i dwubarwnemi ilustracjami w tekście i kilkudziesięciu tablicami.— Priloženije k pierwomu tomu izsledowanija zasłużennawo professora protojereja Fieodora Titowa: Tipografja Kijewo-Pieczerskoj Ławry. Istoriceskij Oczerk (1606 — 1616 — 1721). — Kijów... [j. w.] 1918. — 8° maiori, str. 18 + 546 [Priloženija: paginacja cyframi słowiańskimi]. Druk dwubarwny. Ob. 503. 519. Tomaszewski J. Ob. Wzory pism.
- 515.* TOMKOWICZ STANISŁAW. Przyczynki do historyi kultury Krakowa w pierwszej połowie XVII wieku. (Archiwum Naukowe. Wydawnictwo Towarzystwa dla popierania nauki polskiej. Dział I. Tom V. Zeszyt 1). We Lwowie. Nakładem Towarzystwa dla popierania nauki polskiej. 1912. Z drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie pod zarządkiem J. Filipowskiego.— 8°, knl. 2+str. 315+I nl.

- [Str. 258-263: Papiernicy, kartownicy i handlarze obrazków. 263-315: Drukarze, miedziorytnicy i księgarze].
Toruń. 150. 241.
Towarzysz sztuki drukarskiej. Ob. Wywialkowski Żegota.
516. TRETIAK JÓZEF DR. PROF. Z dziejów rosyjskiej cenzury. (Odbitka z „Czasu“). 1894.—8°, str. 36.
517. *Triechsotletije pierwawo drukaria na Rusi*, Iwana Fiodorowa: 1583—1883. Jubilejnoje izdanie żurnala pieczatnawo dzieła „Obzor graficzeskich iskusstw“, s ilustracjami, snimkami starszych knig, portrietami i osobym prilożeniem projekta pamiatnika Iwanu Fiodorowu 5 wo diekabria 1883 g. Pietierburg, izdanie i tipografija Ed. Goppe. [1884]. — 4°, str. 3-szpaltowych 24. Z ilustr.
518. TRIPOLSKIJ N. Protoijerej. Drewnija wołyńska tipografii i ich zdanija. Żytomir. 1892—8°, str. 19.
 [Odb. z wyd. „Diewiatyset-letije prawosławija na Wołyni“].
519. TROICKIJ P. Kijewskaja ławrskaja tipografija. — „Trudy Kijewskoj duchownoj Akadiemii“. 1865 №№ 5 i 6. Ob. 503. 514.
520. TROJANOWSKI EDWARD. Kilka słów o drukarstwie z powodu Wystawy krakowskiego tow. Polska sztuka stosowana. („Przegląd Biblioteczny“ I zes. 2, str. 117—120).
Trojanowski Wincenty. 140.
521. Ułomek do historii rękodzielni papieru. — „Izys Polska“. 1820 I 521-31.
Unger Józef. 410. 627.
Ungler Floryan. 23. 414.
Unglerowa. 138.
522. *Ustawa Cenzury*. Wilno. 1827.—4°.
 Cf.: *Ustaw o cenzurie*. Petersburg 9 VII 1804. F^o, — Msierjanc Z. Zakony o pieczati. *Ustaw o cenzurie i pieczati*. Parę wydań. Ostatnie (5-e) Moskwa. 1888.—8°, str. XVI+241.
523. *Ustawa Polskiego Stowarzyszenia Drukarzy i pokrewnych zawodów na Ukrainie*. Drukarnia Polska w Kijowie. 1917.—16°, str. 8.
524. *Ustawa Polskiego Związku Zawodowego Drukarzy, Odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów*. Warszawa. 1916.
525. *Ustawa Towarzystwa Przyjaciół Sztuk graficznych*. Warszawa. *Tłocznia Wł. Łazarskiego*. 1912. — 8°, str. 11.
526. UZIĘBŁO L. O najpierwszej z dochowanych, po polsku drukowanych książek. — „Ziemia“. III. 1912, № 8, str. 123-124 (i odbitka).
527. *Von der Lissnischen Buchdruckerey*. Lissa 1750. — F^o, 1 arkusz.
528. VRTEL-WIERCZYŃSKI STEFAN DR. O egzemplarzu obowiązkowym w Polsce i o bibliografii urzędowej. We Lwowie. 1920. Nakładem autora. Z drukarni Wł. Łozińskiego pod zarządem J. Ziemińskiego. (Referat, wygłoszony na zebraniu Krakowskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich dn. 20 grudnia 1919. Osobne odbicie z „Gazety Lwowskiej“. 1920, № 43-46.).—8°, kt+str. 18.
529. W. A. O walcach drukarskich przez W. A.—„Dziennik Wileński“ 1822 III 314-25 i 1 tablica z 11 figurami.
530. WRZ. W. O cynkografii p. Seweryna Oleszczyńskiego. — „Biblioteka Warszawska“. 1841 II. 519-20. — Obacz. 632.
531. WACKERNGEL R. Rechnungsbuch der Froben et Episkopus, Buchdrucker und Buchhändler zu Basel, 15571-565.—1881.
 [Drukarze Polacy w oficynie Frobenaj].
532. WALCZAKIEWICZ FRANCISZEK. W 450-lecie wynalezienia drukarstwa. Słów kilka napisał Franciszek Walczakiewicz. Warszawa. Nakładem autora. 1890. Druk J. Filipowicza (dawniej J. Bergera), Złota 3.—16°, knl. 1+str. 44+knl

1. (Odbitka z „Gazety Przemysłowo-Rzemieślniczej“).

[Drukowano 400 egz.].

533. WALICKI ALEKSANDER. Upominek zecerom od korektora. Ułożył... Kraków. Nakładem autora. 1886. Druk Wł. L. Anczyca i Spółki pod zarządem Jana Gadowskiego.—8°, str. 31.

534. Walka o cennik drukarski i znaczenie jej dla społeczeństwa. Kraków. 1913. Nakładem Związku właścicieli drukarni Galicji Zachodniej. Druk W. L. Anczyca i Spółki w Krakowie.—16°, str. 24.

535. WARCHAŁOWSKI JERZY. Książka. (Odbitka z „Czasu“ Nakładem Towarzystwa „Polska Sztuka Stosowana“ w Krakowie. 1910. Czcionkami Drukarni „Czasu“.).—8°, str. 24.

[Z powodu wystawy intrologatorskiej w Muzeum Techniczno-Przemysłowym w Krakowie 1909].

536.—Wystawa drukarska. [1904-1905 w Krakowie. Dział nowoczesny].—„Przewodnik Bibliograficzny“. 1905 I 17-20.

Obacz: Wystawa drukarska w Krakowie. [Dział retrospektywny]. 569.

Warszawa. 73. 98-100. 196. 255. 298. 562. 563. 627.

Wendler R. Ob.: O farbach.

Weinberg Al. Ob.: Jurkiewicz.

Weinfeld Ignacy. Ob.: Romer Eugenjusz i Weinfeld Ignacy. Statystyka.

Weinreich Jan. 452.

Wiadomości Drukarskie. Jednodniówka. Ob.: 537.

537. WIADOMOŚCI GRAFICZNE. Tygodnik poświęcony sprawom drukarskim i pokrewnych zawodów. Redakcja i Administracja: Wilcza 6 m. 26. Redaktor i wydawca Wacław Credo. Druk M. Filipowskiej, Senatorska 17. [Warszawa]. 1908 sq.

Rok I (1908) N-6w 18 (1 VIII—28 XI) str. 144.

Następnie pod zmienionym tytułem:

Drukarski litograf. Tygodnik

poświęcony sprawom zawodowym. Redakcja i Administracja: Szpitalna 10 m. 8. Redaktor i wydawca J. Wittecki. Drukarnia p. f. M. Filipowskiej, Senatorska 17.

Rok I (N-6w 2) (5 XII—12 XII) str. 16.

Pod dawnym tytułem:

Rok II (1909) N-6w 52 (4 I—29 XII) str. 516.

Rok III (1910) N-6w 12 (8 I—26 III).

„ „ („) N-6w 33 [w tem potrójne i podwójne: 13-15, 16-18, 19-20, 24 25, 28-29, 32-33, 34-35, 39-40, 41-42, 46-47]. (30 IV—26 XI).

Między № 12-ym a 13-15-ym wyszły jednodniówki:

Echa Drukarskie. Jednodniówka. Warszawa, dnia 5-go kwietnia 1910 r. Wydawca Czesław Malinowski. Tłocznia T. Kołomański i S-ka, Piękna 15.—Str. 4.

Drukarsz. Jednodniówka. Warszawa, dnia 9-go kwietnia 1910 roku. Wydawca Zygmunt Jeliński.—Str. 4.

Wiadomości Drukarskie. Jednodniówka. Warszawa, dnia 16-go kwietnia 1910 r. Wydawca Stanisław Żdzieblecki.—Str. 4.

Gutenberg. Jednodniówka. Warszawa, dnia 23-go kwietnia 1910 r. Wydawca Mateusz Boczkowski.—Str. 8.

Razem Rok III (N-6w 47+4 jednodniówki)—str. 292.

Rok IV (1911) N-6w 4 (?—19. XII).

Rok V (1912) N-6w 24 (5 I—20. XII), str. 192.

Rok VI (1913) ?

Rok VII (1914) ?

Rok VIII (1915) N-6w 4 (20. IV.—20. VII). Str. 22 (+str. 2 Dodatek do № 4-go: „Wykaz działalności Cechu Czeladzi Intrologatorskich m. Warszawy za I-sze półrocze 1915 roku“.

Rok IX (1917) N-6w 22 (8. I.—15. VII), str. 88.

Rok X (1918) N-6w 12 (15. I. — XII), str. 46.

Rok XI (1919) N-6w 12 (I. — XII), str. 48.

Rok XI [zam. XII] (1920) N-6w 12 (I—XII), str. 46.

Rok XII [zam. XIII] (1921) N-6w 13 (I—XII), str. 52.

Rok XIV (1922).

[Od № 2 R. XI w podtytule: „Organ Zjednoczenia Polskich Związków Drukarzy [od № 4: „Drukarskich“] i Pokrewnych Zawodów“, przedtem: „Organ Pracowników Graficznych“ [poprzednio: „Drukarskich“]. Od № 3 R. II-go redaktor i wydawca: Antoni Burkot; od № 13 R. III-go — Piotr Gzowski; od R. IV-go — ponownie Antoni Burkot; od № 4 R. XI—tylko jako redaktor, jako wydawca zaś „Zjednoczenie Polskich Związków Drukarskich i Pokrewnych Zawodów“; od № 12 R. XI jako redaktor Adam Witkowski; od № 12 R. XI (XII) ponownie Antoni Burkot. Od № 12 R. I-go redakcja i administracja mieściła się przy ul. Szpitalnej 10 m. 8; od № 1 R. II-go—przy ul. Żórawiej 10 m. 39; od № 41 R. II-go — przy ul. Hortensyi 7 m. 10; od № 27 R. III-go — przy ul. Wspólnej 24 m. 21; od R. IV—przy ul. Wilczej 45; od № 20 R. IX — przy ul. Bednarskiej 8. — Od № 1 R. II-go druk F. Csernáka, Senatorska 36; od № 6—Warszawski Zakład drukarski, Nowy Świat 21; od № 8 R. III-go—T. Kołomański i S-ka, Piękna 15; R. IV-V—Tłocznia L. Bogusławskiego; od № 2 R. VII—Tłocznia (następnie Drukarnia) Naukowa; od № 2 R. X—„Zorza“; od № 5—Drukarnia Nowaka; od № 7 R. XI—Drukarnia L. Bogusławskiego № 5/6 R. R. XI—Drukarnia „Dziennika Powszechnego“; № 8, 9 i 10—Drukarnia „Poldruk“; od № 11—Drukarnia „Spółki Wydawniczej Powszechnej“; od № 5/6 R. XIII—Zakła-

dy Graficzne Pracowników Drukarskich, Sp. z ogr. odp.—

Treść (z wyjątkiem artykułów, poświęconych sprawom zawodowym). Rok I. Olszewski Józef. Kamień litograficzny. 4. 5. — m. Zdobnictwo drukarskie. 4. 6. 7. 9.—Trojanowski Edw. Słów kilka o drukarstwie. 8. — m. Prasa związkowa drukarzy. 9. — Walkiewicz Feliks. Błędy litografii. 10. 11. — Maszyna do składania „Monolina“ [„Monoline“]. 10 — Gronkowski E. Zasady druku robót merkantylowych, (trawionek) 12.—W. P. Zdobnictwo drukarskie. 12. — Czosnowski Zdzisław. Kamień polerować, czy nie. 13. — A. H. [urkiewicz]. Historia Sztuki Drukarskiej. 18 (i „Drukarz i Litograf“ №№ 1 i 2.).

Rok II. — Początki drukarstwa na Zachodzie. 1.—K. G. O złym druku maszyn 2.—A. H. [urkiewicz]. Drukarnstwo w Polsce, 2. 3. 4.—Olszewski Józef. Sposób sporządzenia pozytywnegatywu. 3. 4. 5. A. H. [urkiewicz]. Wynalazek litografii i maszyny pośpiesznej. 6 i 7.—O stereotypii. 8.—Konkurs na tytuł „Wiadomości Graficznych“. 3. 12. 22.—Maszynista. Dwa podręczniki dla maszynistów. 11. 12.—Olszewski Józef. O szkole zawodowej słów kilkoro. 15. 16. 17. 19. 20. AHA. [Hurkiewicz A.]. Podręcznik dla drukarzy-składaczy. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 38. 43-44. 51 (i R. III 5. 7.) — Papier przy druku barwnym w litografii. 21. — Fotografia w zastosowaniu do drukarstwa. 24. 25. Udziałowa Spółka wydawnicza. 23. — Farby do druku barwnego. 26. 27.—JOL. Pośpieszna maszyna drukarska „The Miehle“. 28.—A. Kwiczala. Pośpieszna maszyna drukarska „The Miehle“. 32. — J. O. Wskazówki praktyczne dla umdrukerów. 29. 30. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 39. 41. 43-44. 45. 46. 47. 48. 49. 51. 52

(i R. III 3). — JOL. Automatyczne nakładacze 31. — Walczakiewicz F. O litografii kolorowej. 31.—Introligatorstwo w XIX stuleciu. 45-46.—Papier i jego zastosowanie w drukarstwie. 49. 50. 51. 52 (i R. III. 1. 2. 3).

R. III.—J. T. Wynalazek druku 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 13-15. 19-20. 22-23.—O podkładaniu klisz. 12.—Prace nagrodowe na 1-szym konkursie odbytym na Kursach graf. (Dodatek do № 12. Z 3 rys.).—K. R. F-r. Ogólne zasady składania. 13-15. 23.—Z dziedziny litografii: Materiały zastępujące kamień litograficzny. 16-18. 21. 23.—Przyczynki do historii drukarstwa w Poznaniu. 24-25. 26. 27. 28-29. 31. 32-33. — F. Walkiewicz. Zaleta druku w litografii. 26. 27. 28-29.—Drukowanie bez farby. 27.—K. R. Fr. Składanie tekstu (solutu). 27. 30. 36.—O druku kolorowym. 28-29.—Z dziedziny litografii. 28-29. 30. 31. 32-33.—Wac. Kor. Cła i drożyzna papieru. 44.

Rok V. H. Sipowicz: Zaczątki sztuki litograficznej u nas oraz jej stosunek do drukarstwa. 1. 2.—Technika czasopism. 2. 3.—Stanisław K. Dookoła wynalazku Gutenberga. 3. 4.—Druk na papierach twardych. 3. — Maszyna Lanston — Monotype. 4. — Kilka uwag o farbach. 4. — Maszyna drukarska „Eureka“. 5. — Nieco statystyki [wytwórczość przemysłu graficznego w r. 1910]. 6. — Rozbiórka. 6. 7.—Druk na aluminium. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 15. 17.—O harmonii kolorów. 7. — Narządzenie. 8.—Przechowywanie czcionek. 8. — Układ dzelowy. 9. 12.—O wynalezieniu papieru i druku. 12. 13. — E. Statkiewicz. Z kursów graficznych. 14. — Papier kredowy. 15.—Druk afiszy. 15.—M. Bogusławski. Historia i rozwój drukarstwa w Łodzi. 16. 17.—O wykształceniu zawodowym uczniów. 17. — Użycie inicjału. 17. — Hygiena drukarni w Austrji. 18.—Czytelność afi-

szy. 18. — Nowy sposób fabrykacji sztucznych kamieni litograficznych. 18. — Historia papieru. 19. 20. 21. — Notki. 19.

Rok IX. Ustalenie punktu. 19. — J. W. R. Historia litografji. 20.

Rok X. Składanie. 4. — Wyrób czcionek. 7—8.

Rok XI. Wacław Koral. O potrzebie wydawania fachowego pisma drukarskiego. 8.

Rok XI (XII). L. Królikowski. Krakowskie kursa zawodowe. 4. 5. 6. 7. 8. 10. 12. R. XII (XIII). 3. 9.—Kształcenie fachowe uczni. 9.

Rok XII (XIII). Rola drukarstwa polskiego. 4.

538. Wiadomość krótka o drukarniach poznańskich. — „Weteran“. 1825.

539. Wiadomość o towarzystwie typograficznym wileńskim. Wilno. W drukarni pism peryodycznych. 1818—8°, str. 2+14.

[Bilety akcyjne Towarzystwa na półarkuszach mają taki napis: *Towarzystwo Typograficzne Wileńskie*. — Na nich podpisy członków: Michał Ogiński, August Becu, Adam hr. Chreptowicz, Adam Graf Günter, Michał Dmochowski, Sekretarz Michał Baliński. (Jocher I 435)].

Wieniawski J. (Jordan). 294.

Wierzbęta. 138. 174. 473.

540.* WIERZBOWSKI TEODOR. Materiały do dziejów piśmiennictwa polskiego. Warszawa. 1901-4. 2 tt.

Wietor Hieronim. 138. 174.

541. WIGURA ST. Dziesięciolecie cenzury rosyjskiej w Królestwie Polskiem. 1880—1891. (Odbitka z Reformy). Kraków. Drukarnia Związkowa. 1892. — 8°, str. nl. 3+96.

542. WIKTOROW A. E. Zamieczatelenoje odkrytije w drewnie-russkom kniżnom mire.—Psaltry' Skoriny. Moskwa. 1867.—8°.

[Odb. z wyd. „Biesieda Obszcze-

stwa lubitalej ross. słow“. 1867. Zesz. I].

543. WILDER HIERONIM. Grafika. Drzeworyt. Miedzioryt. Litografja. Wskaźówki dla bibliotekarzy i miłośników sztuki. 37 ilustracyj, z tych 2 oryg. drzeworyty J. Holewińskiego i Wł. Skoczylasa oraz 2 autolitografje L. Wyczółkowskiego. Lwów 1922. Księgarnia Wydawnicza H. Altenberga. Odbito w Krakowie w Drukarni Narodowej. Klisze z zakładów „Zorza“, „St. Welanyk“ w Krakowie. Rotograwiury Drukarni Narodowej. — 4°, str. 87.

Dzieła tego odbito 110 egzemplarzy numerowanych na papierze zbytkownym.

Wilno. 4. 245. 539.

544. WINARICKI K. Jan Gutienberg. S polskawo [?] pierewioł P. Dubrowskij. — „Moskwitianin“. 1846. Zesz. VIII, str. 138-151.

[Dowodzi czeskiego pochodzenia G-a].

544a. WIŚLICKI ADAM. Malowania na porcelanie. Cynkografia i fotografia. — „Tygodnik Illustrowany“. 1864. T. IX 227 i 239.

544b. — Papiernictwo. — „Przegląd przemysłowo-handlowy“ w „Jana Jaworskiego Kalendarzu Illustrowany na r. 1868“.

545. WIŚLICKI J. M. Pomnik Gutienberga w Moguncji. — „Światowid“. 1838. № 6, str. 176—184. Z litogr.

546. WISŁOCKI WŁADYSŁAW DR. Incunabula typographica Bibliothecae Universitatis Jagellonicae Cracoviensis inde ab inventa arte imprimendi usque ad a. 1500 secundum Haini „Repertorium bibliographicum“ una cum conspectu virorum, qui libros olim habuerant, benefactorum bibliothecae ligatorum Cracoviensium per ordinem alphabeti digesti dr. Wladislaus Wislocki. Cracoviae. Sumptibus Univ. Jag. 1900. (Munera saec. Univ. Cracov. vol. III). — 8°, str. XXXIV+634.

Rec.: Adam Chmiel. „Kwartalnik Historyczny“. XV 372-94. — Adolf Schmidt. „Centralblatt für Bibliothekswesen“. 1901. 225-7.

547.* WISZNIEWSKI MICHAŁ. Michała Wiszniewskiego Historia Literatury Polskiej. Kraków 1840-57.

T. III 71-96: Historia wynalezienia kunsztu drukarskiego nad Renem. Jego rozkrzewienie się po całej Europie. Pierwsze druki krakowskie. Günter Zainer, Świętopełk Fiol i Jan Haller. Wydanie pierwszej łacińskiej książki w Krakowie, pierwszych na całym świecie książek słowiańskich, i założenie pierwszej stałej drukarni w Krakowie. Pierwsza książka polska drukowana. Wzmianka o drukach na mośiadzu Połowca Smery. O mniemaniu że Faust był Polakiem Twardowskim, a Gutenberg Czechem z Kutnej—hory. Str. 483-6: Dokumenta do sprawy Świętopełka Fiola.

T. VIII 405-39: Historia drukarń kirylickich w Polsce.

548. WITKOWSKI PIOTR. Podręcznik dla Maszynistów Drukarskich. Napisał Piotr Witkowski, maszynista drukarski. Z zapisu Wł. Peplowskiego w zawiadywaniu Kasy Pomocy dla osób pracujących na polu naukowym imienia d-ra J. Mianowskiego. Warszawa. Skład gł. w księg. E. Wende i Sp. Druk „Gazety Rolniczej“ W. Musielewicza. 1909. — 8°, str. 164+4 nl. Z ryc. w tekście.

Rec.: „Wiadomości Graficzne“. II 12.

549. WŁADIMIROW P. W. Doktor Francis Skorina, jewo pierewody, pieczętnija izdaniija i jazyk. S.-Pietierburg. 1888.

[Zawiera bibliografję prac o Skoronie].

550. Władysław i Stanisław, drukarze w Sewilli. — „Rozmaitości“ [lwowski]. 1822.

551. W obronie polskiej książki — (Głosy prasy i memorjały z po-

wodu projektowanej ustawy celnej). „Przegląd Księgarski“. I (VII). 1912. № 9-10, str. 214+217.

[W sprawie cła na papier. Podaje dłuższe wyciągi z artykułów w tej sprawie w prasie codziennej].

552. WOIT J. I JUNGSCULZ. De Poloniae Prussiaeque academiis, gymnasiis, collegiis, Bibliothecis, Typographiis, et similibus aliis.

[Jest to rozdział III-ci dzieła: De incrementis studiorum per Polonos et Prussos... Lipsiae 1723.—4°, str. 68].

Wolski Zygmunt. Z dziejów intrologatorstwa Polskiego. Obacz: 199. Katalog Wystawy Intrologatorskiej.

Ob. 353.

553. WOLTER E. A. Litowska pieczęć w XVI wieku. — „Pieczętnoje iskusstwo“. 1903. Marzec.

554. Wolność druku i cenzura. — „Postęp“, R. II [1861], zeszyt 12.

555. WOŁODKOWICZ GUSTAW INŻ. Historia papieru. Wilno. Druk „Znicz“. 1914.—8°, str. 21.

[Odbito w 51 egz.]

Wolyn. 355. 447. 457. 518.

556. WOSKI ZBIGNIEW. Jan Gutenberg szkic biograficzny. Rzeczem oka na dzieje książki przed wynalezieniem druku jako wstępem poprzedzony. Warszawa. Druk Rubieszewskiego i Wrotnowskiego, Nowy Świat 34. 1894.—8°, str. 32. Z portr. Gutenberga.

557.* WÓJCICKI K. WL. Cmentarz Powązkowski oraz Cmentarze katolickie i innych wyznań pod Warszawą i w okolicach tegoż miasta. Warszawa 1855-58 3 tt.

III 184: Gresser Jakób Karol. 249.

Gröll Michał. 263: Strąbski Stanisław.

558.—Seweryn Oleszczyński. — „Kłósy“. T. XXII № 561. Z portretem.

Wrocław. 101. 127.

559. Wskazówki do kalkulacji robót drukarskich. Warszawa. Druk Zakładów graficznych B. Wierzbicki i S-ka 1911.—8°, str. 18.

560. W sprawie potrzeb przemysłu graficznego. W sprawie uruchomienia papierni. W wyd. „Podania do władz okupacyjnych austro-węgierskich w Polsce“. Zeszyt II (od 1 do 31 stycznia 1918 roku). Tow. Przemysłowców Królestwa Polskiego. Lublin. Druk Lub. Spółki Wydawniczej. 1918.—8°, str. 24-35.

Drukowano jako rękopis.

561. WURZBACH VON TANNENBERG KONSTANTY DR. Bibliographisch — Statistische Übersicht der Literatur des Österreichischen Kaiserstaates vom 1. Jänner bis 31. December 1854. Zweiter Bericht... von dr. Constantin Wurzbach von Tannenberg... Mit 57 Tabellen. Wien. 1856.—8°, str. XXII+2 nl.+68f.

[Produkcja polska: Str. 39 in. (czasopisma); następnie w poszczególnych rozdziałach według materji; 572—621: tablice według treści, formatów, języków, miejsca druku (11-a: Śląsk; 12-a: Galicya i Kraków)].

562. Wykaz drukarni należących do Zgromadzenia drukarzy warszawskich.—Drukarnie rządowe.—Drukarnie na prowincyi.—Odlewnie czcionek drukarskich, należące do Zgromadzenia drukarzy warszawskich. — „Kalendarz Księgarsko-Literacki“ na 1892 Rok. — Str. 147-8.

563. Wykaz znaczniejszych księgarń, czyteln, składów i wystaw obrazów, zakładów fotograficznych, heljominjatur, drukarni, litografij, stereotypni, czcionkarni, składów machin, narzędzi drukarskich i t. p.—„Kalendarz Księgarsko-Literacki wydawany staraniem i nakładem St. Czarnowskiego i G. Centnerszvera.“ Na 1891 Rok. Str. 84-93.

564. Wynalazek Melotypji.—„Pamiętnik Rolniczo-Technologiczny“. 1832 I 168-9.

565. Wynalazek sztuki drukarskiej. Z rycinami. — „Magazyn Powszechny“. 1835. 444-7.

566. Wynalazki i ulepszenia w drukarstwie. — „Gazeta Przemysłowo-Rzemieślnicza“. 1872. 83-4.

567. Wynalezienie sztuki drukarskiej. Drukarstwo w Polsce. — „Przyjaciel Ludu“. 1834 № 13 102-4. Z p-tem Gutenberga.

Wyspiański St. 122.

568. Wystawa drukarska, urządzona staraniem Towarzystwa „Polska sztuka stosowana“ w dawnym pałacyku hr. Czapskich w Krakowie od dnia 24 grudnia 1904 do 10 lutego 1905 r. Kraków, nakładem Tow. „Polska sztuka stosowana“, druk W. L. Anczyca i Sp. 1905.—4°, str. 66.

Katalog ułożył po drukarsku Jan Bukowski; wstęp i tekst napisał Jerzy Warchałowski. Rysunki: T. Axentowicza, J. Bukowskiego, Eug. Dąbrowy-Dąbrowskiego, St. Dębickiego, J. Mehoffera, Ant. Procajłowicza, T. Rychtera, J. Stanisławskiego, E. Trojanowskiego, H. Uziembly, J. Warchałowskiego, W. Weissa. Klisze z zakładu K. Zadrazila na Zwierzyniecu.

569. Wystawa drukarska w Krakowie. [Dział retrospektywny]. — „Przewodnik Bibliograficzny“. 1905 III 61.

Obacz 536.

570. Wystawa drukarska w Petersburgu. Lista nagród, przyznanych na posiedzeniu ogólnem komisji ekspertów wystawy w d. 16 b. m. w Oddziale polskim. — „Tygodnik Ilustrowany“. 1895. № 25.

570-a. Wystawa „Druk i Książka“. — „Przegląd Księgarski“. 1914. Str. 37-38.

571. Wystawa druków z r. 1911 w Petersburgu. — „Przegląd Księgarski“. III. 1912. № 7-8.

[Według czasopisma „Książny Wiestnik“.]

572. Wystawa międzynarodowa drukarstwa, księgarstwa i grafiki w Lipsku 1914 r. i udział w niej Pań-

stwa Rosyjskiego. — „Przegląd Księgarski“. 1913. Str. 109-113.

Wystawy drukarskie. Ob. 106. 262. 391. 495a. 536. 568. 569. 570. 570a. 571. 572. 641.

573. WYWIĄLKOWSKI ŻEGOTA. Czcionkarnie istniejące w dzielnicach ziem polskich od pierwszych lat założenia aż do naszych czasów biegiem lat spisał Żegota Wywiąlkowski. Kraków—Warszawa. Nakładem autora. 1884. Kraków.— W czcionkarni Wł. L. Anczyca i Sp.— 16°, 2 knl.+str. 64+4 nl.

Rec.: „Przewodnik Bibliograficzny“. 1883 X 206.

574.—Słowniczek wyrażeń w zawodzie czcionkarstwa polskiego używanych i używać się mogących. Zebrał i pomnożył Żegota Wywiąlkowski. Kraków. 1865. [Na okładce: Warszawa. 1881]. Warszawa. W czcionkarni Józefa Bergera wytłoczono. 1881.—8°, knl. 3+str. V+1 nl.+27+1 nl.

[Przedmowa z datą: Kraków. 1865.

Na końcu wymienione prace autora w rękopisie]

575. — Wartkotłocznie w szczególności opisał Towarzysz sztuki drukarskiej z Krakowa. Z rysunkami. Kraków, w czcionkarni „Czasu“ w pałacu Krzysztofora. 1858.—8°, str. XVI+63+3 nl. Z 3 tabl.

Ob. 615.

WZORY PISM.

576. Wzory pism Drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki pod zarządem Jana Gadowskiego, odznaczonej srebrnym medalem państwowym na Wystawie rękodzielniczo-przemysłowej w Przemysłu 1882 roku. Kraków. Druk Wł. L. Anczyca i Spółki 1884—F^o, k. 59+6.

577. Tipografia editrice Armena dei Padri Mechitaristi.—S. Niersis Clajensis Armeniorum Patriarchae, preces, XXIV linguis editae. Venetiis 1823.—16°.

[Zarazem wzory pism].

578. Wzory Pism Rozmaitych znay-

dujących się w drukarni Banku Polskiego. Warszawa. 1828. — 4°, kt + knl. 53. (38 kk. wzorów pism, obwódek ozdobnych i winiety i 15 kk.: „Obwódki ozdobne wyciskane kolorami“).

[Prócz opisanego wyżej wydania na pięknym papierze znany nam jest egz. tegoż wydania na papierze gorszym, obejmujący, prócz kt., tylko 38 pierwszych kart, a bez 15 kart odbić obwódek, wyciskanych kolorami. Nadto egz. ten posiada kartę, 6-ą z kolei, której brak w egz. na papierze wytwornym. Estreicher podaje knl. 39 (a więc kt. + 38). Wydanie obejmujące kk. 53 stanowi zapewne komplet, taką ich bowiem liczbę posiada egzemplarz wytworny, według którego „Wzory“ opisujemy, będący niegdyś własnością samej drukarni B. P. — Prócz tego spotkałiśmy się jednak z trzema oddzielnymi arkuszami z późniejszego wydania, jak również z dwiema kartami luźnymi (barwne odbicia klisz), co do pochodzenia których niema wątpliwości, gdyż przechowały się z innymi papierami po drukarni B. P.].

578a. [Wzory winiety Drukarni Banku Polskiego]. 16° (10₅ + 16₃). Bez k. t. knl. 95 (353 winiety).

579. Wzory Pism ozdobnych w Drukarni Banku Polskiego. [B. r.]. Arkusz rozłożony [45 × 37 cm.].

[Wzory pism, rozmieszczonych w 42 w prawym dolnym rogu ponumerowanych przedziałach].

580. Wzory pism Lejni czcionek i stereotypowni Piusa Bauer w Warszawie, ulica Daniłowiczowska № 4. [Toż samo po rosyjsku]. Warszawa. Drukiem B. Kopczyńskiego, ulica Daniłowiczowska № 4. 1888. — 8°, knl. 97.

581. Wzory pism drukarni Józefa Bensdorfa w Krakowie. Kraków 1854. — 8°, k. 4.

582. Wzory pism drukarni „Zasu“.

B. m. i r. [Kraków. 1850]. — F^o, 1 ark. rozłożony.

583. Wzory pism polskich i niemieckich, oraz winiety drukarni Józefa Czecha w Krakowie B. r. — 4°.

584. Wzory pism znajdujących się w drukarni Czerwińskiego i Spółki. Warszawa 1875.

584a. Wzor pism rozmaitych, składających Drukarnię przy Gazecie Narodowej i Obcey. Rządca Drukarni: Stanisław Szymański, Redaktor G. N. i Ob. [1791—1792].

585. Wzory pism znajdujących się w drukarni braci Gieszkowskich. Kraków. 1828. — 4°, k. 14.

586. Wzory pism rozmaitych drukarni Stan. Gieszkowskiego. Kraków. 1838. — 8°, k. 83.

587. Wzory Pism Rozmaitych Giserni i Drukarni N. Glücksberga, Księgarza i Typografa Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu. [Winieta z literami N. G.]. W Warszawie. 1829. — 4°.

588. Wzory pism i ozdób drukarskich znajdujących się w drukarni N. Glücksberga N. 1. 2. — F^o.

589. Wzory charakterów znajdujących się w drukarni Gröblowskiej. Kraków. 1810. — F^o, 1 ark. rozłożony.

590. Wzory pism rozmaitych drukarni Komisji rządowej sprawiedliwości. Warszawa. 1845. — F^o.

591. Wzory Pism, Winiety [sic] i Obwódek znajdujących się w drukarni „Kurjera Warszawskiego“. Warszawa, Czcionkami drukarni „Kurjera Warszawskiego“. 1882. — 8° knl. 63.

[Dwie ostatnie karty obejmują: Podręcznik zecerski obliczony na zasadzie alfabetu, złożonego z liter...].

592. Wzory Pism Drukarni Wł. Łazarzkiego. Warszawa, Marszałkowska 114, tel. 34-47. B. m. i r. [Warszawa] k. 20 + 2 nl.

593. Wzory rozmaitych winiety w drukarni Łątkiewicza w Warszawie.

Cf.: Łątkiewicz Onufry (wydawca).

- Książka dla dobrego chłopca, ułożona w Drukarni Łątkiewiczza czterdziestu odmieniami gatunkami charakterów, ozdobiona obrazkami iluminowanymi i znaczną liczbą winiet. Dzieło wyłącznie przeznaczone do wprawienia małych dzieci w czytanie pism rozmaitych. Warszawa 1826.
594. *Lukaszewicz Czesław* Wzory pism czcionkarni pod Sową. B. m. i r. [Kraków 1850]. — 8°, knl. 12 i 1 tablica z wzorami winiet.
595. Wzory Pism i Ozdób Drukarni S. Orgelbranda w Warszawie. B. m. i r. [1853]. — F^o, knl. (lub częściowo liczbowanych) 100+2 arkusze plano. [=kt+k. 8 (33 — 40) Pisma rosyjskie + k. 35 (nl. i 9—32) Pisma polskie + k. 1 Pisma hebrajskie + k. 4 (41-44) — Pisma niemieckie i gotyckie + k. 7 (45—51) Litery rozdzielowe, Liczby, znaki rozmaite + k. 2 (52—53) Nuty, wąsy i linie + arkusz 1 Linie afiszowe + k. 3 (54—56) cugi + k. 16 narożniki, linije, ornamenta, linije systematyczno-fantazyjne, obwódki (odbite w różnych kolorach) + k. 23 (1—23) i arkusz 1 Winiety].
596. [Wzory pism odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów]. B. m. i r. [1880—1890?]. — F^o, knl. 14.
597. Wzory klisz i ozdób drukarskich Tow. akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów. Warszawa, Hoża 41 telefon № 761. [Toż po rosyjsku]. B. m. i r. — F^o, knl. 160.
598. [Wzory pism Tow. akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów]. B. m. i r. [około 1900?]. — F^o, knl. 17.
599. Towarzystwo Akcyjne odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów. Kursywy i kaligraficzne pisma. Wydanie specjalne. Wyciąg z głównego Katalogu. [Toż po rosyjsku]. B. m. i r. [Warszawa 1903]. — 8°, str. nl. 3+15 i 1 k. luźna. Cennik kursyw i pism kaligraficznych.
600. Wzory pism i ornamentów Tow. Akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów. Warszawa, Hoża 41. Telefon № 761. [Toż po rosyjsku]. Druk Tow. Akc. S. Orgelbranda Synów. B. m. i r. [1905]. — F^o, knl. 215.
601. Towarzystwo Akcyjne Odlewni Czcionek S. Orgelbranda Synów. Warszawa. 1907. Hoża 41. Telefon 761. — Schriftgiesserei S. Orgelbrand's Sohn Akt-Ges. Warschau. — F^o, podł., knl. 14. [Wzory pism hebrajskich].
602. Cennik pism tytułowych i kaligraficznych Tow. Akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów. Na rok 1907. B. m. i r. — 8 knl. 1+str. 16.
603. [Wzory pism Tow. Akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów]. B. m. i r. [1907?]. — F^o, knl. 19.
604. Wzory pism i ornamentów Tow. Akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów. Warszawa, Krak.-Przedm. № 66, telefon 761. [Toż samo po rosyjsku]. Druk Tow. Akcyjnego S. Orgelbranda Synów. — B. m. i r. [Warszawa 1911]. — F^o, knl. 2+str. 182.
605. [Tow. Akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów]. Pisma zwyczajne. [Toż samo po rosyjsku]. B. m. i r. [Warszawa 1911]. — 8°, knl. 40. [Odbitka z № 604].
606. Akcjonierne Obszczestwo Słowlitni S. Orgelbranda S-wiej. Warszawa. Krakowskoje Predmestije 66, telefon 7-61. Prejs-kurant szriftam, ornamentam, probielam, miednym liniejkam i procz. Sieńtiabr' 1911 g. — 8°, str. 12.
607. [Tow. Akc. odlewni czcionek S. Orgelbranda Synów]. Wzory pism introligatorskich. [Toż po rosyjsku]. B. m. i r. [około 1911]. — 8°, knl. 6.
608. Wzory pism drukarni J. A. Pelara (H. Czerny) w Rzeszowie. Rzeszów 1894. — 4°, k. 85.
609. *Pisz Wawrzymiec*. Schriftproben aus der Buchdruckerei des... Bochnia. 1855. — k. 20.
610. Wzory pism i ozdób rozmaitych, znajdujących się w Drukarni Skarbowej. W Warszawie 1852. — 4° kt. + knl. 63.

611. Obrazcy Szriftoy P. Sonchokawo w Warszawie. (Leszno № 19 nowy). B. r. —F^o, knl. 10.
[Wzory pism rosyjskich]
612. Wzory pism i ozdób drukarni Stan. Strąbskiego. Warszawa. 1845—F^o.
613. Wzory Pism, Obwódki Ozdób Drukarni Józefa Tomaszewskiego. [Winieta: portret z podpisem: Gutenberg, Wynalazca sztuki drukarskiej]. Warszawa 1859.—F^o, knl. 56.
614. Wzory pism drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Mańkowskiego. Kraków 1869.—F^o, knl. 48.
Ob. 507.
615. Wzory Pism Czcionkarni Z. Wywialkowskiego w Krakowie, przy ul. Sławkowskiej L. 274, obok Domu Towarzystwa Naukowego. (Czcionki tu wykazane z zapisu pierwszego). 1860 — 8°, knl. 16.
616. Wzory charakterow Drukarni Jozefa Zawadzkiego, Typografa Akademickiego w Wilnie. B. r. [Okolo 1810]. — F^o, knl. 7.
617. Wzory Pism Drukarni p. f. Józefa Zawadzkiego w Wilnie. [Toż samo po rosyjsku]. B. r. [po 1909]. —F^o, knl. 72.
618. Wzory różnych pism w drukarni № 646 przy Nowolipiu. Warszawa. 1803.—8°, knl. 36.
619. Wzory różnych pism w drukarni № 646 przy Nowolipiu. Warszawa. 1811.—8°.
[Drukarnia na Nowolipiu № 646, założona przez Tadeusza Mostowskiego, należała następnie do Onufrego Łatkiewicza. Ob. 265. 266. 593].
620. X. X. Nowa fabryka papieru w Soczewce.—„Korrespondent handlowy, przemysłowy i rolniczy“. (Dod. do „Gazety Warszawskiej“). 1844 № 11.
621. Z. A. Posąg Gutenberga, w Strasburgu. Z ryc.—„Przyjaciel Ludu“, VII (1840) 20 str. 156-8.
622. Zabytki sztuki drukarskiej w Polsce z XVI i XVII w., fotodruki z dzieł rzadkich. Zeszyt I. Wydanie w 25 egzemplarzach. Kraków. Nakładem D. E. Friedleina. 1877.—F^o, k. 10.
623. ZAGÓRSKI J. Tipografia w Kijewie.—„Kijewskija Gubernskija Wiedomosti“. 1850. № 46.
Zainer Günter. 108. 547.
624. Zakład litograficzny.—„Kurjer Warszawski“. 1893 2-X.
[Zakład Ottona Flecka z historją jego poprzedników].
625. Zakłady drukarni J. Ungra; Introligatornia. Sala maszyn pospiesznych. Sala składaczy (zecerania). — „Tygodnik Ilustrowany“. 1878 № 158 (№ 1000).
[Trzy drzeworyty, bez tekstu].
626. ZALESKI ANTONI. Cenzura warszawska przed Jankuljem i za Jankulją.— „Tygodnik Ilustrowany“. 1916. I. str. 268 i 280.
627. Założenie drukarni w Instytucie Głuchoniemych i Ociemniałych.— „Pamiętnik Warszawskiego Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych“. R. II (1871) str. 58. 63.
Zamość. 208. 209. 270.
628. ZAPF G. W. Ueber eine alte und höchst seltene Ausgabe von Joannis de Turrecremata Explanatio in Psalterium. Nürnberg. 1803.
Por.: Bernhard J. Ch. Gründliches Bedenken über das von Hr. Geheimen Rath Zapf angegebene hohe Alter und den Namen des Buchdruckers von des Joannis Turrecremata: explanatio in Psalterium Cracis impressa. (W wyd.: Aretin Beiträge zur Geschichte und Literatur aus den Schätzen der Münchener National u. Hof. Bibliothek. 1805).
Zawadzki Adam. 219.
Zawadzki Józef. Obacz: Wzory Pism.
- 629.* ZAWADZKI WL. Literatura w Galicyi (1772—1848). Ustęp z pamiętników. Lwów 1878.—8°, knl. 4+str. 158+k. 1. (Odbitka z „Przewodnika Naukowo-Literackiego“).

- [W rozdziale I: O drukarniach w Galicji].
- 630.*—Z teki literackiej Władysława Zawadzkiego. Poznań. 1870.—8°, str. nl. 4+340.
- [Str. 30-40: O najdawniejszych drukach polskich.—Drukowane poprzednio w „Dzienniku Literackim“ 1859—i w „Czasie“. 1859 № 14].
- Zawadzcy w Wilnie.* 219.
631. (ZĄBKOWSKI F.). Teorja Sztuki Drukarskiej zastosowana do praktyki. Przez F. Z. W Warszawie, nakładem autora, u Augusta Em. Glücksberga, Brzeziny, Mertzbacha i w Biurze informacyjnem. 1832.—8°, knl. 4+str. IV+228. Z p-tem Gutenberga, tabelkami w tekście i 4 tablicami na końcu.
- [Obejmuje: Wynalazek i postępek sztuki drukarskiej. Zakłady drukarń w Królestwie Polskiem od roku MCDLXV do roku MDLXXVI. Obszerniejsze opisanie Zakładów, w mieście stołecznem Warszawie.—Część pierwsza. Zecerstwo.—Część druga. Preserstwo].
- Rec.:* „Rozmaitości“. [Lwów]. 1833. № 37.
632. Ze względu artykułu o Cynkografii w „Bibliotece Warszawskiej“. T. II str. 519.—„Przegląd Warszawski“. 1841 I 266-72.—Obacz 530.
633. ZIELIŃSKI JÓZEF. Druk królewiecki z r. 1551, wydany przez Seklucyana.—„Wiadomości Numizmatyczno-Archeologiczne“. 1896.
- Rec.:* Celichowski Z. „Kwartalnik Historyczny“. 1897.
634. ZIELIŃSKI WŁAD. KOR. Nasze wydawnictwa [za 1-e półrocze 1882. Statystyka produkcji wydawniczej]. — „Wiadomości Bibliograficzne“ I 11 str. 321-24.
- 635.—Nasze wydawnictwa za drugie półrocze 1882 r. [Także za cały r. 1882].—„Wiadomości Bibliograficzne“ II 3 str. 37—40.
- 636.—Nasze wydawnictwa za pierwsze półrocze 1883 roku.—„Wiadomości Bibliograficzne“ II 10 str. 224-7.
- 637.—Nasze wydawnictwa za drugie półrocze 1883 r. [Także za cały r. 1883].—„Wiadomości Bibliograficzne“ III 5 str. 68-71.
- 638.—Krajowe wydawnictwa za pierwsze półrocze 1884. [W zestawieniu z 2-em półroczem 1883 r.].—„Wiadomości Bibliograficzne“ III 10 str. 183-6.
- 639.—Krajowe wydawnictwa za drugie półrocze 1884 roku. [Także za r. 1884].—„Wiadomości Bibliograficzne“ IV 5 str. 98-100.
- [We wszystkich tych zestawieniach uwzględniono tylko produkcję polską w zaborze rosyjskim].
- Ob.: *Dubowski A. G. i Zieliński Wł. Korn.*
- Złoczwów.* 17.
640. ZUBRZYCKI DYONIZY. Historyczne badania o drukarniach rusko-słowiańskich w Galicji przez Dyonizego Zubrzyckiego. Lwów. W drukarni Instytutu Stauropigiańskiego. 1836.—8°, str. nl. 2+90.
641. Z wystawy drukarskiej. Protokół posiedzenia Komisji sędziów wystawy drukarskiej, urządzonej przez Towarzystwo „Polska sztuka stosowana“ w pałacu hr. Czapskich przy ul. Wolskiej w Krakowie. Dnia 17 lutego 1905.—„Przewodnik Bibliograficzny“. IV 82-4.
642. ZYGMUNT III. [Przywilej dla Jana Januszowskiego na drukowanie ksiąg kościelnych 1590 R.]. — Dodatek tygodniowy do „Gazety Lwowskiej“. 1872 III.
643. ŻUCHOWSKI JÓZEF. O wynalezieniu papieru i druku. W wyd. „Akturoczysty zakończenia kursu rocznego szkoły wojewódzkiej w Radomiu r. 1836“.
644. Adresy Zakładów Graficznych w Polsce. Nakładem „Grafiki Polskiej“. Warszawa 1922. Drukarnia L. Bogusławskiego w Warszawie 8°, str. 20.
- Biblioteka „Grafiki Polskiej“.

645. Chochlik Drukarski. Pismo uroczystościowe pierwszej polskiej zabawy drukarskiej w Grudziądzu w dniu 4 Maja 1921 r. Zakłady Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu. 8°, str. 40+2 nl.

646. CICHOCKI WŁADYSŁAW, konstruktor - dyrektor papierni. Papiernictwo. Krótki opis wyrobu papieru, tektury, masy drzewnej, celulozy drzewnej i słomianej. Z 20 rysunkami w tekście, planem maszyny papierniczej, kolorową tablicą oraz 27 próbami papieru. Nakładem i drukiem Tłoczn. Wł. Łazarskiego. Warszawa 1922. 8°, str. 62+2 nl.+5 nl. [ogłoszenia]+1 plan+9 tablic.

„Biblioteka Zawodowa Graficzna“
№ 4.

647. DOBROWOLSKI - NAŁĘCZ M. DR. O Wystawie dawnych dzieł sztuki drukarskiej. — „Dziennik Kijowski“. R. 1915. №№ 105. 106. 109. 116.

648. DRUKARZ. Miesięcznik poświęcony sprawom drukarstwa polskiego Chicago. Red. i Adm. 3412 Evergreen Ave., Chicago, Ill. № 1. wrzesień 1921. Sq.

649. INFORMATOR Związku Drukarzy i Pokr. Zawodów w Poznaniu. Redaktor Leon Szczepaniak. Nakładem Związku Drukarzy Polskich i Pokr. Zawodów. Czcionkami Drukarni „Dziennika Poznańskiego“. (od № 4-go Drukarni W. Golusa) R. 1 № 1 Marzec 1921. Sq.

650. Jak należy czytać korektę. Zjednoczenie Zakładów Graficznych w Warszawie. Tłocznia L. Bogusławskiego. [Warszawa 1921]. — 16°, knl. 4.

651. LAM STANISŁAW. Książka wytworna. Rzecz o estetyce druku. Napisał Stanisław Lam. Nakładem i drukiem Tłoczn. Wł. Łazarskiego w Warszawie 1922.—4°, str. 123, [1—8 przedtytuły i kt.; 8—47: tekst; (49)—111: Część ilustracyjna; (113)—123: Spis ilustracji]+1 nl.+2 kk. czyste.

Książki niniejszej wydrukowano 800 egzempl. numerowanych na papierze Mirkowskim, jako № 2 „Biblioteki Zawodowej Graficznej“.

[Druk dwubarwny, w części ilustracyjnej wielobarwny (38 barw). Tekst złożony bez przenośników].

652. MOCARSKI ZYGMUNT. Wystawa polskiej sztuki drukarskiej w Warszawie. [Cz. I.]. — „Południe“ [Wilno] R. 1922. Z. III. Str. 30—41. Z 5 reprodukcjami.

Ob. 653.

653. MUSZKOWSKI JAN. Wystawa druków polskich w Warszawie. Kwiecień—maj—czerwiec 1922. Odb. z zesz. 4—5 „Grafiki Polskiej“. Skł. gł. „Dom Książki Polskiej, Sp. Akc.“. Warszawa Druk. L. Bogusławskiego — 8°, str. 32.

654. PATYNA RYSZARD. Podręcznik dla maszynistów drukarskich. Cz. I. Warszawa 1922. Nakład „Grafiki Polskiej“. Skład główny „Dom Książki Polskiej, Sp. Akc.“. Drukarnia L. Bogusławskiego.—8°, str. 64 z ilustr.

655. Pięć Wieków Drukarstwa Polskiego. Wybór Książek i Innych Wytworów Drukarskich od wieku XV do XX, wystawiony w Kamienicy Barczyków R. 1922. Warszawa MCMXXII. Zakłady Graficzne B. Wierzbickiego i Ski. — 8°, str. XXIV+232.

Na okładce: Wystawy Druków Polskich od pierwszych zączatków tłoczenia w kraju aż po lata ostatnie roku 1922 urządzonej Katalog systematyczny z indeksem abecadlowym. Warszawa, Rynek Starego Miasta 32. MCMXXII.

[Redakcja Zygmunta Mocarskiego. Układ Adama Póltawskiego. Przedmowa Mieczysława Rulikowskiego. Wydrukowano 1200 egzemplarzy na bezdrzewnym papierze Pabjanickiej Fabryki Sängera oraz 300 liczbowanych egzemplarzy wytwornych na czerpanym papierze Mirkowskim].

Ob. 391. 650. 651.

656. Polski Cennik Drukarski wydany przez Związek Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu w kwietniu 1922 r. Nakładem Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zach. z siedzibą w Poznaniu. Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.—4°, str. 55.

657. PRUS KONSTANTY. O pierwszych polskich drukarzach i wydawcach na Śląsku Górnem to i owo. Mikołów, 1920. Nakładem Spółki wydawniczej K. Miarki. 8°, str. 35 + 1 nl.

658. SMOLIK PRZECLAW. Druki i Książka. [Kraków] 1922. Nakład i Druk. M. Muzeum Przemysł. im. A. Baranieckiego w Krakowie.—F^o, kt. + str. 14. Z ilustr.

[Odbitka z mies. „Przemysł i Rzemiosło“].

659. STANISŁAWSKI L. INŻ. Przemysł papierniczy w Stanach Zjednoczonych w chwili obecnej.—„Tygodnik Handlowy, Organ Stowarzyszenia Kupców polskich“. R. IV. 1. VIII. 1922. № 29—30. str. 329.

660. Teka drzeworytów ludowych dawnych. Zebranych i wydanych przez Zygmunta Łazarskiego. Nakładem drukarni Wł. Łazarskiego 1921.

[Obejmuje 66 drzeworytów, odbitych z dawnych form, pochodzących z XVIII i pierwszej połowy XIX w., odnalezionych na Żmudzi (42 sztuki) i w Płazowie (pow. Cieszanowski; 24 sztuki). Z liczby 66 odbitych czarną farbą drzeworytów 36 jest ręcznie kolorowanych. Wszystkie odbitki na papierze szmacianym z końca pierwszej połowy XIX w. Rozmiary papierów: 56 drzeworytów 44×44 cm., 4-ch przeciętnie 43×82.5 cm. i 4-ch przeciętnie 77×83 cm.—Wydawnictwo wykonane staraniem Zygmunta Łazarskiego. Cały nakład odbity został ręcznie bez użycia jakiegokolwiek prasy przez Władysława Łazarskiego. Do Teki stanowiącej № 1 „Biblioteki Zawodowej Graficznej“, dołączony będzie tekst Jerzego Kieszковского. Ob: 204 a.

47169

68